

HAKLI DİRENİŞLERİN BİLİNCİNİ KUŞANALIM

Aksa Tufanı, tabuta konmuş Filistin davasının nefesi, direnci ve direnme azmi olmuş; ezilenlere ilham, egemenlere korku salmıştır. Filistin davasıyla dayanışmayı büyütmeli ve Gazze soykırımına karşı, Gazze'nin ezilen halklardan ve tüm dünya proletaryasından başka dayanacak dostu olmadığını bilerek seferber olmalıyız.

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

gazetesi

17 EYLÜL-1 EKİM • SAYI: 194 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

emperyalizmi İSYANIMIZDA BOĞACAĞIZ

ANALİZ

8

DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE
NEPAL

Nepal'in dünü ve bugünü; uluslararası komünist hareketin, proleter öncülerin hem gücünü hem de zaaflarını gösteren somut bir deneyimdir. Halk savaşı, ezilen sınıfların örgütlü mücadelesiyle neler başarılabilirliğini kanıtladı. Fakat savrulmanın yansımasını bulduğu parlamentarizm, devrimin raydan çıkmasına yol açtı.

MEŞA AZADÎ 10

EGEMENLERİN DİKİŞ TUTMAYAN
DENGE ARAYIŞLARI

Bilindiği üzere, TC'nin "yeni Suriye"de azınlık haklarını ve taleplerini hiçe sayan güçlü bir merkezî yapı oluşturma isteği vardır; adem-i merkezîyetçiliği ve otonomiye reddetmektedir. İsrail ise güçlü olmayan bir merkez istemekte ve buna bağlı olarak Dürzilere ile Kürtlere destek veren bir politik çizgide hareket etmektedir.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU

Baskılanan Gerçek En Güçlü Patlayıcıdır

"Filistin Direniyor!"

bardıman altında olan, açlığın pençesindeki Gazze halkı direniyor. Ezilen halkların zihninde ve gönlünde güçlü bir coşku yaratıyor. Sokakları dolduran kitleler, başta İsrail devleti olmak üzere emperyalistlere ve bölge gerici devletlerine korku veriyor.

Tutsak Partizan İsmail Yılmaz, Gazze'de soykırıma, açlığa, işgale karşı Filistin halkının direnişine sahip çıkma çağrısı yaptı.

Yılmaz'ın gazetemize gönderdiği mektupta, Filistin halkının direnişini simgeleyen bir çizimi de bulunuyor. Mektubun tamamı şu şekilde:

Filistin Direniyor!

Orta Doğu'nun kanayan yarası Filistin! Filistin yeniden kanamaya başladı.

İsrail devleti, Gazze'yi yerle bir ediyor; taş üstünde taş bırakmıyor. Çocukları özellikle hedef alan saldırılarla hiçbir savaş kuralına uyulmadığını ve uyulmayacağını dünya halklarına ilan ediyor. Bir halkı toptan katlediyor.

Havadan, karadan ve denizden bom-

Sürekli kuşatma altındaki Gazze halkı, askerî teknolojiye ilerlemelere karşı gerilla savaşıyla kazanma şansını olduğunu görmezden gelerek sadece barış çağrısı yapan uzlaşmacılara şunu söylüyor:

"Direniş ve silah, işgalin dayattığı ulusal bir haktır. Bu hak ancak Filistin halkı tüm haklarını geri alıp bağımsız devletini kurduğunda bırakılacaktır." Güçlü bir irade beyanında bulunan halk, teslimiyetçilere ne kadar yanlış yolda olduklarını açıkça göstermektedir.

Yaşasın Filistin Halkının Mücadelesi!

Yaşasın Halkların Ortak Mücadelesi!

İsmail Yılmaz

Kocaeli 1 Nolu F Tipi Hapishanesi

Hindistan'da 13 Maoist ölümsüzleşti

Chhattisgarh'ın Gariaband bölgesinde yaşanan bir çatışmada, HKP (Maoist) MK üyesi Modem Balakrishna ve 9 Maoist şehit düştü.

Chhattisgarh'ta faşist Hint ordusu Maoist gerillalara karşı geniş çaplı bir operasyon başlattı. 11 Eylül'de çıkan çatışmada HKP (Maoist) MK üyesi Modem Balakrishna ve Odisha Eyalet Komitesi üyelerinin de aralarında olduğu 10 Maoist şehit düştü.

11 Eylül sabahı Hint ordusu ile Maoistler arasında aralıklarla silahlı çatışmalar yaşandı. Çatışmada katledilen Maoistler arasında, Maoist Odisha Eyalet Komitesi üyesi Pramod (namı diğer Pandu) ile Merkez Komite Üyesi Modem Balakrishna (namı diğer Manoj ya da Bhaskar) bulunuyordu.

15 Eylül'de Jharkhand eyaletinin Hazaribagh bölgesinde faşist Hint ordusu ile Maoist gerillalar arasında çıkan çatışmada Maoistlerin önde gelen liderlerinden Sahadev Soren (Pravesh) şehit düştü.

Sabah saat 06.00 civarında Jharkhand'ın Tatiyharia bölgesinde, Giridih-Bokaro sınırına yakın Karandi köyünde çatışma çıktı. Hindistan

burjuva-feodal medyasında yer alan haberlere göre üç kişinin cenazesi bulundu.

Sahadev Soren, Hindistan Komünist Partisi (Maoist)'in Merkez Komite üyesi. Çatışmada Sahadev'in yanı sıra iki Maoistin daha şehit düştüğü belirtiliyor. Şehit düşenlerin Raghu-nath Hembram (Chanchal) ve Birsan Ganjhu (Ramkhelawan) olduğu iddia edildi. Raghunath, Bihar-Jharkhand Özel Bölge Komitesi üyesiydi; Birsan ise Zonal Komite üyesiydi.

Taylan Kulaçoğlu yaşamını yitirdi

6 Eylül'de geçirdiği beyin kanaması nedeniyle yoğun bakıma alınan Taylan Kulaçoğlu 16 Eylül'de yaşamını yitirdi.

Burjuva-feodal medya tarafından sistematik bir biçimde hedef gösterilen

Taylan, RedHack davasında adı geçtiği için defalarca gözaltına alınmış ve 2013'te tutuklanmıştı. Sanal medyadaki paylaşımlarının Cumhurbaşkanı'na hakaret içerdiği iddiasıyla bir kez daha tutuklanan Taylan hapishanedeki direnişin de bir parçası olmuştu.

Bir dönem Partizan saflarında mücadelesini sürdürmüş, bu mücadeleden koptuktan sonra da Partizancılara elinden geldiğince, her konuda yardım etmiştir. Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya'ya bağlılığını sürdüren Taylan Kulaçoğlu tüm siyasî kurumlarla devrimci dayanışmanın nadide örneklerini sergilemiştir.

TÜRKÜLERLE UĞURLANDI

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Atşehir Şube Cemevi'nde düzenlenen

cenaze töreni için kitle saatler öncesinde toplanmaya başlandı. Ailesi ve dostlarının yanı sıra yüzlerce kişi Kulaçoğlu'nu uğurlamak için buluştu. Partizan, Devrimci Hareket, Kaldıraç, ESP, TİP, SYKP, DEM Parti, Mücadele Birliği cenaze törenine katıldı.

Pınar Aydınlar'ın konuşmasıyla başlayan törende Kulaçoğlu için saygı duruşunda bulunuldu. Aydınlar, Kulaçoğlu'nun her zaman ezilenlerden yana olduğunu, bu perspektifle mücadelesini sürdürdüğünü belirtti. Ardından Partizan adına bir konuşma yapıldı. Konuşmada, "Taylan'ın bize öğrettiği en önemli şeylerden biri haksızlık karşısında hiçbir şekilde boyun eğmemektir. Biz Taylan'la aynı sofradan yedik, aynı suyu içtik, geçmişimizde birlikte yol yürüdük. Taylan bizi hiçbir zaman bırakmadı. Sadece bizim değil, devrimci dostlarının yanındaydı. Hakkını

arayan kim varsa onların yanındaydı. Şimdi onlar bugün burada Taylan'ı uğurluyorlar." denildi.

Törende Kaldıraç, Devrimci Hareket ve DEM Parti temsilcileri de yaptıkları konuşmalarda Kulaçoğlu'nun devrimci dayanışma ruhunu anlattılar.

Kulaçoğlu'nun sevdiği türkülerin söylenmesinin ardından Kulaçoğlu'nun cenazesi İhlamurkuyu Mezarlığı'na götürüldü.

Mezarlığın girişinden mezara kadar "Taylan Kulaçoğlu Devrimci Dayanışmamızla Yaşayacak" pankartı arkasında sloganlarla yüründü.

Kulaçoğlu, mezarı başında söylenen türkülerle uğurlandı.

POLİTİK
GÜNDEMHAKLI DİRENİŞLERİN
BİLİNCİNİ KUŞANALIM

AKP-MHP ittifakı, devlet erkinin tüm mekanizmalarını kullanarak CHP'yi ve içerdeki klik mücadelesinin yarattığı çatlakları hedef alan bir saldırı düzeni örgütlemiş ve bunu aralıksız, her seferinde yeni araçlarla işletmektedir. CHP belediyeleri şantaj, tehdit ve tutuklamalarla abluka altında tutulmaya devam ediyor.

AKP, belediye başkanlarını devşirmek için tutuklama tehditlerini bir araç olarak kullanırken belediyelere yönelik operasyonlar eşgüdümlü bir şekilde yürütülmektedir. Belediye meclislerindeki güç dengeleri değiştirilerek bazı belediyelerin kontrolünün el değiştirilmesi hesaplanmaktadır. Tehdide boyun eğenlere törenle AKP rozeti takılırken istifa etmeyenler için hapisanelere ring araçları hazırda tutulmaktadır.

AKP'nin baskısı belediyelerle sınırlı değil; CHP'nin 38. Olağan Kurultayı ve 21. Olağanüstü Kurultaylarının iptali üzerinden de bir baskı mekanizması işletiliyor. İstanbul İl Kongresinin iptali ve Gürsel Tekin'in "kayyım" atanmasını içeren mahkeme kararı, zaten uzun süredir varlığı açığa çıkmış olan parti içi klik çatışmasını daha da tırmandırmıştır.

CHP, tüm bu saldırılara mitingler düzenleyerek yanıt vermeye çalışıyor ve bu mitingleri pazarlık gücüne dönüştürmeye odaklanıyor. Ancak kurultay süreci üzerinden yürütülen tartışmalar, faşist düzenin sınırları içinde hareket eden CHP muhalefetine çıkmazını bir kez daha gözler önüne seriyor. Özgür Özel'in "Sokakları karıştırma niyetinde değiliz; haneye tecavüze mâni oluyoruz" açıklaması, CHP'nin niyetinin "genel demokrasi için direniş" hattı oluşturmak değil, kendi küçük klikleri için demokrasi talep etmek olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Halk kitlelerine, halkın örgütlenmesine, iktidarlaşmasına yönelik cumhuriyet boyunca gerçekleşen saldırıların sorumluluğunu taşıyan CHP'nin veya onda temsil olan egemen sınıfların bu tür demokrasi arayışı ne yenidir ne de bununla sınırlı kalacaktır. Bugüne özgü olan sadece aynı öze sahip olsalar da isimlerdir.

"Mutlak butlan" iddiasıyla açılan dava, mahkemenin 24 Ekim'e ertelemesiyle sürecin belirsizliğini derinleştirmiştir.

Delegelik tartışmaları, oy kullanma usulsüzlükleri ve parti içi klik dalaşı, CHP'nin "halk muhalefeti" üretme kapasitesinden ne kadar uzak olduğunu gözler önüne sermektedir. Parti, kendine yönelen saldırıları engelleme çizgisinde dahi başarılı olamamaktadır. Bütünlük gösterememesi ve saf değiştirmeleri durduramaması saldırının dozunu artırmaktadır. Bu durum, baskılara karşı büyüyen öfke ve tepkinin CHP tarafından dizginlenmesini gerekli kılmaktadır. CHP, bu öfke ve tepkiyi ehlileştirmek için ciddi bir mesai harcamaktadır.

CHP'nin içine düştüğü bu tablo, bir yanı sıra iktidarın yargı sopasını sallamasının sonucu; diğer yanı sıra ise faşist düzenin muhafızlığındaki kararlılığın bir ifadesidir. Faşist kliklerin muhalefetindeki bu kısır döngü, emekçi halkın gerçek kurtuluşunun bu partilerde değil, kendi örgütlü mücadelesinde yattığını bir kez daha göstermektedir.

Tayyip Erdoğan liderliğindeki saldırının dozunu belirleyen unsur, hiç kuşkusuz değişen güç dengeleridir. AKP, kitleler nezdinde güç kaybediyor ve son seçimlerde ikinci parti konumuna düşmüş olsa da hâlâ lehine olan güç dengelerine dayanarak rakip kliği zayıflatma peşindedir. AKP-MHP ittifakı içinde "çözüm" sürecinde, devlet kadrolaşmasında ve pastanın paylaşılmasında yaşanan ciddi çatlaklar, CHP'ye yönelik saldırılarda ortak hareket etmelerini engellememektedir. MHP'deki "yeni bir paralel yapı oluşturuluyor" çıkışları ve Habertürk'ün sahibi Can Holding'e yönelik operasyon, bu kliğin iç mücadelesinde de bir dip dalganın yaşandığını göstermektedir.

EMPERYALİZME UŞAKLIĞIN
ÖDÜLÜ

Tayyip Erdoğan için bugün en büyük avantaj, ABD emperyalizminin ekonomik ve siyasî yönelimlerinde oynadığı belirleyici işlevidir. Trump'ın gözünde, görevlerini yerine getirme yeteneğine sahip bir "iyi lider" olarak görülmektedir. Özellikle emperyalistler arası çelişkilerin yoğunlaştığı, Doğu Avrupa'dan Balkanlar'a, Orta Doğu'dan Kafkasya ve Afrika'ya, Uzak Asya'dan Latin Amerika'ya kadar saldırganlığın belirginleştiği bu şartlarda, Türkiye "Erdoğan liderliğinde"

emperyalizm için güvenilir ve işlevsel bir araç niteliğindedir.

Tayyip Erdoğan liderliğinde faşist TC, Kafkasya, Afrika ve Orta Doğu'da NATO'nun vurucu gücü olmaya hazır olduğunu ispatladığı gibi, Doğu Avrupa'da da benzer bir rol için biçilmiş kaftan olduğunu göstermektedir. Orta Doğu'nun Filistin, Lübnan, Irak, Yemen, İran ve Suriye'de yoğunlaşan çelişkilerle savaş ikliminde yeniden şekillenme sürecine de TC en konsantre yaklaşıma sahiptir. Bu eksende Kürt meselesine biçim verme rotasına girmeye çalışırken gericici siyasî hegemonyasını güçlendirmek temel hedeftir. Bölgede bunu yapmanın yegâne yolu ise ABD'nin yönelimine uyumlanmakla ifadesini bulur.

Suriye meselesi, Türkiye için olduğu kadar ABD açısından da kilit öneme sahiptir. Siyonist İsrail ile Suriye konusundaki gerginlik, ABD'nin bölgede tek bir seçeneğe sahip olmadığını gösteriyor. Türkiye'nin içeride "Kürt barışı" politikası ile SDG'yi Şam hükümetine razı etme çabası, özerkliğe karşı gösterdiği direncin bir sonucudur. Colani ve HTŞ'nin zayıf konumu, cihatçı-Arap şovenizminden etkilenen bir çizgiye dayanmakta; çok uluslu ve inançlı Suriye'de Türkiye'nin istediği birliği ve buna dayalı bir geleceği sağlamayı olanaklı kılmamaktadır. Bu yaklaşımın başarısı için Türkiye, Siyonizm ile belli düzeyde gerginlik yaşamayı göze almaktadır.

DAVA GAZZE'DE METFUN
OLMAYACAK, DİRENİŞ
KAZANACAK!

Gazze'de direniş sürüyor; ezilenin kurtuluş savaşı, direnişin bayrağı altında devam ediyor. Haklı direniş halen ayakta, ancak saldırılar her geçen gün daha pervasız hâle geliyor.... Siyonist İsrail'in bölgede haritaları değiştirmeye ve var olan statüyü dönüştürmeye odaklandığı artık açıktır. Özellikle genişlettiği yeni sınırlar ve Orta Doğu'yu daha parçalı duruma getirme hedefi dikkat çekmektedir. İsrail'in amacı, tüm Filistin'i işgal etmek ve Gazze'de soykırımı, burayı insansızlaştırarak tamamlamaktır.

Türkiye'nin Filistin davasına "duyarlılığı" ve İsrail'e tepkileri ise Suriye ve bölgedeki pazarlıklarda elindeki kozlar

niteliğindedir. Siyonist İsrail, Trump'ın desteğiyle 16 Eylül'de tüm Gazze'yi işgal ederek insansızlaştırmayı hedefleyen yeni bir saldırı dalgası başlatmıştır. 7 Ekim'e giderken Gazze'de "Filistin davası burada metfundur" mesajını vermek istemektedir.

16 Eylül'deki "Gideon'un Savaş Arabaları 2" saldırısı öncesinde Hamas'ı destekleyen herkesin düşman görüleceği mesajı, ABD'nin CENTCOM merkez üssünün bulunduğu Katar'da, Hamas yöneticilerine yönelik saldırı girişimleriyle de desteklenmiştir. Bu saldırı, Siyonistlerin Gazze soykırımından geri adım atmayacağını tüm dünyaya göstermesi anlamına gelmektedir.

Arap ve İslam İş Birliği Örgütü'nün Doha Toplantısında saldırı kınanmış, "iki devletli çözüm" de saldırıya karşı bir "misilleme" olarak gündeme gelmiştir. Bu çağrı, aslında Filistin davasının teslim alınması ya da teslim edilmesi anlamına gelmektedir. Katar, Mısır ve Türkiye gibi Hamas ile irtibatlı olan güçler, bir yandan İsrail'i kınarken diğer yandan Hamas'ı teslim olmaya ikna etmek için bu saldırıyı araçsallaştıracaklardır. Başından beri ABD uşağı olan bu devletlerin görevi, Hamas'ı teslimiyet koşullarına razı etmektir. Filistin halkı emperyalizmin ve Siyonizm'in soykırım saldırısı altındayken gericici bölge devletleri Gazze için "hicret" gibi alternatiflerle "çözme" yaklaşımının ötesine geçememektedir.

Aksa Tufanı'nın 2. yıl dönümü yaklaşırken Siyonizm sürdürdüğü soykırımı Gazze'nin mutlak işgali ile taçlandırma hevesindedir. Bu pervasız saldırganlık, Aksa Tufanı'nın yarattığı korkuya işaret eder. Aksa Tufanı, tabuta konmuş Filistin davasının nefesi, direnci ve direnme azmi olmuş; ezilenlere ilham, egemenlere korku salmıştır. Filistin davasıyla dayanışmayı büyütmeli ve Gazze soykırımına karşı, Gazze'nin ezilen halklardan ve tüm dünya proletaryasından başka dayanacak dostu olmadığını bilerek seferber olmalıyız. Unutmayalım ki Filistin için dayanışmayı büyütürken kendi ülkemizde sınıf mücadelesini güçlendirmek, Filistin üzerindeki kuşatmayı parçalayacak gerçek ilerlemenin ön koşuludur. Faşizme, emperyalizme, Siyonizm'e ve her tür gericiliğe karşı örgütlü ve cüretli bir savaşın bilincini kuşanalım.

ZİRVE OYUNLARI: EMPERYALİST MÜDAHALELERİN DÜNYA SAHNESİ

Dünya sahnesinde son günlerde yaşanan diplomatik faaliyetler, emperyalist devletlerin nasıl bir araya gelip halkların kaderini kendi çıkarları doğrultusunda belirlediğini bir kez daha gözler önüne seriyor. ABD Başkanı Donald Trump'ın Beyaz Saray'da Avrupalı liderlerle gerçekleştirdiği toplantı, bir "diplomatik başarı" olarak sunulsa da özünde dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşayan halkların iradesi hiçe sayılarak kararların alındığı bir oyun sahnesi olarak değerlendirilmelidir. Bu toplantı, Alaska'daki Trump-Putin görüşmesiyle birlikte ele alındığında emperyalist güçlerin nasıl koordineli bir şekilde hareket ettiğini ve kendi stratejik hedefleri uğruna diğer ülkelerin halklarının iradelerinin hiçe sayıldığını ve baskı uygulandığını açığa çıkarmaktadır.

Toplantıya katılan Fransa, Almanya, İngiltere, İtalya ve Finlandiya gibi Avrupa devletlerinin liderleri, Avrupa Komisyonu Başkanı ve NATO Genel Sekreteri eşliğinde Trump ile bir araya gelmiş; Rusya-Ukrayna arasında devam eden savaşın sona erdirilmesi, güvenlik garantileri ve olası üçlü görüşmeler gibi konuları tartışmıştır. Burada önemli olan nokta, bu devletlerin yalnızca kendi çıkarlarını gözeterek hareket etmediğidir. Tersine, ABD'nin yönlendirmesiyle Rusya-Ukrayna savaşının seyrini şekillendirmek, Orta Doğu'daki krizleri kontrol altına almak ve uluslararası politik dengeleri kendi lehlerine çevirmek üzere bir araya gelmişlerdir. Toplantılar ve açıklamalar, halklara ve iradelere rağmen emperyalistlerin dünyanın çeşitli bölgelerinde karar alma yetkisini nasıl gasbettiğini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Gösterilen "iyimserlik" ve verilen "birlik mesajları", gerçekte emperyalist boyunduruğa hapsedilerek gün geçtikçe sömürü ve baskının katmerlendiği ülkeler ve halkları için bir tehdit niteliğindedir. ABD ve Batılı emperyalistlerin Ukrayna'nın güvenliği için dile

getirdikleri sözler, Rusya ile yapılacak olası anlaşmalar ya da ateşkes tartışmaları, bölge halklarının iradesi ve savunma kapasitesi göz ardı edilerek yürütülmektedir. Bu tür tartışmalar, emperyalistlerin hangi mekanizmalarla dünya sahnesinde hareket ettiklerinin bir örneğidir. Kararlar, halkın çıkarı yerine uluslararası sermaye ve güç dengeleri için alınır. Toprak takası, güvenlik garantileri ve diplomatik manevralar aslında halkların hayatını doğrudan etkilemesine rağmen onların görüş ve talepleri süreçten tamamen dışlanır.

Alaska'da gerçekleşen Trump-Putin görüşmesi ise bu emperyalist düzenin bir başka boyutunu sergiliyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, ABD ile yürüttüğü müzakerelerde kendi jeopolitik kazanımlarını pekiştirme ve Batı'nın Ukrayna üzerinde kurmaya çalıştığı etkiyi sınırlama hedefi öne çıkmıştır. Putin'in stratejik kazanımları, işgal ettiği toprakların kontrolünü sürdürmek ve ABD-Avrupa ekseninin müdahalesine karşı direnç göstermektir. Bu bağlamda Rusya, diğer emperyalist güçlerin masada karar aldığı bir oyun içinde kendi çıkarlarını savunma olanağı bulmuştur. Bu, emperyalistler arası kutuplaşmanın geldiği nokta bakımından ABD ve Batılı emperyalistlerin mutlak karar alıcılığı iddiasını sınırlayan bir örnek olarak öne çıkmaktadır. Ancak bu durum Rusya'nın savaşın genel seyrinde hâlâ güçlü bir aktör olduğunu ve kendi stratejisini belirleme kapasitesine sahip olduğunu gösterse de halkların çıkarı açısından bir zafer anlamına gelmez; aksine başka emperyalist güçlerle olan hesaplaşmanın bir parçasıdır.

ABD ve Avrupa'nın Ukrayna ve Orta Doğu konularındaki politikaları, emperyalizmin doğasını net bir şekilde ortaya koymaktadır. ABD'nin yönlendirmesiyle Avrupa liderlerinin hareket etmesi, bağımsız politika üretme kapasitesinin sınırlı olduğunu gösterir. Bu süreçte uluslararası anlaşmalar, güvenlik garantileri ve diplomatik ma-

nevralar, halkların yaşamını doğrudan etkileyen kararlar olmasına rağmen halkın iradesi ve talepleri tamamen ikinci plana itilmiştir. Emperyalist devletlerin böylesi bir rahatlıkla hareket edebilmesi, diğer ülkelerin de çoğunlukla itiraz etmeden uyum göstermesiyle mümkün olmaktadır. Bu durum, dünya üzerinde emperyalist hegemonya ilişkilerinin ne denli derin ve etkili olduğunu göstermektedir.

Toplantılarda öne çıkan bir diğer mesele, ABD'nin Ukrayna'ya güvenlik garantileri vermesi ve olası toprak takaslarını gündeme getirmesidir. Bu, Ukrayna'nın kendi ulusal çıkarları ve halkının güvenliği ile çelişen bir durum yaratmaktadır. Ukrayna'nın kendi kararlarını özgürce verememesi, emperyalist baskı ve dayatmanın somut bir örneğidir. Avrupa liderleri, ABD'nin garantileri ile sınırlı bir yetkinin üzerinde dururken halkların ve ulusal güçlerin söz hakkını ikinci plana itmektedir. Bu, emperyalistlerin dünya siyasetinde halkların iradesi ve egemenlik hakkını nasıl hiçe saydığını göstermesi açısından kritik bir örnektir.

Özellikle Orta Doğu konularında da benzer bir tablo mevcuttur. ABD ve Avrupalı emperyalistler, bölgedeki çatışmalar ve ulusal sorunlar üzerinde kendi stratejik çıkarlarını öncelikli kılarak kararlar alır ve bu kararların sonuçları, doğrudan bölge halklarının hayatını etkiler. Bu süreçte ulusal egemenlik ve halkın iradesi, emperyalist politikaların karşısında etkisiz kalır. Diğer bir deyişle dünya halkları ve hatta sınıfsal olarak egemen güçlere ait devlet mekanizmaları -uşaklaşmayla birlikte- kendi geleceğini belirleme hakkından uzaklaştırılmıştır; karar alma mekanizmaları emperyalist merkezler tarafından belirlenmektedir. Bu emperyalizmin doğasıdır; her şey emperyalizmin çıkar ve istemlerine uygun hale getirilmektedir. Böylece halkın ve kimi egemen sınıf kliklerinin siyasal iktidar üzerindeki etkisi de en aza indirilmek istenmektedir. Ukrayna

özgölünde de ulusal sınırları, Ukrayna'nın kendi egemenlik sınırlarını al aşağı etme pahasına; emperyalizmin klasik siyasal olarak köleleştirme, kültürel olarak soysuzlaştırma politikaları izlenmektedir. Bu aynı zamanda Ukrayna halkının kurtuluşunu köstekleyen de bir olgudur.

Bütün bu süreç, dünya halklarının çıkarlarının emperyalist güçler tarafından nasıl sistematik biçimde ezildiğinin bir göstergesidir. ABD ve Avrupa'nın Ukrayna, Orta Doğu ve diğer bölgelerde aldığı kararlar, halkların güvenliğini ve ezilen ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını ikinci plana atmaktadır. Buna rağmen bu liderler, yaptıkları görüşmelerdeki başarıyı uluslararası diplomasiin bir zaferi gibi sunmaktadır. Oysa gerçek zafer, halkların kendi kaderlerini belirleyebilmesi ve dış müdahalelere karşı bağımsız hareket edebilmesidir.

Rusya'nın süreçteki kazanımları, diğer emperyalist güçlerin bu konudaki sınırlılığını ortaya koysa da halkların "güvenliği" açısından bir çözüm sunamaz. Putin'in jeopolitik hamleleri, yalnızca kendi stratejik çıkarını korumaya yöneliktir; bunun ötesinde uluslararası sistemin hegemonik düzenine karşı halklar lehine bir değişim sağlamaz. ABD ve Avrupa'nın müdahaleleri, Rusya'nın kazanımlarına rağmen devam etmekte ve egemen güçlerin kendi çıkarları doğrultusunda karar alması halkların yaşamını doğrudan şekillendirmektedir.

Emperyalist devletlerin dünya sahnesindeki bu müdahaleleri aynı zamanda kendi içlerinde derinleşen ekonomik krizlerin ve sınıf çelişkilerinin dışa vurumudur. İngiltere örneğinde görüldüğü gibi emperyalist merkezlerdeki ekonomik bunalım, IMF'den borç alma ihtimalinin de tartışıldığı sürece evrilmiş; işçi sınıfı ve halk kitlelerine daha fazla yük bindirilerek kamu hizmetlerinin ticarileştirilmesi ve sosyal hakların

budanması yoluyla yönetilmeye çalışılmaktadır. Bu içsel kriz, emperyalizmin dünya çapında sürdürdüğü sömürü ve saldırganlığın temelini oluşturmakta; buralardaki sıkışma, halkların ezilmesi ve savaşlarla aşmaya çalışılmaktadır.

EMPERYALİST KRİZİN İÇ YÜZÜ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ

İngiltere’de devletin borçları ve kamu harcamaları hızla artarken hükümet işçi sınıfına ve emekçi halka yönelik yeni vergi zamları ve sosyal hak kırıntılarının kaldırılmasıyla “çözüm” üretmeye çalışmaktadır. IMF’nin “vergileri arttır” dayatmaları, emperyalistlerin halkın sırtına yük bindirmekten başka çaresinin olmadığını göstermektedir. Piyasa kredileri pahalılaşırken kamu hizmetlerine erişim giderek zorlaşmakta, sağlık ve emeklilik hakkı gibi temel ihtiyaçlar sermayenin kârı için feda edilmektedir. İşçilerin ücretleri ne, sosyal güvenlik haklarına yönelik saldırılar emperyalist kriz koşullarında sınıf mücadelesinin şiddetlenmesini tetiklemekte; buna karşılık hükümet, baskı ve kemer sıkma politikalarıyla ayakta durmaya çalışmaktadır.

Bu ekonomik saldırılar aynı zamanda İngiltere’nin kapitalist sistemdeki konumunu korumak ve yeniden yapılandırmak için işçi sınıfını, halk kitlelerini feda eden bir emperyalist politikayı göstermektedir. IMF ve hükümet yetkililerinin “katlanılabilir zorluklar” olarak sundukları bu kemer sıkma paketleri, halkın yaşam standartlarını yok ederken aynı anda emperyalizmin diğer bölgelerdeki savaş ve sömürü hamlelerine kaynak yaratmayı amaçlamaktadır. Böylece ekonomik kriz sadece iç sorun değil, dünya halklarına yönelik yeni saldırıların zeminini hazırlayan bir motor haline gelmektedir.

İngiltere’deki bu tablo, emperyalizmin hem kendi içindeki çelişkilerini hem de dünya halklarına yönelik sistematik baskı ve sömürü politikalarını gözler önüne sermektedir. Halkların bağımsızlık ve özgürlük talepleri, emperyalist merkezlerin ekonomik krizlerine çözüm ararken kullandıkları baskı ve müdahalelerle boğulmaktadır. Bu da göstermektedir ki emperyalistlerin dünya üzerindeki güç oyunları, metro-pollerdeki sistem krizlerin dışı vurumu olarak okunmalıdır.

Sonuç olarak, Trump’ın Beyaz Saray’daki

toplantısı ve Alaska’daki görüşmeler, emperyalistlerin dünya üzerindeki keyfi müdahalelerini ve halkların iradesini göz ardı eden karar mekanizmalarını açığa çıkarmaktadır. Bu toplantılar, yalnızca birkaç devletin çıkarları doğrultusunda yürütülen bir diplomasi oyunundan ibarettir. Emperyalist devletler dünyanın farklı bölgelerinde kendi çıkarlarını dayatmak için toplanırken, halkların iradesi ve kendi kaderini tayin hakkı bir kenara itilmiştir. ABD ve AB emperyalizminin Ukrayna ve Orta Doğu politikaları, yalnızca kendi çıkarlarını sürdürmeye yöneliktir. Halkların yaşamları, güvenliği ve özgürlüğü bu hesaplamalarının gerçekleşmesi için gasbedilmesi zorludur. Bu süreçte emperyalistler, “güvenlik garantileri” ve “ateşkes” gibi kavramları kendi stratejik çıkarlarını meşrulaştırmak için kullanır. Bunlar hiçbir zaman halkların somut ihtiyaçlarına dayalı değildir. Alaska ve Beyaz Saray zirvelerinde görüldüğü gibi dünyanın en güçlü kapitalist devletleri kendi çıkarları uğruna diğer devletleri ve halkları boyun eğmeye zorlamaktadır. Bu, emperyalizmin doğasında var olan bir şiddet ve baskı mekanizmasıdır. Halklar kendi topraklarında, kendi kaynakları üzerinde karar veremez hale getirilmekte, bağımsızlıkları yok edilmektedir. Savaşlar, işgaller ve bunun sonucunda gelişen diplomatik manevralar, sadece egemen sınıfların ve emperyalist devletlerin güç oyununun birer aracıdır. Dünya halklarının özgürlüğü ve kurtuluşu, bu egemen sınıfların çıkarlarının dışında, kendi örgütlü direniş ve mücadeleleriyle mümkündür. Aksi takdirde emperyalistlerin rahatlığı ve dünya üzerindeki hegemonyası sürmeye devam edecektir.

Dünya halkları, kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olmadan emperyalist merkezlerin stratejik saldırılarına boyun eğmeye zorlanmaktadır. Emperyalizmin bu rahatlığı ve uyumu, ancak sistematik teşhir ve halkların anti-emperyalist örgütlü direnişiyle sınırlandırılabilir ve dünya halkları için kazanımlar elde edebilir.

ÇÜRÜYEN DÜZEN VE HALKLARIN KURTULUŞ YOLU

Emperyalizm, kapitalizmin ulaştığı en yüksek ve çürüyen aşamasıdır. Bu aşamada üretim araçlarının yoğunlaşması ve tekelleşmesi, sermayenin mali sermaye biçiminde merkezileşmesi, sermaye ihracının mal ihracının önüne geçmesi, dünyadaki toprakların büyük

emperyalist devletlerce paylaşılması ve bu paylaşımın yeniden paylaşım uğruna savaşlarla güncellenmesi temel özelliklerdir. Bugün dünyayı şekillendiren bütün büyük siyasî, ekonomik ve askerî gelişmeler, bu emperyalist karakterden bağımsız değildir. Emperyalist devletler, kendi mali sermayelerinin çıkarlarını güvence altına almak için ulusal sınırları ve halkların iradelerini hiçe sayarak hareket ederler. Dolayısıyla emperyalizm, genellikle, bir şiddet ve gerici eğilimdir.

Emperyalizm, sadece dışarıya dönük sömürü ve yağma değil; aynı zamanda kendi iç toplumsal çelişkilerini baskı ve savaş yoluyla çözmeye çalışan bir sistemdir. Ekonomik krizlerle sarsıldıkça daha saldırgan hale gelir, yeni pazarlar ve kaynaklar elde etmek için savaşlar çıkarır, mevcut etki alanlarını korumak için manevralara girer. Bugün ABD, Avrupa Birliği ülkeleri ve Rusya arasındaki rekabet, bu emperyalist karakterin ürünüdür. Onlar, halkların özgürlüğü ya da güvenliği için değil, kendi tekellerinin çıkarlarını büyütme için çatışır, anlaşır, yeni paylaşım masaları kurar, gerekirse bu paylaşım için savaşlar çıkarır.

Bu masalarda halklar yoktur. Kararlar, uluslararası mali sermaye gruplarının ve onların devlet aygıtlarının ihtiyaçlarına göre alınır. Egemenlik, bağımsızlık ve halkların iradesi, emperyalistlerin gözünde yalnızca engel teşkil eden ayrıntılardır. Emperyalist sistemin işleyişi, halkların özgürlüğünü imkânsız hale getirmek üzerine kuruludur. İşgal edilen topraklar, dayatılan “güvenlik garantileri” ve “barış anlaşmaları” halkların çıkarına değil, emperyalist blokların kendi aralarındaki denge hesaplarına hizmet eder. Bu yüzden emperyalistlerin yarattığı hiçbir düzen halklara barış, özgürlük veya refah getirmez.

Emperyalizmin halklar üzerindeki bu boyunduruğu, aynı zamanda emperyalist merkezlerin içindeki sınıf çelişkilerinin de bir yansımasıdır. Kapitalist ülkelerdeki krizler, artan yoksulluk, işçi sınıfının haklarının gasbedilmesi ve emekçilerin haklarının sermaye lehine tasfiye edilmesi vb. emperyalist sistemin kendi içindeki çelişkilerini gösterir. Bu çelişkiler, yeni savaşlara, yeni sömürü alanlarının yaratılmasına ve daha pervasız saldırılara dönüşerek çözülmeye çalışılır. Böylece emperyalist sistem hem içeride hem dışarıda

sürekli yıkım ve kan üretir.

Emperyalizmin varlığını sürdürebilmesinin temel koşullarından biri de sömürgeleştirilen ve yarı sömürgeleştirilen ülkelerde bağımlı sınıf kliklerinin yaratılmasıdır. Bu klikler, kendi halklarına karşı emperyalizmin yerli temsilcisi olarak görev yapar. Ulusal ekonomiler dışı bağımlı hale getirilir, halkların üretim araçları üzerindeki denetimi yok edilir, kültürel yozlaşma yaygınlaştırılır. Emperyalist merkezlere bağımlı hale getirilen bu devlet aygıtları, kendi halklarının değil emperyalist tekellerin çıkarları doğrultusunda yönetilir. Halkın iradesi ve egemenliği sistematik biçimde tasfiye edilir.

Bugün Ukrayna’da, Orta Doğu’da, Afrika’da ya da Asya’nın çeşitli bölgelerinde yaşanan savaşlar, darbeler ve baskılar, emperyalizmin bu yapısal işleyişinin ürünüdür. Emperyalistler için bu coğrafyalar, halkların yaşadığı topraklar değil; yeniden paylaşılması gereken nüfuz alanlarıdır. Bu paylaşım savaşında taraflardan birinin kazanımı, halklar açısından bir kurtuluş değil, başka bir boyunduruk biçimidir.

Emperyalizm, barışçıl biçimlere bürünerek “denge” aşamasında olsa da özünde bir savaş ve yağma düzenidir. Bu düzen halkların örgütsüzlüğüne, bölünmüşlüğüne ve bağımsız sınıf çizgisinden yoksunluğuna dayanır. Halklar ancak kendi bağımsız örgütlü güçlerini yaratabildikleri ölçüde emperyalist saldırganlığı durdurabilirler. Hiçbir emperyalist blok, halkların özgürlüğünü armağan etmeyecektir. Özgürlük, ancak halkların öz güçlerine dayanarak yürütecekleri devrimci mücadeleyle kazanılabilir. Emperyalizmin zinciri, halkların anti emperyalist direnişleriyle, her biri kendi ülkesinde örgütlenecek; ancak bu yolla enternasyonal bir nite-lik kazanacak devrimci mücadelelerle kırılacaktır. Emperyalizm ve Proleter Devrimler Çağı’nda, emperyalizmin ve yandaşlarının saldırgan politikalarına karşı mümkün olan en geniş birliği kendi devrimlerini örgütlemeyi esas alanların mücadelesiyle sağlanabileceğini bilerek ilerlemeliyiz. Enternasyonal birlik bu yoldaki kaçınılmaz bir görev ve sonuçtur. Bu anlamıyla kuruluşunu ilan eden ve bu sürecin bir parçası olan Anti Emperyalist Lig saflarını güçlendirmek, emperyalizme karşı mücadeleyi daha güçlü ve örgütlü sürdürmek, bu görevin en önemli adımlarından olacaktır.

FED'İN FAİZ POLİTİKALARI ÇIKIŞ MI, ÇIKMAZ MI?

Fed, 17 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirildiği toplantıda, politika faizini 25 baz puan indirerek yüzde 4,00–4,25 aralığına çekti. Bu karar, iş gücü piyasasında görülen yavaşlama ve artan işsizlik oranları gibi ekonomik zorlukların etkisini göstermektedir. Fed'in yıl sonuna kadar bir veya iki ek faiz indirimi yapmasını bekleniyordu. Bu beklentiye belirleyen unsurlardan biri kuşkusuz enflasyon. Faizleri düşürerek resmî kurumlarca halen olası görülen resesyonun engellenebileceği değerlendirilmekteydi. Oysa, resesyon bir süredir ABD ekonomisinin gerçekliği. Veriler ile gerçeklik arasındaki uyumsuzluk birçok ülkede olduğu gibi ABD'de de geçerli. "Piyasa" denerek başta tekeli silah, petrol ve teknoloji şirketlerinin çıkarlarına göre ayarlanan veriler bir süredir istenen imajdan uzak kalmaktaydı. Resesyona girildiğini gösteren veriler faizin düşürülmesini kaçınılmaz kılıyordu. Ağustos 2025 itibarıyla ABD'de yıllık enflasyon oranı yüzde 2,9'a yükseldi. Bu artış, özellikle ithalat tarifelerinin etkisiyle mobilya ve otomobil gibi kalemlerde fiyat artışlarının hızlanmasından kaynaklandı. Çekirdek enflasyon ise yüzde 3,1 seviyesinde gerçekleşti. Çekirdek enflasyon verisi beklenenden yüksek geldi. Enflasyon verileri istenen düzeyde olmadığı halde faizler düşürüldü. Bunun sürdürülebilirliği ciddi bir tartışma konusudur artık. Ağustos ayında tarım dışı istihdam da sadece 22 bin kişi kadar arttı; bu da beklentilerin altında kalan başka bir veriydi. Böylece işsizlik oranı ise yüzde 4,2'den yüzde 4,3'e yükseldi. Bu veriler, iş gücü piyasasındaki zayıflamanın sinyallerini veriyor.

Bu verilere karşın Fed'in faizi indirme kararı, ekonomik büyüme ve istihdamdaki zayıflamanın enflasyon hedefinin önüne geçtiğini gösteriyor. Enflasyonun yüzde 2'lik hedefin üzerinde kalması beklenen bir sonuçtu ve enflasyondaki bu düzey Merkez Bankasının politika esnekliğini sınırlıyor. Bu durum, ekonomik büyüme ve fiyat istikrarı arasındaki dengeyi zorlaştırıyor, resesyonun koşullarına işaret ediyor. Kriz dalgası bir

kez daha yükselişte diyebiliriz.

KRİZ SİSTEMİN SİGORTASI

Kapitalist dünyada krizler, sistemdeki dengeleri yeniden kurmak ve ezilenlerin sömürülme koşullarını tekrar tesis etmek için kaçınılmaz duraklardır; her seferinde sistemin canlanması için zerk edilen bir ilaç işlevi görür. 20. yüzyılda ivme kazanan emperyalist-kapitalist sömürü, sistemin yapısal bir çıbanı olan krizleri de kar topu etkisiyle her seferinde daha belirgin biçimde önüne çıkarıyordu. Bu dönemde belirli aralıklarla patlak veren krizler, durgunluk ve toparlanma süreçlerinden sonra bir süreliğine sönmülenerek gerilerdi. Hız ve kapsam açısından 1929 Buhranı, tipik bir kapitalist sistem ürünü olarak tarih sayfalarında yer aldı. Zira krizin dünya ölçeğindeki etkileri, ancak emperyalist paylaşım savaşlarıyla aşılabiliyordu.

Günümüzde ise emperyalist-kapitalist sistemin dünya genelinde derinlik ve genişlik kazanması, yağma ve talanda sınır tanımayarak her yola başvurusu, sistemin krizlerini süregelen bir noktaya taşımıştır. Ekonomik krizler artık dö-nemsel süreçlerle sınırlı kalmamakta; sistemin kamburu haline gelerek ona biçim vermeye başlamaktadır.

ABD'de başlayan ve tüm dünyaya yayılan 2008 krizi, sistemin artık krizlerle "yaşamayı" gerektiğini açıkça gösterdi. 2008 Buhranı, bir yandan neoliberalizm ve küreselleşme kavramlarının yeni bir ekonomik model olmadığını, diğer yandan ise krizlerin artık sistemin silüeti haline geldiğini ortaya koydu.

Krizin etkisiyle iflas bayrağı çeken bankalara yenilerinin eklenmesini önlemek için devlet müdahale etti. ABD'nin yaptığı temel hamle ise faiz oranlarını düşürmek ve piyasaya dolar akıtmaktı. 2008–2014 yılları arasında Fed, yaklaşık 4 trilyon doları piyasaya sürdü. Mortgage sistemiyle başlayan ve tüm borsaya yayılan kriz, likidite sayesinde kontrol altına alınmaya çalışıldı.

ABD ve ardından AB'nin temel stratejisi ise krizi yarı sömürge ülkelere ihraç etmek ve sermayedarlara peşkeş çekilen bu karşılıksız parayla dünya ölçeğinde artı-emek üzerinden kâr elde etmek oldu.

Bugün, Trump gibi popülist figürlerin önünün açılmasının nedeni, emperyalist-kapitalist merkezlerin ekonomik ve siyasî kararlarının tutarsız politikalarıyla nasıl örtüştüğünü daha net bir şekilde göstermektedir. Zira sistem bunalım yaşadığında, kamuoyuna aşırı ve popülist argümanlarla hareket eden liderler veya ideolojik saikler öne sürülmektedir.

Gelinen noktada, Fed'in faiz politikaları üzerine yürüyen tartışmalar, kapitalizmin kriz yönetme araçlarının sınırlarını gözler önüne sermektedir. ABD'de faiz oranlarının düşürülmesi meselesi, Fed içinde hararetli tartışmalara yol açmaktadır: Bir kesim, enflasyonun kontrolsüz yükselmesinden endişe ederken; diğer kesim ekonomik yavaşlamayı ve üretimdeki durgunluğu daha büyük bir tehdit olarak görmektedir.

Bu tartışma, sermaye sınıfının çıkarlarını güvenceye almak için devletin nasıl ikili bir baskı altında hareket ettiğinin göstergesidir. Halihazırda gümrük vergileriyle revize edilen süreç, faiz oranlarının düşürülmesiyle devam etmektedir.

Fed, 2025 yılı itibarıyla faiz indirimi gündemine almış durumdadır. Özellikle enflasyonun kısmen gerilemesine rağmen, büyümenin yavaşlaması ve işsizlik oranlarında artış eğilimi, faiz indiriminin gerekçesi olarak sunulmaktadır.

Ancak faiz oranlarının düşürülmesi, üretim alanındaki kâr oranlarının düşüşünü ortadan kaldırmaz; yalnızca finansal piyasaları canlandırır ve spekülasyon sermayeye yeni hareket alanı açar. Böylelikle kriz, yapısal nedenleri çözülmeden ertelenmeye çalışılmaktadır.

Öte yandan küresel ölçekte üretim-

deki daralma, krizin artık sürekli bir karakter kazandığını göstermektedir. IMF, 2025 için büyüme oranını yaklaşık yüzde 3 olarak öngörürken, tarihsel ortalamasının oldukça altında kalmaktadır. Dünya Bankası büyümenin yüzde 2-3 düzeyine sıkışacağını belirtmekte; Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ise küresel ticarete artışın yüzde 1'in bile altında kalacağını raporlamaktadır. Bu veriler, emperyalist-kapitalist sistemin üretim kapasitesini tam olarak kullanamadığını ve resesyon belirtilerinin giderek güçlendiğini ortaya koymaktadır.

Diğer yandan, ABD'de başlayan faiz indirimleri sonrası spekülasyon sermaye, Türkiye gibi yarı sömürge ülkelere kayma eğilimi gösterecektir. Ancak 2008 krizi sonrasında benzer süreçlerle dolaşım yaşayan spekülasyon sermaye, merkeze dönüşünde büyük bir enkaz bırakmıştı. Covid dönemi öncesinde başlayan merkeze dönüş süreci pandemi ile hızlanmış ve akabinde yerel para biriminin değer yitirmesi, yüksek enflasyon ve çift hanelere varan işsizlik patlak vermiştir.

Bu durum, kapitalizmin emperyalist merkezler lehine işleyen sömürü mekanizmasının bir parçasıdır. Sermaye akışları kısa vadeli ve spekülasyon nitelikte olduğundan, Fed'in yön değiştirmesiyle bu sermaye hızla merkeze geri çekilmekte; Türkiye benzeri ekonomiler derin döviz krizleri ve enflasyon şoklarıyla yüz yüze kalmaktadır. Böylece işçi sınıfı, reel ücret kayıpları, işsizlik ve hayat pahalılığı ile krizin bedelini ödemektedir.

Emperyalizm, kendi eliyle yarattığı yarı sömürgelerdeki yıkım ve istikrarsız süreçlerle karşı karşıyadır. Bu nedenle Türkiye gibi ülkelerde faşizmin saldırganlığı artmakta ve sistem içi kliklere kadar uzanmaktadır. Yarı sömürge ülkelerin emperyalizme hizmeti kapsamında önümüzdeki süreçte yarışta olacağı açıktır. Bu nedenle sermayeye güvenli ve kârlı bir ortam sağlamak için iç süreçlerde otoriter eğilimler pekiştirilecektir.

DEPREM RANTI: YIKIM FIRSATÇILIĞI

6 Şubat depremleri, milyonlarca emekçi için bir felakete dönüşürken TC faşizmi yıkımı rant için fırsat olarak değerlendirdi. Binlerce insan ihmaller ve gecikmiş yardımlar nedeniyle yaşamını yitirirken milyonlarcasının barınma hakkı gaspedildi, yok sayıldı. Egemenlerin “yeniden inşa” söylemleriyle başlayan süreçte, halkın ihtiyaçları değil, devlet destekli müteahhitlerin ve onların doğrudan ya da dolaylı hizmet ettiği ülkeyi talana gelmiş uluslararası sermayenin çıkarları gözetildi; halkın başında bekleyen akbabalar beslenmiş oldu. Daha depremin enkazı kaldırılmadan yeni bir yağma başlatıldı. Maden alanları, TOKİ projeleri, rezerv alan ilanları ve imar düzenlemeleri söylemleriyle deprem bölgeleri sermayenin çıkarlarına peşkeş çekildi. Bu, sadece bir doğal felaketin değil; sınıfsal çıkarların belirlendiği toplumsal bir felaketin fotoğrafıdır.

TC devletinin yoksul, küçük ve orta köylü üzerinde uyguladığı mülksüzleştirme politikaları gün geçtikçe artarak çoğalmış; köylüler tarımdan uzaklaştırılarak, kısmen şehirlerde ucuz iş gücünün yedeği olmak üzere göç etmeye zorlanmıştır. Kalanlar ise işsizlik ve doğa katliamları ile baş başa bırakılmıştır. Antakya’da köylüye uygulanan bu mülksüzleştirme politikaları, devletin yıkımı fırsata çevirme zihniyeti ile iş birlikçi sermayenin ve uluslararası bağlantılarla buna hizmet eden bürokratik aktörlerin küçük ve orta ölçekte üretime devam edebilen köylüleri kendine bağımlı kılma, kendi başına üretemez kılma stratejisinin somut bir örneği olarak ortaya çıkmıştır. Egemenlerin yıkımı, yalnızca evleri değil, halkın geçim kaynaklarını da hedef almıştır.

Narenciye ve zeytin bahçeleri ile tarım alanları, “rezerv alan” adı altında, Türk egemen sınıflarının üretimden kopuk, dış destekli sermayesine kaynak aktarılması için gasba açık hale getirildi; köylüler yıllardır emek verdiği topraklardan koparılmaya çalışıldı. Depremin enkazı kaldırılmadan, Mağaracık, Hıdırbey, Vakıflı ve Kurtderesi mahallelerinde

devlet tarafından “acele kamulaştırma” kararları alınarak yeni rant kapıları aralandı. Maden ocakları halkın sağlığını tehdit etti, susuzluk problemi günden güne arttı. Bir yanda evsiz, çaresiz ve emeği elinden çalınmış halk varken; diğer yanda devlet, uluslararası tekeli sermayenin acenteleri ve devlet destekli müteahhitlerin çıkarlarını büyüttü. Antakya’nın verimli tarım alanları, halk için yaşam ve üretim alanı olmaktan çıkarılıp kâr odaklı projelerin malzemesi haline getirildi.

İslahiye, Hekimhan gibi bölgelerde, egemenlerin rant alanını genişleten maden ocakları ve “rezerv alan” girişimleri halkın sağlığını tehdit etmiş, su kaynaklarını kurutmuş ve tarımsal üretim tarihinin en düşük noktasına sürüklemiştir. Halkın kendi imkânlarıyla tarlasını sulamak veya temel ihtiyaçlarını karşılamak için açtığı su kuyuları dahi kururken GASKİ, MASKİ gibi kurumların dayattığı fahiş vergiler, temel insanî ihtiyaçların karşılanmasını engellemiştir. Halk bu koşullarda yaşarken devlet dağları ve ovaları rant alanına çevirerek uluslararası tekeli şirketlerin talanını teşvik etmekte, yıllarca emek verilen tarım alanlarını kâra açmakta ve böylece halkı göçe zorlamaktadır.

Bölgede, depremde önce 2022 yılında Xolto, Kerküt ve Sulumağara köylerinde maden ocağı açılmasına karşı güçlü bir halk direnişi başlamış, bu direniş ancak devlet zoruyla ve baskıyla durdurulmuştu. Depremin yarattığı yeni koşullarda ise maden arazilerinin sayısı hızla arttı.

Ağabey Köyü’nde TOKİ’nin ranta dayalı talanı için halkın zeytinlik arazilerinde kesim emri verildiğinde, halk yeniden direnişe geçerek kesimleri durdurmuştu. Kırkçalı Mahallesinde ise TOKİ’nin konut projelerine karşı halk, iş makinelerinin önüne geçerek tapulu arazilerini korumuş; kesilen ağaçların yerine yeniden dikim yapmış ve tarımsal üretimi sürdürme mücadelesi vermişti.

İslahiye’de birçok köy ve mahallede ise devletin mülksüzleştirme politikaları

ve dolaylı göç zorlama anlayışı hâkim durumda.

Son günlerde ise halkın tarım ve hayvancılıkla geçimini sağladığı Hekimhan’ın Karagüney, Obuz, Köylü, Başkınık ve Hasançelebi mahallelerini kapsayan siyanürlü altın arama çalışmalarına köylüler tepki göstermişti. “Yaşam alanlarımız altından daha değerlidir!” diye haykıran Hekimhan köylüleri maden şirketlerinin köylerini, bahçelerini, tarlalarını, sularını talan etmesine geçit vermeyeceklerini açıkça belirtmişlerdir.

Adıyaman özelinde de durum benzerdir. Tarım arazilerinin üstüne dikilen TOKİ konutlarıyla köylüler mülksüzleştirilmiştir. Gölbaşı ilçesinde, deprem sonrası imar düzenlemeleri ve fay hattı planlaması kapsamında “kırmızı alan” ilan edilen bölgede bin 359 taşınmazın tapu kayıtları “pasif” duruma alınmıştır. Kümesler ve Hisar mahallelerinde 73 deprem konutunun yapılması için acele kamulaştırma kararı alınmış; ancak bu alanlar halihazırda dikili tarla olup, imar planında tarım koruma alanı olarak belirlenmişti. Devlet, kendi koruması altındaki alanları ranta açarken halkı yoksullaştırıp göçe zorlamıştır.

Şehirlerde barınma ve işsizlik sorunları yükselirken deprem bölgelerindeki köylerde tarım alanlarının gasbedilmesi ve mülksüzleştirmeler halkın yaşamını daha derinden etkilemektedir. Tarım alanları elinden alınan küçük ve orta köylünün ucuz iş gücü potansiyeli olarak göçe zorlanması şehirlerdeki işsizlik ve barınma sorununu derinleştirmektedir. Ancak her iki durumda da burjuva-feodal devlet köylü ve emekçi halkın üzerindeki baskıcı rolünü yerine getiriyor, halkımızı yoksullaştırırken bir avuç asalağı zenginleştirmeye devam ediyor.

Yaşananlarla yalnızca depremin etkileri değil, aynı zamanda sınıfsal baskı ve onun yarattığı mülksüzleştirme anlayışı da hâkim olmuştur. Bu süreçte halkın çıkar ve ihtiyaçları değil, uluslararası sermayenin uşakları ile devlet destekli

müteahhitlerin açgözlü emelleri ön planda tutulmuştur.

Buna karşı, dağlarının ve tarım alanlarının rantına karşı köylülerin ve emekçilerin haklı direnişi, halkın kendi kaderini ellerine alma isteğinin en güçlü göstergesidir. Bu mücadeleyi salt bir doğa mücadelesi olarak okumak yanlış olur. Doğanın talanına, tarım arazilerinin gasbedilmesine ve çevresel felaketlere karşı verilen direniş, sınıf mücadelesinin bir parçasıdır; emekçi sınıfların temel “yaşam hakkına” yönelik saldırılara karşı devrimci ve demokratik bir duruştur. Aynı zamanda parça ile bütünü diyalektik ilişkisini somut biçimde yansıtmaktadır.

Bununla birlikte, köylüler üzerindeki mülksüzleştirme politikaları ve tarım alanlarının sermayeye peşkeş çekilmesi yalnızca köylüyü değil, şehrin bütünü de etkiler. Kırsaldaki her arazi ve tarım alanının yok edilmesi veya rant projelerine açılması, gıdada güvenliği ve tarımsal üretimi gözle görülür biçimde azaltırken şehirde yaşayan emekçilerin yaşam koşullarını da doğrudan etkiler; işsizlik, barınma ve ekonomik kriz derinleşir. Bu nedenle köylüye yapılan saldırılar, şehirdeki emekçi halkın yaşam koşullarını da tehdit eder ve mücadelenin yalnızca bir bölgede değil, örgütlü bir şekilde yürütülmesini zorunlu kılar.

6 Şubat sonrası yaşananlar yalnızca bir doğal afet değildir; aynı zamanda onunla birlikte gelen rant, yoksullaştırma, mülksüzleştirme, borçlandırma ve göç sürecidir. Sistemin iflas ve çürüme üreten, dengeleri devlet destekli zenginler lehine bozmaya devam eden krizine bağlı olarak emekçi halk kitlelerine yönelik ekonomik ve politik saldırılar, gerçek kurtuluşun ancak işçi sınıfı ile yoksul ve emekçi köylülerin örgütlü mücadelesiyle mümkün olacağını gösteriyor. Dayanışmayı güçlendirmek, örgütlenmek ve haklarımızı savunmak; kırsalda ve şehirde açığa çıkan üretim krizinin, doğa talanının ve hastalıkların üstesinden gelmenin tek yolu olduğunu bir kez daha hatırlatıyor.

DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE NEPAL

Nepal, son otuz yıl boyunca Dünya Devrimci Hareketinin en dikkat çekici deneyimlerinden birine sahne oldu. Küçük, dağlık ve yarı feodal, yarı sömürge karakterini koruyan bu ülke, 1996'da başlatılan Halk Savaşının güçlü bir biçimde gelişmesi, ezilenler için iktidar olanakları yaratması ile birlikte ezilen sınıfların, halkların dünya çapında umut kaynağına dönüşmüştü. Katmandu'nun kuşatılmasına varan devrim dalgası komünist partide burjuva anlayışın galebe çalmasıyla hızla gerilediğinde, devrimden vazgeçilip Nepal gericiyle "monarşinin sonlandırılmasıyla" sınırlı olarak uzlaşıldığında bu somut umut kaynağı kaybedilmişti. Burjuva gericiyle teslim olan devrim dalgası, kaçınılmaz olarak bir kez daha kabarmak üzere gerilemişti.

Bugün ise Nepal yeniden sarsıcı gelişmelerle gündemde. Gençliğin öfkesini yansıtan sokak hareketleri, iktidar blokunda çözülen ilişkiler ve bozulan dengeler, geçici hükümetler, toplumsal hoşnutsuzluk ve bütün bu tabloda kendine yer arayan güçler... Ancak bugünkü tabloyu doğru kavramak, yalnızca güncel gelişmelere bakmakla mümkün değil. Geçmişin birikimini, kazanımlarını ve hatalarını hatırlamak, öğrenmek ve tartışmak gerekiyor. Nepal'de devrim deneyimi revizyonizme, her türden gericiyle karşı tam ve sonuna kadar mücadelenin ne derecede hayatî ol-

duğunu öğretmekle özel önemdedir ve üstelik bu deneyim yakın zamana aittir.

HALK SAVAŞININ DOĞUŞU, İKTİDARA YÜRÜYÜŞÜ VE PARLAMENTARİZME DEMİR ATMA

1990'ların ortasında Nepal'in toplumsal yapısı, klasik yarı sömürge, yarı feodal özellikler taşıyordu. Toprağı olmayan köylüler, feodal ilişkiler, etnik ve kast temelli ayrımcılık, her türden ataerkinin; ama özellikle de feodal ataerkinin baskısı altındaki kadınların ezilmişliği, emperyalizme bağımlı kırılgan ekonomi ve bürokratik kapitalist sınıfın tahakkümü: Tüm bu koşullar, halkın öfkesini büyütmüş ve devrimci bir çıkışı olanaklı kılmıştı.

Maoist önderlik, 1996'da başlattığı Halk Savaşıyla köylerden şehirleri kuşatma stratejisini hayata geçirdi. On yıl boyunca süren bu savaş, ülkenin yüzde 80'inde devrimci üs alanlarının kurulmasına, Halk Kurtuluş Ordusu'nun yüz binleri bulan bir güce ulaşmasına, feodal otoritelerin çözülmesine ve halk iktidarı organlarının inşa edilmesine yol açtı. Bu dönemde Nepal halkı, ezilen sınıfların kendi örgütlülükleri aracılığıyla nefes alabildikleri bir düzen kurma şansını yakaladı.

2006'da başkent Katmandu, Halk Ordusu

tarafından kuşatmaya alındı. Aylarca süren kuşatma aynı zamanda "barış süreci" ile iktidarı alma yolunun da önünü açan bir siyasete dönüştü. Bu Maoist hareketin rotasında bir dönüm noktası oldu. Silahlı mücadeleyle iktidarın ele geçirilmesi yerine parlamenter sisteme dahil olma, "çok partili demokrasi" ve "barışçıl geçiş" tezleri konu ve "füzyon" teorisi devrimsiz "devrim" anlayışıyla sonuçlandırıldı. Prachanda ve Bhattarai önderliğinin öne çıkardığı bu çizgi, Halk Savaşının yarattığı dengeleri koruyarak Yeni Demokratik Devrim'in parlamenter süreçlerle tamamlanabileceğini savunuyordu. NKP(M) komprador-bürokrat burjuvazinin siyasal temsilcileriyle uzlaşmaya giderek monarşinin devrilmesinde anlaştı. Bu anlaşmanın karşılığında ise devrimci mücadelenin mevcut düzende legalize edilmesini amaçlayan "barış içinde bir arada yaşama ve mücadele" çizgisi benimsendi. Bu da Emperyalizm ve Proleter Devrimler Çağı'nın doğasında niteliksel bir değişim olduğu safsatasıyla savunuldu. Emperyalizmin doğasındaki değişimi konu ederek gelişen küreselleşme teorileriyle sarmalanan bu safsata sınıf bakış açısından kopulduğunu ispatlıyordu. Emperyalizmden soyutlanan bir sınıf olgusu yaratılmış ve devrimci mücadele, klik kavgasının basit bir aracı haline getirilmişti.

Oysa barış süreci, devrimci kazanımların tasfiyesini beraberinde getirdi.

Halk Kurtuluş Ordusu silahsızlandırıldı, üs bölgeleri dağıtıldı, köylülerin işgal ettiği topraklar toprak ağalarına iade edildi, devrimci savaş ve mücadelede önemli kazanımlar sağlayan gençlik örgütü etkisizleştirildi. Bir dönem emperyalizme ve Hint yayılcılığına karşı net tavırlar alan hareket, bu güçlerle uyum arayışına yöneldi.

Bilimsel sosyalizmin en temel teorileri revize edilerek sunulan "Demokratik Cumhuriyet", her ne kadar feodalizmin geleneksel politik temsilcisi olan monarşiyi sona erdirse de onun ekonomik ve kültürel kökenlerini ortadan kaldırmayacaktı. Nitekim parlamentoda güçlü bir temsile sahip olunmasına rağmen gerçek iktidar bürokratik-komprador sınıfın ve emperyalist müdahalelerin elinde kaldı. Kitlelerin iktidar beklentisi boşa düşerken parti içinde "iki çizgi" mücadelesi açığa çıktı. Bir yanda parlamenter yolu savunan önderlik, diğer yanda savrulmanın başladığı süreçte bununla barışık olan, hatta ateşli savunan fakat sonra yeniden devrimci hatta dönülmesi gerektiğini ileri süren parti içi muhalefet.

İDEOLOJİK SAVRULMALARIN SONUÇLARI

Nepal deneyiminin en kritik yanı, ideolojik düzeyde yaşanan savrulmalardır. Bu savrulmalar, bulduğu alanı

değerlendirerek ve tarihin boşluk affetmeyeceği gerçeğiyle birleşerek revizyonist bir hal almış ve son tahlilde onu gericileştirmiştir. Emperyalizmin “global devlet” biçimi aldığı-dolayısıyla emperyalizmin çürüyen ve kapitalizmin sonunu getirecek olan aşama olmasının reddedilmesiyle emperyalizmi mutlak galip ilan eden-, Lenin’in emperyalizm çözümlemesinin “yetersiz” olduğu, Mao’nun devrim teorilerinin günümüzde “geçerli olmadığı” gibi tezler hareketin resmî belgelerine kadar girmiştir. Bu, devrimci çizgiden revizyonizme doğru bir yönelimin teorik ifadesiydi.

Devrimin özü, sınıf mücadelesinin keskinleşmesinde ve halk kitlelerinin örgütlü eyleminde yatarken; önderlik giderek sınıf iş birliği, reformizm ve burjuva demokrasisinin sınırlarına mahkûm hale geldi. Böylece, on yıllık Halk Savaşının bütün kazanımları tehlikeye atıldı ve büyük ölçüde kaybedildi. NKP(M) devrimci çizgiyi demokratik devrimin tamamlanması ve sosyalizmin inşa edilmesi yerine demokratik devrimi kesintiye uğratma ve emperyalist sisteme uşaklık eden parlamenter burjuva kriterlerle yozlaşma yolunu tercih etmiş oldu.

NKP(M)’deki yozlaşma, gerileme parlamenter yoldan iktidara gelmesine rağmen hiçbir ilerlemeye yol açamamasında somutlaştırılabilir. Bu nedenle lideri Prachanda (Pushpa Kamal Dahal) 2008’den 2009’a, 2016’dan 2017’ye ve son olarak da Aralık 2022’den 2024 yılının temmuz ayına kadar üç kez, kısa sürelerle başbakanlık koltuğuna otursa da parti ilk dönemki “başarısına” ulaşamadı. “İktidar” her defasında gericilere terk edildi. En son Başbakan KP Oli de her ne kadar partisinin adında Marksist-Leninist sıfatı olsa da bu gericilerden biridir. İktidardaki çürüme Maoçu çizgiyi terk etmiş bulunan NKP (M) ile başlamadı... Son olaylardan sonra ülkeden kaçmak zorunda kalan Başbakan Nepal Komünist Partisi (Birleşik Marksist-Leninist)’in lideridir. Bu parti ve lideri başından itibaren kendini Maoist gören; ama Maoist çizgiden, yarıda değiştiğimiz biçimde uzaklaşan NKP (Maoist)’e karşı sürekli muhalefet örgütlemiştir.

BUGÜNKÜ DURUM: GENÇLİK İSYANI, ŞİDDET VE SİYASAL KRİZ

Nepal bugün yeniden sarsıntı içinde. Gençlik, özellikle işsizliğin, yolsuzluğun ve geleceksizliğin ağır yükünü taşıyanlar olarak kitlesel protestolarla sokaklara

döküldü. On binlerin katıldığı eylemlerde onlarca kişi katledildi, yüzlerce kişi yaralandı. Devletin baskı aygıtları, halka karşı kurşun ve gazla yanıt verdi.

Bu süreç, yalnızca hükümet krizine yol açmakla kalmadı; yıllardır süren yozlaşma, lüks yaşam tarzı ve parlamenter oyalamacılığa karşı bir kopuşu da ifade etti. Başbakan Oli’nin istifası ve yerine geçici hükümet kurulması, bu baskının sonucuydu. Gençliğin internet oylamasıyla seçtiği yargıç Sushila Karki’nin geçici başbakan olarak atanması sembolik bir yenilik. İlk kadın başbakan olarak da anılan Sushila Karki hükümetlere karşı rüşvet ve yolsuzluk soruşturmalarıyla tanınmış bir yargıç olarak günün isyanına “yeterli” bir yanıt gibi algılanıyor olsa da bu, toplumsal taleplere gerçek bir yanıt olmaktan uzak.

Gençlik hareketinin öne çıkardığı talepler –yolsuzluğun bitirilmesi, işsizliğe çözüm, adalet ve özgürlük– sınıfsal temellerle doğrudan bağlantılıdır. Geniş köylü kitleleri hâlâ toprak sorunuyla, borçla, göç zorunluluğuyla boğuşuyor. İşçi sınıfı ve emekçiler, güvencesiz çalışma koşulları, düşük ücretler ve göçmen emeğe bağımlılık altında yaşam mücadelesi veriyor. Kadınlar, dalitler, etnik azınlıklar ve dinî topluluklar ise ayrımcılıkla ve çok yönlü ezilmeyle yüz yüze.

Bugünkü gençlik isyanı, Maoist hareketin yıllar önce açtığı yolun mirasını da taşıyor. Halk Savaşının yarattığı bilinç, örgütlenme ve mücadele deneyimi, bugün Nepal toplumunun hafızasında hâlâ yaşıyor. Ancak bu miras, önderliğin kitlelerin iktidarlaşmasına karşı parlamentarizme boğulma sürecinde büyük ölçüde heba edildi. Gençliğin öfkesi, sadece bugünkü yozlaşmış hükümetlere değil, aynı zamanda devrimci iddialarla iktidara gelip sonunda aynı düzenin parçası olanlara da yönelmiş durumda. Öyle ki burjuva-feodal basında “linç” başlıklarıyla öne çıkan, bugün Nepal’de yaşanan çürümüşlüğü ve yozlaşmanın temsilcilerinin şiddet eylemleriyle yerinden edilmesi; bir dönem en keskin halk sloganlarıyla yürüyen ve kendine “komünist” diyenleri de korkutmuştur. 2011-2013 yılları arası başbakanlık yapan, 1996’da başlayan Halk Savaşının önderlerinden olan ve sonradan NKP(M)’den ayrılan ve “Troçki’nin kıymetini keşfedecek” kadar değişim geçiren Baburam Bhattarai’nin, gençliğe yaptığı ılımlı olma ve çözüm için ısrarla şiddetsiz biçimde parlamento çağrıları yapması bu korkunun ürünüdür. Yine süreçte kendine bağımsız diyen,

daha devrimci taleplerle öne çıkan bir örgütlenme biçimi de ortaya çıkmıştır. SAFAL isimli bu komitenin, süreci yönetmede ve daha ileriye taşımada göstereceği başarı şimdilik kuşkuludur. Sokak örgütlenmesi olması, işçi cephesi kurma iddialarıyla konumlanış ve evrilme halleri süreç içinde incelenmelidir. Ancak eylemler boyunca dile getirdikleri temel taleplerin desteklenmesi ve büyütülmesi gereken talepler olduğu açıktır. Bu nedenle sokaklarda yükselen hareket, mevcut partilerden bağımsız bir karakter gösteriyor. Fakat örgütsüz-lük ve ideolojik netlikten yoksunluk, hareketin toplumsal ilerlemede başarılı olamayacağını açık göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Nepal’de bugün köylüler; hâlâ toprak sorunlarının çözülmesini, borç yükünün kaldırılmasını ve üretim araçlarına erişimi talep ediyorlar. Ancak parlamenter süreç, bu taleplerin karşılanmasını değil geri alınmasını getirdi. (Hatırlanacağı üzere Nepal Devrimi’nin barış sürecine girmesiyle revizyonist önderlik Yeni Demokratik Devrim’in özü olan toprak devrimini çoktan bir kenara bırakmış, Halk Savaşı süresince ele geçirilen toprakları çürümüş sistemden kalma tortularına, yani eski sahiplerine, köylülerin düşmanlarına iade etmişti!)

Bugün yurt dışına göç etmek zorunda bırakılan milyonlarca Nepal emekçisi, ülke ekonomisinin bel kemiğini oluşturuyor ama haklarından mahrum. İçerideki işçiler ise sendikasız, güvencesiz, düşük ücretli koşullarda yaşıyor.

Gençlik, bugünkü hareketin motor gücü. İşsizlik ve gelecek kaygısı, onları hem öfkeli hem de radikal arayışlara açık hale getiriyor.

Bugünkü hareketin geleceği, Halk Savaşının derslerinin yeniden; ama tutarlı ve sonuna kadar devrimci sınıf tavrıyla sahiplenilmesine bağlıdır. Geçmişte yapılan büyük hata kitlelerin bilincine yerleştirilmelidir ki bugünkü yozlaşmanın burjuva yönelim olduğu, devrimci stratejinin parlamentarizmle ikame edilmesi olduğu anlaşılabilir. Bu taktiksel bir hata değil; ideolojik savrulmalarla, Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin revize edilmesiyle ortaya çıkan bir sonuçtur. Kitlelerin gerçek anlamda özgürleşmesinin, sınıf düşmanlarıyla uzlaşarak değil onların iktidarını parçalayarak mümkün olduğunu tarih ve bilim kanıtlamıştır.

Nepal’de halkın yeniden ayağa kalkışı, doğru bir önderlik, net bir ideolojik çizgi ve kitlelerin kendi öz örgütlenmeleri ile birleşirse devrimci bir yön kazanabilir. Aksi halde reformist çözümler, geçici hükümetler ve seçim oyunları kitlelerin öfkesini soğuracak, fakat köklü sorunları çözmeyecektir.

SONUÇ OLARAK

Nepal’in dünü ve bugünü; uluslararası komünist hareketin, proleter öncülerin hem gücünü hem de zaaflarını gösteren somut bir deneyimdir. Halk Savaşı, ezilen sınıfların örgütlü mücadelesiyle neler başarabileceğini kanıtladı. Fakat savrulmanın yansımaları bulduğu parlamentarizm, devrimin raydan çıkmasına yol açtı. Bugün gençlik önderliğinde yeniden yükselen halk hareketi, bu dersleri sahiplenirse yeni bir başlangıcın zemini olabilir.

Nepal, hâlâ yarı feodal ve yarı sömürge karakterini koruyor; emperyalizm ve komprador sınıflar ülkeyi sömürmeye devam ediyor. Ezilen sınıfların kurtuluşu, geçmişin kazanımlarını yeniden sahiplenmek ve geleceği bu temeller üzerinde inşa etmekle mümkün olacak. Bu anlamda böyle ülkelerde Yeni Demokratik Devrim’in sosyalizm yolunda geçiş aşaması olduğu gerçekliği ve zorunluluğu halini koruyor.

Nepal Devrimi önderlerinin revizyonistleşerek karşı sınıfa demir attığı süreci, Marksizm-Leninizm-Maoizm’e alçakça saldırmanın gerekçesi yapanlara karşı da söz söylemek gerekmektedir. MLM’ler; Proleter Dünya Devriminin en güçlü sahiplenicisi ve önderi olma iddiasıyla, Nepal’deki Halk Savaşının en güçlü olduğu zamanlarda da en geriye düştüğü anlarda da eleştirilerini sundu, bunun ideolojik mücadelesini verdi. Bu ideolojik mücadelenin külliyatı dahi bugün MLM’ye saldıran bu “kıрма” ve “süprüntülerin alaşımı”ndan oluşan cephenin aklını başından almaya yetecektir. Dünyadaki Maoistler, emperyalizm ve proleter devrimler çağında, Yeni Demokratik Devrim, sosyalizm ve komünizm davasının zafer ve kayıplarla ilerleyeceğini, bu deneylerin proleter devrimlerin mücadelelerini güçlendireceğini bilirler. Sonuna kadar ve tutarlı devrimciliğin sürekli mücadele gerektirdiğini bilir, savunur ve açıklarlar. Proleter Dünya Devrimi sahipsiz değildir. İçinde bulunduğumuz süreci yeniden doğru bir rotaya oturtmak, her şeye karşın mümkündür ve mümkün olacaktır.

EGEMENLERİN DİKİŞ TUTMAYAN DENGİ ARAYIŞLARI

10 Mart'ta SDG ile HTŞ arasında imzalanan mutabakatın, SDG'nin politik hattıyla da HTŞ'nin "toprak bütünlüğü" anlayışıyla da çelişmediğini; ancak mutabakattaki ucu açık maddelerin, SDG'nin talep ve beklentilerini silikleştirmek için TC ve HTŞ'ye olanak sağladığını belirtmiştik. Geçtiğimiz haftalarda, TC'nin de desteğiyle HTŞ'nin Paris görüşmelerinden çekilmesi Suriye'deki müzakere sürecinde yeni bir gerilim yarattı. HTŞ'nin "toprak bütünlüğü", TC'nin ise "sınır güvenliği" söylemleriyle şekillenen "uyarılar", Suriye Kürdistanı'na yönelik açık saldırı tehdidine dönüşmüş durumdadır. Hakan Fidan'a göre anlaşmayı ilerletmekte "ayak süren" YPG, İsrail'in Suriye'de yarattığı krizden fırsat çıkarmayı ummaktadır. Eğer işler kötüye giderse, Suriye Kürdistanı'na saldırmaktan başka bir alternatif kalmayacağını belirtmektedir. Ayrıca hem Şam'a hem de YPG'ye, Suriye'nin istikrarına katkıda bulunmaları ve TC'nin güvenlik kaygılarını gidermeleri için bir "şans" tanıdıklarını ifade etmektedir. Keza S. Kürdistanı'nın "olası bir bölünmesinin" Irak ve Türkiye'ye büyük zarar vereceğini savunan Colani, şu sözlerle Kürt gerçekliğini Türk egemenlerinin diliyle uyumlu biçimde inkâr ederek saldırı tehditlerine ortak olmaktadır:

"Suriye'nin Kuzeydoğu bölgesinde Arap nüfus oranı yüzde 70'in üzerindedir. SDG, Kürt bileşeninin tamamını temsil etmiyor ki buranın bölgesel sesi olduğunu iddia edelim."

Öte yandan, Suriye Kürdistanı'ndaki statünün korunmasına ilişkin olarak İmralı Heyeti'nin Abdullah Öcalan ile yaptığı görüşmelerde, onun "Suriye ve Rojava kırmızı çizgidir. Benim için orası ayırdır." dediği ifade edilmektedir. Kuşkusuz bu belirleme, emperyalistlerin Kürt Ulusal Hareketi (KUH) ile TC arasında kurmaya çalıştığı denge siyasetiyle, KUH'un uzlaşmacı çizgisiyle ve TC'nin bölgesel hesaplarıyla bağlantılıdır. KDP lideri Mesud Barzani'nin, "Suriye'deki Arap aşiretlerine açıkça söyledim: Rojava'ya saldırırlarsa tüm Peşmerge güçleri Kamışlı'ya giden yolu açacak ve ben de o Peşmerge arasında olacağım. (...) bazı konularda fikir ayrılıklarımız olabilir, ama Rojava'yı asla yalnız bırakmayacağız." sözleri de Öcalan'ın Rojava konusundaki tutumunu destekler niteliktedir.

Burjuva-feodal medyada, Öcalan'ın "kırmızı çizgisi" nedeniyle sürecin sonlanabileceğine dair spekülasyon iddiaları dolaşıma sokulmuştur. Bu iddialar,

değişen dengelere ve emperyalist hesaplara rağmen, KUH'un uzlaşmacı çizgisini kendi bölgesel çıkarlarına tabi kılmaya çalışan; faşizm sopasını gösterirken Batılı emperyalistlerin önemli bir müttefiki hâline geldiği için KUH'un rızasına da ihtiyaç duyan TC'nin açmazlarına dayanmaktadır.

Sonuçta bu iddialar, devletin resmî ideolojisinin kitleler arasında yeniden üretilmesine ve KUH'un daha fazla taviz vermeye zorlanmasına hizmet etmektedir. Sürecin gerçekten sonlanması ise ancak ya Batılı emperyalistlerin bölgesel politikalarında stratejik bir değişiklik yaşanmasıyla ya da halkın bu sürece karşı güçlü bir irade ortaya koymasıyla mümkündür.

ABD'NİN SÜREKLİ DEĞİŞEN TUTUMU

Gelinen aşamada TC diplomatik alanda Rojava'nın nabzını tutmaya çalışırken Batılı emperyalistlerin Rojava'yı destekleyen tutumuyla sarsılmaktadır. Sürecin başında Rojava'nın statüsünün tanınacağı yönünde sinyaller veren ABD haziran ayında SDG'nin hem siyasî hem de askerî olarak "geçici hükümet"e entegre olmasını salık vermiş, temmuz ayında

10 Mart anlaşmasının işe yaramadığını belirtmiş ve "Evet, size karşı makul olma yükümlülüğümüz var ama makul olmazsanız başka alternatif de mevcut." mesajını vermiş, ağustos ayında 10 Mart anlaşmasına uyulmaması durumunda Şam'ın askerî bir operasyon başlatması halinde uluslararası koalisyonun kendilerini koruyamayabileceği konusunda SDG'yi uyarıyordu. Şimdi ise tıkanan "süreç", tutumunu bir kez daha değiştiren Washington'un tekrar devreye girmesiyle hızlandırılmıştır.

Washington'daki kaynaklar, ABD Dışişleri Bakanlığının başlangıçta Kürtlere kapılarını kapattığını, ancak şimdi yeniden açtığını iddia etmektedir. Bu tutum değişikliğinin, HTŞ'nin çoğunlukla Dürzilerin yaşadığı Süveyda'yı ele geçirme girişiminin ardından geldiği ve bu olayın Kürtler ile diğer azınlıklara yönelik ABD yaklaşımında değişikliğe yol açtığı belirtilmektedir.

Bir başka kaynak ise şu değerlendirmeyi yapmıştır: "Washington, Kürtlerin esaslı tavizler vermesi konusunda hâlâ kararlı. İsrail aynı anda iki azınlığı savunamaz ve her zaman önce Dürzileri seçecektir."

Bu değerlendirmeler, ABD'nin bölgede İsrail aracılığıyla izlediği sömürgeci politikaların bir yansımasıdır. Kürtlerin askerî gücü görmezden gelinemez; ancak ABD'nin ve İsrail'in Kürtler açısından güvenilir güçler olmadığı açıktır. Suriye'deki müttefikleri arasındaki gerginlikleri dizginlemeye çalışan ABD, İsrail'in yayılmacı politikalarıyla bir kez daha çıkmaza girmiştir. Bununla birlikte, ABD'nin diğer müttefiklerini İsrail'e tercih etmeyeceğini bilmek gerekir.

SAVAŞ TEHDİTLERİNİN OLURU NE?

ABD'nin denge arayışına rağmen, Suriye'deki çok katmanlı çelişkiler yumağı, bölgedeki güçlerin kaçınılmaz olarak kamplaşmasına yol açmıştır. TC ile HTŞ'nin ortak çıkarları, Kürt ulusal kazanımlarını hedef alırken, İsrail'in Golan Tepeleri'ndeki sınır çitini aşarak Kuneytra kentine kadar ilerlemesi, Suriye'deki işgal olanaklarını genişletmiştir.

HTŞ'nin Süveyda kentini ele geçirme girişimi ise İsrail'in "geçici hükümet"e karşı sert tutumlar almasına neden olmuştur. Süveyda'ya yönelik saldırılar, var olan İsrail-Dürzi ilişkilerini güçlendirirken, Kürtlerle Dürziler arasında ittifak arayışına da kapı aralamıştır. Bu durum, İsrail'in Rojava ile diplomatik ilişkilerini sıklaştırmaya için de zemin oluşturmuştur.

Hal böyleyken TC ile İsrail arasındaki savaş tehditleri, henüz istikrar kazanmamış Suriye'de pay kapma ve ABD'nin bölgedeki "en iyi jandarmaları" arasındaki rekabete dayanmaktadır. Ancak bunun iki taraf arasında gerçek bir savaşa dönüşecek düzeyde olmadığını da eklememiz gerekir.

Bölgede hem İsrail hem de TC, emperyalist egemenliğin doğrudan uzantılarıdır. İsrail'in bir işgal devleti olarak Filistin'e yerleşmesinde emperyalizmin katkısı, yönlendirmesi ve desteği ne kadar etkinse, TC'nin kuruluşunda emperyalist desteğin rolü de o kadar güçlüdür. TC'nin "emperyalizme karşı kurtuluş savaşı ile inşa edildiği" iddiası ise, İbrahim'in tarihsel verilere ve sınıf analizine dayanarak açıkladığı gibi, resmî bir uydurmadan ibarettir.

Sevr'den sonra, Lozan Anlaşması'yla sağlanan emperyalist avantajları üstlenen TC gerçekliğini, Filistin topraklarına saplanan ve emperyalizmin hançeri konumundaki İsrail gerçekliğiyle kıyaslamak yanıltıcı olur. Ne var ki iki devlet

de emperyalizmin, özellikle Arap halklarının ulusal kurtuluş mücadelelerine ve isyanlarına karşı etkin uzantılarıdır; bu anlamda, aynı özden beslenmektedirler. Suriye'deki karşı karşıya gelişler ise, emperyalizmin bölgedeki "böl, parçala, yönet" politikalarının kapsamlı ve katmanlı niteliğinin bir yansıması olarak görülmelidir.

HTŞ'nin saldırıları karşısında Dürzilerin, Rojava'dan Süveyda'ya bir yardım koridoru açılmasını talep etmesi, Türk devleti tarafından "terör koridoru" olarak adlandırılmıştır. Burjuva-feodal medyada ise İsrail'in "asıl hedefinin" Türkiye olduğu yönünde yaygaralar koparılmıştır. Bu yaygaraya, resmî olmayan kanallarla HTŞ de katkı sunmuştur.

Koca bir yalandan fazlası olmayan bu taktiksel manevra, hem Türkiye'deki hem de Suriye'deki Siyonizm karşıtı kitlenin desteğini kazanmakta; Kürtlere, Dürzilere, Alevilere ve diğer azınlıklara karşı bölgesel çıkarlar uğruna şovenizmi yükselterek, İsrail'in "ilerleyişi" karşısında TC'nin nüfuzunu genişletmesine olanak tanımaktadır. Emperyalist politikaların uygulayıcıları olarak bu iki devlet, Suriye halkının iradesini parçalama rolünü üstlenmektedir. İnşa edildikleri dönemde de bu, iki devletin temel görevlerinden biri olmuştur.

Dolayısıyla, bölgedeki gelişmelere bağlı olarak TC ile İsrail arasındaki savaş tehditleri, bölgesel güç olma yolunda iki devletin çekişmesinden ziyade, emperyalizmin bölgeyi yönetme biçiminin bir tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Şimdilik ufukta, vekalet savaşlarının ötesinde doğrudan bir çatışma olasılığı bulunmamaktadır; daha çok bir tür danışıklı dövüş söz konusudur.

Öyle ki TC'nin İsrail ile olan ticari ilişkilerinin boyutu artık gizlenememekte ve herkes tarafından bilinmektedir. İsrail'in, TC'den geçen Azerbaycan petrolüyle soykırım savaşına devam ettiği tartışmasızdır. Diğer ikiyüzlü devletler gibi İsrail'e "yaptırım" çağrıları yapmaya devam eden TC'nin, İsrail'in soykırımı sürdürmesi için dolaylı olarak destek sağladığı açıktır. Ayrıca, bu soykırımın tam ve açık destekçisi olan ABD ile ilişkiler de her zamanki gibi güçlüdür. Biz, bu ilişkinin bozulabileceğini elbette düşünmüyoruz; böyle bir iradenin olmadığını, aksine bu ilişkiyle uyumlu bir iradenin geçerli olduğunu biliyoruz. Ancak, feodal-burjuva medyanın, kalemşorların ve manipülatörlerin

iddialarının geniş bir alanda dile getirilmesi nedeniyle, bu görüşü özellikle vurgulama gereği duyuyoruz.

TC ve İsrail politikalarının yalnızca çatışma alanlarına bakarak değerlendirilmesi, yanlış sonuçlara yol açacaktır. Bu alanları izlemek önemlidir; ancak çatışmanın nasıl seyrettiğini de gözlemlemek gerekir. Örneğin, üsleri hedef alınan TC'nin herhangi bir karşılık vermediği ve İsrail'in bugüne dek TC sınırına doğru ilerlemediği gerçeğine dikkat çekmeliyiz. Savaş tehdidi olarak sunulan söylemlerin ABD denetiminde gerçekleştiğini ve ABD'li yetkililerin her iki devletin de söylemlerini desteklediğini bilmeliyiz. Çatıştıkları alanların niteliği ve gelişmeler, bu durumları açıklamak için yeterlidir.

Bilindiği üzere, TC'nin "yeni Suriye"de azınlık haklarını ve taleplerini hiçe sayan güçlü bir merkezî yapı oluşturma isteği vardır; adem-i merkezîyetçiliği ve otonomiye reddetmektedir. İsrail ise güçlü olmayan bir merkez istemekte ve buna bağlı olarak Dürzilere ile Kürtlere destek veren bir politik çizgide hareket etmektedir. Son günlerde Aleviler için yapılan özerk oluşum çağrıları da TC ile İsrail arasındaki politik saflaşmayı beslemektedir.

TC ile İsrail, emperyalizmin jandarmalığını yapan, ondan beslenen ve bölge halklarının birliğine karşı inşa edilmiş "ikiz kardeşler" olarak, bölge politikalarında mevcut saflaşmanın dinamiğini destekleyen ve emperyal yönetime olanak sunan "farklı politikalara" sahiptir. Bu politikalar, bu iki devletin bölgede etkin güç olma yolundaki adımlarını, dolayısıyla rekabeti kapsamakla birlikte emperyalizmin çıkarlarını gerçekleştirmeye hizmet etmektedir.

Siyonistlerin Suriye'de etkinlik kurduğu her bölge, TC'nin bölgedeki varlık zeminini aşındırdığı bir gerçekliktir. İsrail'in Golan Tepeleri'ni aşarak Dera ve Kuneytra kentlerine girmesi, Hermon Dağı'nı işgal etmesi TC açısından doğrudan stratejik bir sorun teşkil etmezken; Şam ve çevresini sık sık hedef alması, Humus, Hama ve Lazkiye'de askerî hava üslerine saldırılar düzenlemesi ve Fırat'ın doğusundaki Deyrizor'da İran bağlantılı hedeflere yönelmesi, TC'nin Suriye'deki bekasını sarsmaktadır.

Bu nedenle, TC'nin İsrail karşıtı söylemleri esasen, onunla aynı eksende hareket eden —cihatçı ama emperya-

lizme karşı uysal— çetelerin çıkarlarını koruma ve yeni süreçten azami düzeyde pay alma kaygısının ürünüdür. TC ile İsrail'in farklı politikaları Suriye'de yeni çatışma dinamiklerini besleme ve iç savaşı derinleştirme potansiyeli taşısa da bu durum iki devletin doğrudan karşı karşıya geleceği anlamına gelmemektedir. Aralarındaki çelişkiler, özsel ve uzlaşmaz değil; emperyalizme bağımlılık içinde gelişen taktiksel ve konjonktürel farklılıklardır. Bu nedenle rekabetleri, aynı kaynaktan beslenen ve aynı efendiye hizmet eden "ikiz kardeşler" arasındaki bir çekişme olarak görülmelidir.

TC ile İsrail arasındaki politik saflaşmayı hem destekleyen hem de kullanan ABD'nin söylemleri de bu görüşümüzü doğrulamaktadır. Nitekim kimi zaman İsrail —dolayısıyla Kürtler ve Dürziler— aleyhine, kimi zaman ise TC —dolayısıyla HTŞ ve ona bağlı Arap aşiretleri— aleyhine yönelen açıklamalara tanık olmaktadır. ABD, bu politik saflaşmada şimdilik bölgesel aktörlerin ağzına parmakla bal çalarak durumu idare etmeye çalışmaktadır.

Bu değerlendirmeler ışığında, iddia edildiği gibi TC-İsrail savaşının patlak vereceği düşünülmemelidir. Nihayetinde söz konusu olan, farklılıklarına rağmen Orta Doğu'nun kuzey ve güney hatlarından Batı emperyalist blokuna hizmet eden iki bölgesel güçtür. Ancak bu gerçek, aralarındaki çatışmalı politikaların ortaya çıkmasını engellememektedir. Aksine, bu politikaların şimdiden Suriye'de gericiliğe ve emperyalizmle iş birliğine geniş bir alan açtığı ortadadır.

"Yağmurdan kaçarken doluya tutulmuş" Kürt Ulusal Hareketi ise hâlâ "barış" siyasetiyle Orta Doğu denkleminin çözülebileceğini savunmaktadır. Mevcut koşullarda ve egemenlerin zorbalar olduğu durumda "barış siyasetinin" halklar için barış olamayacağı hem tarihsel olarak ispatlıdır hem de Suriye gerçekliğinde, Filistin sorununda ispatlıdır. Bölgenin parçalı, çok katmanlı ve çatışmalı yapısı; bölgesel ve küresel güçlerin savaş hazırlıkları; bütün bu somut gelişmeler, barış siyasetinin ezilen uluslar ve halklar için bir kurtuluş yolu içermediğini açıkça göstermektedir. Bugün Suriye'de izlenen "barış" siyasetinin emperyalizm ve gericilikle iş birliği içinde sürüklenmiş hali, bu tespitemizi daha şimdiden doğrulamaktadır.

Baskılanan Gerçek

Gerçekte olan ve pratik materyalist için, yani komünist için var olan dünyada devrim yapmak, pratik olarak saldırmak ve karşılaştığımız şeyleri değiştirmektir.

(Karl Marks)

Günün koşullarını her yönüyle incelemek, değerlendirmek ve tartışmak temel sorumluluklarımızdan biridir. Bunu uluslararası proleter mücadelenin bir parçası olarak; ezilenlerin kurtuluşunun tek yolunun savunucuları ve gücümüz yettiği ölçüde uygulayıcıları olarak yapmakla yükümlüyüz. Emperyalizme karşı bilinçli ve devrimci mücadelenin, bundan 40–50 yıl öncesine kıyasla aynı düzeyde olmadığını kabul etmek gerekir.

Peki, bugün emperyalizme karşı mücadelenin gerilemesi, emperyalizmin dünden çok daha güçlü olmasından mı kaynaklanıyor? Kuşkusuz teknolojik gelişmeler ve onunla birlikte insanlığın sosyal ilerlemesi, dünün koşullarıyla kıyaslanamayacak derecede ileri bir seviyededir. Bu gelişmelerden ötürü emperyalizmin daha güçlü olduğundan da söz edebiliriz. Uydular aracılığıyla yönlendirilen gelişkin silahlarla donatılmış emperyalizmin ve iş birlikçilerinin orduları, devrimci halk savaşları ve gerilla savaşları ya da işgal karşıtı ve kurtuluş amaçlı ulusal direnişler karşısında can alıcı noktaları, özel hedefleri belirleyip imha edebilmektedir.

Bunlar inkâr edilemeyecek gerçeklerdir. Ne var ki komünistler için bu tür “üstün” güçler yeni değildir. İnsanlığın büyük kısmını yok edebilecek derecede silahlanmış emperyalizmin aslında “kâğıttan kaplan” olduğunu dile getirdiklerinde ya da ondan önce onu “ayakları kilden bir dev”e benzettiklerinde, tam da bu güçten söz ediyorlardı. O bir kaplan ya da dev kadar güçlü, saldırgan ve vahşidir. Bu gerçekler uzun zamandır biliniyor; halklar bu güçle defalarca karşı karşıya geldi, onunla tekrar tekrar savaştı.

Bugün yeni olan, yalnızca yeni silahlar, yeni teknolojiler ve bunları üreten çok daha büyümüş bir ekonomidir. Tam bu noktada soruyu yineleyelim: Emperyalizme karşı mücadelenin gerilemesinin nedeni onun bu gücü müdür? Doğrudan bir yanıt vermek gerekirse: Hayır, değildir. Mücadelenin gerilemesindeki esas neden, sosyalizm yönündeki hareketin, proleter devrimci hareketin önderlik yeteneğindeki yetersizliktir. Lenin yoldaşın aydınlatığı “dışarıdan bilinç taşıma” görevi, yeni koşullarda

yerine getirilememiş, revizyonizmin saldırıları ve tahribatı kitleleri mücadelenen ciddi derecede alıkoymuştur. Oysa emperyalizm karşısında kitleler dünden çok daha güçlüdür; gelişmiş ekonominin gerçek yaratıcıları olarak sayıca çok daha fazladırlar ve aynı zamanda dünden çok daha açık biçimde geleceksizdirler.

Bu nedenle yoğunlaşmamız gereken asıl konu, anti emperyalist mücadelenin kapsamı ve yeni biçimleri olmalıdır. Anti Emperyalist Lig’in (AEL) taşıdığı ideolojik netlik ve siyasî keskinlik bu bakımdan tartışılıp öğrenilmeye değerdir. Konuya dair önceki yazılarımızda anti emperyalist mücadelenin kapsamını, hedeflerini, öğrenme ve mücadele biçimlerini farklı açılardan ortaya koymuştuk. Bugün aynı meseleye Filistin sorunu çerçevesinde yeniden eğilebiliriz. Çünkü tüm dünyanın gündeminde, emperyalizmin gerçek yüzünü tüm açıklığıyla sergileyen bir Filistin sorunu vardır. Peki, Filistin’de güçlü olan kimdir? Kim kazanacaktır? Bu sorulara yanıt ararken, Filistin’in tarihsel sürecine, halkların kurtuluşunu da içine alan kapsamına ve her türden iş birlikçiyle kuşatılmış makus talihine değinmeye çalışacağız. Bununla birlikte yazımızın esas odağı, emperyalizmin ürkütücü gücü ile kitlelerin kahredici potansiyel gücünü açığa çıkarmak olacaktır.

Filistin, halkından çalınmaya çalışılan bir ülke; bugün soykırımla yüz yüze olan kadim bir halk; emperyalizmin en kanlı hançerini kalbinde taşıyan bir gelecek kavgasıdır. İçerden ve dışardan kuşatılmış olmasına rağmen yaşama-ya devam eden destansı bir direniştir. Emperyalizmle saf tutan tüm gericilik, halkından “temizlenmiş” bir Filistin’in an meselesi olduğuna inanmaktadır. Emperyalizme karşı olduğunu iddia edip onun yenilmezliğine boyun eğenlerse yalnızca yenilgiye ağıt yakmaktadır. Oysa yenildikçe yayılan, dünya halklarının gündemine “can alıcı” bir sorun olarak giren Filistin’de direniş sürüyor. Faşist Netanyahu, devlet liderlerini tehdit etmek zorunda kalıyor; Trump ise gerçeklere işaret eden sorular sorulduğunda “ne zaman olmuş”, “haberim yok”, “değerlendireceğiz” gibi kaçamak yanıtlar vermek zorunda kalıyor. En

önemlisi, halklar kendi ülkelerinde direnişin bayrağını “kendi polis güçlerine” karşı sallamaya ve tüm baskılara rağmen cüret etmeye devam ediyor.

SIYONİZM’E İKNA OLMAK

Siyonist fikrin, İsrail adlı yapay devlet inşa edilmeden çok önce ortaya atıldığını biliyoruz. İlk kez dile getirildiğinde ise bu fikir, onu geliştirmeye çalışanlar açısından bile ikna edici olmaktan uzaktı. Theodor Herzl, “Yahudilerin Devleti” başlıklı yazısından iki yıl önce şunları yazmıştı:

“Yahudi Daniel kaybolmuş vatanına yeniden kavuşmak ve her tarafa dağılmış kardeşlerini yeniden bir araya getirmek istiyor. Böyle bir Yahudi bilmelidir ki, vatanları geri verildiğinde onlara hizmet etmiş olmaz... Ve Yahudiler oraya gerçekten geri dönmüş olsalar, ertesi gün birbirleriyle fazla bir bağlarının olmadığını tespit ederler. Çünkü onlar yüzyıllardan beri yeni vatanlarında kök salmışlar, eski ulusal özelliklerini kaybetmişler, başka koşullara uyum sağlamışlar ve onları başka insanlardan ayıran önemsiz ortaklıkları her tarafta maruz kaldıkları baskıya hizmet etmektedir.”

Herzl’in sözleri, Siyonist fikrin en zayıf yanını ortaya koyuyordu: Bu projeyi gerçekleştirecek bir “ulus” yoktu. Yahudiler vardı; fakat farklı ülkelere dağılmışlardı, yaşadıkları ulusların bir parçası haline gelmişlerdi. Herzl bu nedenle Siyonizm’e ikna olmamış, hatta bu fikirle alay etmişti.

Ancak iki yıl sonra Herzl’in görüşü değişti. “Yahudilerin Devleti” yazısı, bu değişimin ifadesidir. Burada önemli olan, yalnızca bir kişinin fikir değiştirmesi değildir. Asıl mesele, çok daha büyük bir sürecin işaretidir: Emperyalizmin bir yapay devlete ikna oluşu. 1. Dünya Savaşı öncesinde Orta Doğu’nun koşulları, emperyalizmin bu bölgeye yerleşme çabalarıyla iç içe gelişti. Siyonizm, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını hayata geçirmeye uygun bir araç olarak görüldükçe desteklendi ve koşullar olgunlaştığında işgalin adımları atıldı. Siyonist fikrin gerçekleşmesi emperyalizmin çıkarlarıyla tamamen örtüşmektedir. Arap halklarının emperyalizme karşı mücadelesinin önündeki en büyük engellerden biri İsrail’dir. İsrail

yalnızca iş birlikçi, faşist, aşırı dinci ve milliyetçi bir devlet değil; aynı zamanda bölgede “din savaşları” üzerinden yürütülen büyük bir manipülasyonun merkezidir. Din ya da mezhep savaşlarının halkların isyanını nasıl yaraladığı, tarihin defalarca kanıtladığı bir deneyimdir. Burjuvazi –hele ki emperyalist burjuvazi– bu bilgiden yoksun değildir; aksine onu ustalıkla uygular.

İsrail, işgalci bir devlet olarak bölgede haklı ve meşru halk isyanlarının önünde emperyalizmin ördüğü güçlü bir barikattır.

Bununla birlikte, Siyonizm’in Herzl gibi savunucularının dayandığı tarihsel bir gerçeklik de vardır. Yahudi dini kadar gerçektir ki Yahudilerin tarihsel yerleşim alanı Filistin’dir. Dolayısıyla Herzl ve ardılarının Siyonizm’e ikna olmaları için bir tarihsel nedenin varlığı yadsınamaz. Fakat mesele bundan çok ve Herzl’in sonrasında ikna olmasındaki temel unsur Avrupa’da yaşayan Yahudilerin artık buralarda yaşayamaz duruma gelmeleridir. Bunun da Avrupa’da kapitalizmin gelişmesiyle vücut bulan milliyetçilikle ve milli devlet yaratma politikalarıyla ilgisi vardır. Eski feodal yapılar içinde varlıklarını sürdürebilen ve Siyonist arayışlara tenezzül etmeyen Yahudiler milliyetçiliğin hüküm sürdüğü yeni kapitalist koşullarda toplumsal baskı altında kaldılar. Siyonist fikir bu koşullarda toplumsal bir zemin kazandı ve örgütlenmek için geçerli nedenler ve olanaklar buldu. Bu yeni koşullara nihayet 2. Dünya Savaşı’nın sonuçlarını da eklemek gerekir. Nazilerin saldırıları sonucunda Avrupa’da “barınamaz” hâle gelen Yahudiler, Filistin’e “yerleşme hakkı” kazanmış ve burada devlet kurmaları Siyonizm’i pekiştiren bir unsur olmuştur.

Bugün biz, Filistin halkının işgal edilen topraklarda hak sahibi olduğunu savunurken Yahudi topluluğunun tarihsel gerçekliğini inkâr etmiyoruz. Ancak bu gerçekliği unutmadan şunu vurgulamak gerekir: “yapay devlet” inşasının asıl nedeni bu değildir. İsrail, esasen emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden ve ancak emperyalist zorbalıkla mümkün kılınabilen bir projedir. Emperyalizmin “Yahudi devletini” destekleme politikası, Yahudilerin tarihsel varlığının doğal bir

En Güçlü Patlayıcıdır

sonucu değil; emperyalizmin ihtiyaçları'nın ürünüdür. Tarih sayfaları, yok edilmiş etnik topluluklarla, kaybolmuş dillerle ve inşa edilememiş devletlerle doludur.

Tarih daima günün koşullarında yazılır. Yahudi devleti için zaman geçmiştir. İnşa edilen devlet, “Yahudilerin devleti” değil; olası bir Arap birliğine ve halk isyanlarına karşı emperyalizmin hançeridir. Dolayısıyla sorun ne Kudüs'ün statüsü ne de bir din kavgasıdır. Sorun, ezilen Arap halklarının emperyalizme karşı mücadelesi temelinde vücut bulmaktadır. İşte bu yüzden Filistin sorunu, anti emperyalist mücadelenin merkezindedir.

Şunu da belirtelim: Yahudilerin, işgalle gerçekleşen yerleşimler dışında, öteden beri Filistin'de yerleşik oldukları ve belli bir nüfusa (1882–1903 arasında 20–30 bin arası) sahip oldukları bilinmektedir. Dışarıdan göçlerle ve kapitalizmin dayattığı toplumsal birleşmelerle “ulus” olarak tanımlanmaları ve devlet kurma hakkı, kendi başına reddedilemez. Bağimsız olarak ele alındığında, Filistinli Yahudilerin devlet kurma özgürlüğü savunulabilir. Ne var ki bugün Filistin'deki Yahudi devleti, Yahudilerin özgürlüğünün değil; Nazilerin işlediği soykırımın ve emperyalist çıkarların ürünüdür.

Nazilerin saldırıları yalnızca farklı kültürleri ve azınlık toplulukları hedef almakla kalmadı; esas olarak Sovyet Sosyalizmini yıkmayı amaçladı. 2. Dünya Savaşı'nın sosyalist iktidarı devirmek üzere başlatıldığı gerçeğini gizlemek, Yahudi devletini “soykırımın zorunlu sonucu” olarak sunmak şarlatan tarihçilerin işidir. Naziler Yahudileri soykırıma tabi tuttular ve onlara emperyalizm kurtuluş olarak bir devlet vaat etti. Siyonizm'in ve mevcut Yahudi devletinin gerçekliği budur.

Bu nedenle bir ulusun kendi devletini kurma hakkı ile emperyalizmin zorbalığıyla inşa edilen yapay devlet birbirinden ayrılmalıdır. Öncelikli olan, Filistin'in işgaline son verilmesidir. Tarihsel hak-sızlıklar ancak bugünün gerçekliği ve devrimci sınıfın çıkarları temelinde aşılabilir. Aksi takdirde bugünkü gibi karanlıklarda boğulmak kaçınılmazdır.

ARAP GERİCİLİĞİN DESTEĞİNDE BİR DEVLET

Bugünkü Yahudi devleti, yalnızca emperyalizmin değil; bölgedeki gericiliğin

de desteğine dayanmaktadır. Hatta bu destek olmaksızın İsrail ayakta kalamaz, Siyonist fikir gerçekleştirilemezdi. Mısır, Ürdün, Suudi Arabistan gibi devletlerin desteği kadar İran gibi “karşıt” görünen ama din temelli iş gören devletlerin de bu süreçteki rolü belirleyicidir. Yahudi devletinin gerçek kurucuları, Yahudi halkından çok bölgenin gerici sınıfları, devletleri ve emperyalizmdir.

Siyonizm'i gerçekleştirilebilir bir tahayyül hâline getiren koşullara Arap milliyetçiliğini de eklemeliyiz. Araplarla Siyonistler arasında çelişki ve çatışma olmaksızın Siyonist fikrin gerçekleşmesi, dolayısıyla yapay devletleşme mümkün değildi. Başka bir ülkenin çalınmasıyla, işgaliyle gerçekleşen Siyonist fikrin bu koşullar dışında olanaksız olduğu açıktır.

Arap kurtuluş hareketi karşısında gerileyen, ürken ve yalpalayan emperyalizmin Orta Doğu'da Siyonizm'e yer açması şaşırtıcı değildir. Dünyadaki gericilik çoğu kez dine bağlansa da komünistlerin bakış açısında belirleyici olan sınıf çıkarlarıdır. Siyonizm'in aldığı destek de Evangelist anlayışın değil, gerici sınıfların çıkarlarının ürünüdür. Eğer bu yöneticiler samimi birer dindar ya da yobazlarsa, bu yalnızca bir rastlantıdır. Asıl gerçek şudur: emperyalizmin Siyonizm'e ihtiyacı olmuştur ve hâlâ vardır.

Bu durumda İsrail devletini Yahudilerin devlet kurma hakkı temelinde değerlendirmek yanlış bir yaklaşımdır. İsrail devletini emperyalizmin çıkarlarının doğrudan bir ürünü olarak değerlendirmek ve işgal ile inşa edilenin yıkılması gerektiğine işaret etmek gerekir.

Filistin sorununa Filistin devrimci hareketi de genel olarak bu düzeydeki bir anlayışla yaklaştı. Yahudi halkın desteğini almak amacını göz ardı etmeden işgal devletinin varlığını temel sorun olarak gördü ve kurtuluş için savaşın esas hedefine emperyalizmi koydu. Filistin ulusal direnişinin en başından beri “terörist” olarak damgalanmasının nedeni de budur. Devrimci ve ilerici olan her şeyle birleşebilen bir ulusal hareket olduğu sürece Filistin Kurtuluş Hareketi kapsayıcı bir güç olmayı başardı. Bunu boşa düşürmek için içeriden yapılan birçok müdahale genelde başarısızlıkla sonuçlandı. Örneğin Hamas dinî bir hareket olarak varlık bulsa da temelde iş birlikçiydi ve Mossad ile ilişkiliydi. Şeyh Yasin FKÖ hegemonyasını kırmak için

her şeyi yaptı ve bunu yaşamı boyunca başaramadı. Filistin Kurtuluş Hareketinin halk kitlelerindeki yankısını bozan ve zamanla alt üst eden şey “barış yoluna” girilmesi, emperyalizmin çizdiği güzergâhta çözüm olanağına inanılması oldu. Yaser Arafat döneminde başlayan bu sürecin yaratıcılarına, destekçilerine ve fonlayanlara bakıldığında İsrail işgalini üreten ve bölgeye dayatan emperyalizmi ve bölgedeki gerici devletlerden başkasını görmeyiz. Göç ve işgal yoluyla İsrail'i kurduranlar Filistin'le barışı da örgütlemeye giriştiler. Barış sadece diyalogla ilerleyen bir süreç olmadı kuşkusuz; birçok intifada gerçekleşti, savaş düzeyince çatışma yaşandı. Nihayetinde barış ve çatışma sarmalında devrimci Filistin Kurtuluş Hareketi geriledi ve çürüdü ya da çürütüldü demek gerekir. Bugünün Hamas gerçekliği bu çürümeye karşı halka dayanan ciddi bir reflekstir. Hamas açıktır ki ilericiyi, halkın kurtuluşunu, sosyalizmi vs. temsil etmiyor. Aksine, o bunlara tam düşman bir harekettir. Buna rağmen Hamas bugünkü işgal karşıtı direnişin önemli bir parçasıdır. İsrail Hamas'a çok ciddi saldırılarda bulunup da direniş onda somutlaşarak ilerlediğinde Filistin'in kurtuluşunun Hamas'ın önderliğinde olacağına inanılmaya başlandı. Halkın kendiliğinden eğiliminin Hamas'ın direnişiyle buluşması şaşırtıcı değildir. Ne var ki direniş Hamas'tan ibaret olmadığı gibi direnişin geleceği de Hamas elinde değildir. Hamas gerici devletlerle ilişkili bir biçimde diyalog yolundadır. Katar'da gerçekleşen saldırı da bu diyalogun düzeyine işaret etmiştir.

Filistin'de direnişin temel öznesi, unutmayalım ki Filistinlilerdir. Bugün Hamas'ın önderliği öne çıkıyor olsa da Filistin'de birikimi ve kapsayıcılığı geniş, işgale karşı radikal bir tutum içinde olan güçler söz konusu. Emperyalizmin imhayı, soykırımı içeren saldırıları karşısında cüretli direnişler sergileyenlerin geleceğe büyük bir devrimci görev bırakıyorlar. Barış, diyalog gibi yöntemler emperyalizmin imha saldırılarının parçası olarak geliştirildiğinde halk sonuna kadar direnişin safında yer almaya karar veriyor. Bu kararın bir imhayla, soykırımla sonuçlanması elbette büyük bir yıkımdır. Peki ama bu uzlaşmanın gerçek bir çözüm olduğunu gösterir mi? Varlığını işgal üzerine inşa edenlerin bundan vazgeçmesinin koşulu onu alt etmektir. Emperyalizm de ancak alt edildiğinde “barışa” mecbur kalacaktır. Süreç henüz

bu yöne evrilmemiştir. Henüz Filistin için kurtuluş koşullarında barış olanağı yoktur. Belki Filistin sorunu bir süre daha işgal gerçekliğinde yaşanacaktır. Bu, emperyalizmin çürümüş ve yıkılmak üzere bir dev olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Onun yıkılabilir bir güç olduğunu talana, sömürüye, imhayı içeren saldırganlığa dayanan doğasından anlayabiliriz. Hiç durmadan saldırmak zorunda olan bu devasa gücün dayandığı zemin halkların emeğidir. Görev bu emeği ona karşı örgütlemektir.

BARIŞA İKNA OLMAYALIM

Filistin sorunun geldiği nokta emperyalizmle mücadelenin sonuna kadar devrimci olmakla ancak mümkün olduğunu öğretiyor. Bu mücadeleden hareketle günümüzdeki barış politikalarını ayrıntılı biçimde tartışmaya devam etmeliyiz. Çünkü mevcut koşullar, “barış” söylemlerini ve özellikle de savaş yoluyla emperyalizmin geriletilemeyeceği iddiasını beslemektedir. Devrimci, ama özellikle ulusal ve demokratik nitelikteki direnişlerin darbeler aldığı, gerilediği her gelişme; barış için mücadelenin daha makul, daha gerçekçi bir seçenek olduğu fikrini güçlendirmektedir.

Üstelik bu düşünceler, geçmişin görkemli halk isyanları, büyük proleter devrimleri ve halk devrimleri göz ardı edilerek ya da küçümsenip nostaljik bir vaka gibi görülerek dile getirilmektedir.

Emperyalizmle ve onun yarattığı, yaratacağı tüm sorunlara rağmen nasıl birlikte ilerlenebileceğini tartışan, değerlendiren ve belirleyen bir “esas akım” oluşmuş durumda. Bu akım, “barış” adıyla kamufle edilmektedir. Uzlaşmaz karşıtlık içeren sınıf mücadelesinin uzlaşmacılıkla sürdürülebileceği iddiası çok eskidir; öyle ki, bu iddia Marksizm'den de önceye dayanmaktadır. Dolayısıyla karşımızda çok eski ve deneyimli ama bir o kadar çürük bir tez duruyor. Bu akım, “bükemediğin bileği öpeceksin” düzeyinde olmasa da emperyalizmin devrimci mücadele yoluyla yıkılabileceği fikrinin artık eskidiğini ve doğru olmadığını savunmaktadır. Elbette bu, kendi başına oluşmuş bir durum değildir; bu sonucu üreten nesnel koşullar söz konusudur. Bu nedenle kitleler üzerinde etkili olabildiğini görerek bu mücadelenin yeniden ve kapsamlı bir tartışmasına mecburuz.

GÜVENMEK İÇİN SINIFIN TARİHSEL ROLÜNE YASLANALIM

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Güven, tüm güçlü ilişkilerin temel unsurlarından biridir. Bizim ilişkilerimizin de vazgeçilmez özelliği olarak güven duygusunu tartışmak ve onu nesnel bir zeminde geliştirmek önemli sorumluluklarımızdandır. Bunun için öncelikle güvenin nesnel doğasının ne olduğunu değerlendirmeliyiz. Daha önce disiplin üzerine tartışırken, savunduğumuz disiplin anlayışının kaynağının işçi sınıfı olduğunu vurgulamıştık. Aynı yaklaşım güven için de geçerlidir: sınıf bakış açısından ve sınıfın var olma biçiminden doğan bir güvenden söz ediyoruz. Bu nedenle işçi sınıfının var olma biçimine yönelmek gerekir.

Güven, farklı biçimlerde tanımlanabilir: Kişinin kendine, bilgisine, gücüne, çevresine ya da içinde bulunduğu topluma güvenmesi gibi. Ancak bu farklı görünümünün temelinde aynı unsur yatar: başarıma gücü ve başarıma inancı. Kısaca, “bir işi başaracak olmaya inanmak” güvenin özüdür. O halde işçi sınıfı açısından “başarmak” eyleminin ne anlama geldiğini değerlendirmek gerekir.

Burada ilk tespitimiz şudur: sınıfın tek tek bireyleri kendi başlarına güçsüz, çaresiz ve geleceksizdir. Bir işçinin başarabileceği ilk şey, üretim sürecindeki görevidir; üretimi gerçekleştirdiği ölçüde işçi olarak varlığını sürdürebilir. Ancak geleceğe dair umutları, hedefleri ve beklentileri birey olarak düşündüğünde oldukça zayıftır. Bu nedenle, tek başına kendini kurtarma güdüsü dahi genelde zayıf kalır. İşçi bu haldeyken, kendi sınıfı dışındaki “kurtarıcı”lara inanma eğilimi gösterebilir. Ancak bunun da ne denli sınırlı ve kırılgan bir inanış olabileceğini biliyoruz.

Sınıf bakış açısı dediğimiz şey, işçideki güven sorununu tam da buradan tartışmaya başlar. Bir işçi için güvenebileceği kimler ya da neler vardır? Kendi başına

“hiçbir şey” olan işçi, dışındaki hangi güçlerde kendisi için gerçek bir değer bulabilir? Bu sorunun yanıtı çoğu zaman açıktır: İşçi kendi dışında, kendisi için kalıcı bir değer üretimi göremez. Bu nedenle, güvenin tek sağlam kaynağı kendi sınıfıdır. İşçi, kendisi gibi olanlarla birleşmek zorundadır; çünkü ancak bu birleşme onun gücünü, değerini ve geleceğini yaratır. İşte bu yüzden birleşme yalnızca bir tercih değil, aynı zamanda tarihsel olarak kaçınılmazdır. Marksizm, işçi sınıfının kendiliğinden hareketinin eninde sonunda onun sınıf olarak kendi birliğine ulaşmasıyla sonuçlanacağını vurgular. Bu iddia, işçinin güven duygusunun özünde toplumsal bir olgu olduğu gerçeğini içerir. İşçi, üretim sürecinde kendisi gibi olanlarla bir araya gelir ve üretim gerçekleştirir. Bu aşamaya gelmeden önce de benzer yaşam koşullarını paylaştığından, üretim sürecindeki beraberlik aslında bir gelişmenin sonucudur. Aynı süreçleri yaşıyor olmak, işçinin diğer işçiyi kendinden ayrı görmemesini sağlar. Üretim aşaması bu “farklı olmadıkları” düşüncesini pekiştirir.

Yaşamak için çalışmak zorunda olanlar, üretim sürecinde doğal biçimde birleşirler. Bu, onların ilk birleşmesidir; ancak bu aşamada henüz bir sınıf tavrı ya da sınıf bilinci söz konusu değildir. Aynı zorunlu koşullarda bir arada olmak, güven duygusunun oluşması için yalnızca bir zemin yaratır. Kendisi gibi olanları görmeye dayanan bu zemin, zamanla çalışma koşullarının zorluklarıyla gelişir ve sınıf tavrını üretecek biçimde şekillenir. Dolayısıyla işçiler için güven, hem aynı koşullardan gelmekten hem de özellikle aynı üretim sürecinde birlikte olmaktan doğar. İşte bu nedenle güveni sınıf bilinciyle ilişkilendiririz ve işçide bu duygunun sınıf olma süreciyle biçimlenmesi, kaçınılmaz olarak pratik bir süreç gerektirir. Nasıl sınıf bilinci sınıf varlığıyla birebir var olan bir şey

değilse, zamanla gerçekleşen bir olgu ise güvenin sınıfsal bir nitelik kazanması da zamanla gelişir.

Bunun pratik bir süreç gerektirmesinden kastımız ise işçinin özellikle çalışma koşullarına, düşük tutulmaya çalışılan ücretine, dayanışma göstermesine konan engellere karşı verdiği tepkileridir. Ortak çıkarları uğruna birlikte mücadele etmeleri gereken işçilerin pratiği esas olarak koşullara ve kaçınılmaz olarak patrona karşı vücut bulur. Bunun birlikte gerçekleşmesi işçinin bireysel olmayan üretimi bakımından kaçınılmazdır.

Örneğin bir grev sürecinde, işçiler patrona karşı yalnızca bireysel güçleriyle değil, ancak birleşerek direnebilirler. Grev çadırında paylaşılan ekmek, birlikte atılan slogan, aynı kararlılıkla sürdürülen direniş; güven duygusunun toplumsal niteliğini somut biçimde açığa çıkarır. Bu süreçte işçi, yalnızca kendi gücüne değil, yanındaki işçinin gücüne ve ortak iradeye güvenmeye başlar.

Dayanışma eylemleri de benzer bir işlev görür. Bir fabrikadaki işçilerin başka bir iş yerindeki greve destek vermesi ya da bir mahallede örgütlenen direnişe katılması, güvenin sınırlarını genişletir. Böylece işçiler, kendilerinin tek tek bireyler değil; ortak çıkarları için birleşebilen bir sınıf olduklarını deneyimle öğrenirler.

Güven, bu anlamda, sınıf bilincinin hem koşulu hem de ürünüdür. Güven olmadan örgütlenme mümkün değildir; örgütlenme olmadan da güven kökleşmez. Bu diyalektik süreç, işçilerin kendi kurtuluşlarını ancak kendi sınıf güçleriyle başarabileceklerini kavramalarının maddi zeminini oluşturur.

İşçi sınıfında kendiliğinden, doğal koşullarda oluşan güvenin aynı zamanda onun için önderlik edenlerde, örgütlenmeler ve ondan ileri gelen devrimci perspektifte yer alması tartışılmaz bir durumdur. Bu durumda diyebiliriz ki bizde eğer güven sorunları geri planda tartışılıyorsa, güvensizsek, kendimize inanmıyorsak, örgüte güvenmiyorsak, geleceğin kurtuluş yolunda örülmekte olduğunu görmüyorsak sınıfın koşullarından hareket etmiyoruzdur; sınıf bilincine uzağızdır.

Bu sorunlar kuşkusuz vardır ve sadece sınıfın genel durumuyla ilgili olarak değil sınıf mücadelesinin çok kapsamlı ve katmanlı meselelerindeki yığınla açmazla da bağlantılıdır.

Sınıfın kendiliğinden ürettiği güvenin önderlikte, örgütte ve devrimci perspektifte ifadesini bulması, işçi sınıfının tarihsel deneyimleriyle kanıtlanmıştır. Ne zaman ki sınıf kendi örgütlülüğüyle birleşmiş, güven duygusu önderlik ve programa yönelmiştir; işte o zaman devrimci atılımlar gerçekleşmiştir. Ne zaman ki güven dağılmış, sınıfın birliğine olan inanç zayıflamış, o zaman da gerileme ve yenilgi yaşanmıştır.

Dolayısıyla güven sorununu yalnızca “bireylerin örgüte güvenmemesi” biçiminde değil, aynı zamanda sınıf mücadelesinin içinde bulunduğu somut koşulların ve önderlik sorunlarının ürünü olarak değerlendirmek gerekir. Güven eksikliğinin aşılması, sınıfın hareketinde de sıklıkla gözlemlenebileceği gibi kendi gücüne yaslanarak örgütlenmekle, sınıfın çıkarlarıyla bütünleşmekle ve devrimci perspektifin bu bütünlüğü yönlendirmesiyle mümkündür.

Güven, bireylerin kişisel eğilimlerinden çok, işçi sınıfının var olma biçiminden ve onun mücadelesinden doğan kolektif bir olgudur. İşçi sınıfı üretim sürecinde, zorunlu birlikteliklerinde ve ortak deneyimlerinde güven duygusunu kendiliğinden üretir. Bu güven, devrim için örgütlenmeye, devrim için önderlik etmeye devrimci bir perspektifte yöneldiğinde, toplumsal dönüşüm için güçlü bir dinamizmin parçası olur ve bu olmazsa olmaz değerinde bir parçadır.

Buna karşılık, güven sorunlarının öne çıkması sınıf bilincinden uzaklaşmanın, sınıfın birliğini ve mücadelesini zayıflatan koşulların bir sonucudur. Dolayısıyla güvenin yeniden üretilmesi, bireysel moral ve öznel yaklaşımlarla değil; sınıfın kurtuluş için taşıdığı ideolojik yapıya ve genel olarak halkın gücüne yaslanarak örgütlenmek, pratik mücadele içinde deneyim kazanmak ve devrimci önderlik ile bütünleşmek sayesinde mümkündür.

Kısacası, güven, sınıfın birliğinin hem ürünü hem de dayanağıdır. Sınıf mücadelesinin başarısı da bu güvenin sürekliliği ve gelişmesiyle doğrudan bağlıdır.

Çürüyen Sistemin, Kokuşmuş Kavgası!

CHP'nin 8 Ekim 2023'te düzenlenen İstanbul İl Kongresi 45. Asliye Hukuk Mahkemesi kararıyla iptal edildi. CHP İstanbul İl Yönetimi görevden alınarak yerine Gürsel Tekin kayyım olarak atandı. "Baba ocağına" yönelen saldırıya karşılık il binasına gelen CHP'lilere eşlik eden reformist kesim kayyım saldırısı ve "halk iradesi"nin çiğnenmesine karşılık "demokrasi nöbetine" başladılar. Esenyurt Belediyesine yönelik operasyonla startı verilen bu operasyon dalgasına en son Bayrampaşa Belediyesi operasyonu eklenmiş durumda. Bugün iktidara yerleşmiş bulunan blok, elindeki tüm olanaklarla ciddi bir kuşatma-parçalama ve teslim alma politikası ile muhalefet kliğine ara vermeksizin saldırıyor.

Kayyımaya karşı gelişen tepkilerin ardından Adalet Bakanı Yılmaz Tunç bir açıklama yaparak şunları söyledi: "Kurultayda maddi menfaat temini ve delegelerin iradelerinin etkilendiğine yönelik iddialar nedeniyle mahkemenin verdiği tedbir kararı söz konusu."

Tunç, ayrıca CHP İstanbul İl Kongresi'nin iptaline ilişkin kararın, CHP Kurultayı'nın iptali istemiyle açılan davayı da doğrudan etkileyecek nitelikte olduğunu belirtirken, aslında gelmekte olan sürecin işaretini verdi. Bu sözleri sarf ederken, açılan davaların CHP'lilerin başvurusu üzerine başlatıldığını özellikle vurguladı.

Hatırlanacağı üzere benzer bir açıklamayı Gürsel Tekin de yapmış, kendisinin kayyım olmadığını, yalnızca mahkemeye başvuranlar tarafından bu görevin talep edildiğini söylemişti. Tekin her ne kadar il binasına polis eşliğinde girmeyeceğini belirtmiş olsa da mahkeme kararıyla altına sürülen koltuğa ancak polisin kurduğu barikat sayesinde ilerleyerek oturabilmişti. Bunun gerçekleşebilmesi için ise CHP İl Binası polisin yoğun biber gazı saldırısıyla boşaltılmış, Tekin "gaz yoluyla" içeriye girebilmişti.

YARGI ELİYLE SÜRDÜRÜLEN SALDIRILAR

İktidar bloku, yargı-polis-medya eliyle tüm olanaklarını seferber ederek saldırılarını sürdürüyor. Yargının iktidarın çıkarları doğrultusunda konumlanması bizim açımızdan şaşırtıcı değil. Ancak bu denli aleni hareket edilmesi doğrudan, içinde bulunulan sürecin niteliğiyle

ilgilidir. Dün DEM Partili belediyelere kayyım atanırken nasıl aynı amaçla hareket edildiyse bugün CHP'ye dönük operasyonlarda da aynı işlev yerine getiriliyor. İktidarın saldırı aracı haline gelen yargı makamlarının aldığı kararların tartışmalı olmasının nedeni, kendi yasalarını dahi tanımamalarıdır. İl kongresinin iptali ve kayyım kararına gerekçe olarak sunulan "tedbir kararı" bunun açık bir örneğini oluşturmaktadır.

İl kongresinin iptalinin ardından halkı sokağa çağıran CHP yönetimine, Cumhur İttifakı kısa sürede uyarılar yöneltti. Bu tehditlerin ardından Özgür Özel'in "Ne ben ne partimden bir başka yönetici, insanları sokağa, şiddete davet etmiyorum" sözleri, tehdidin dizlerini titrettiğini düşündürdü. Ancak bizce bu durum, bir "egemen sınıf tavrı" olarak açıklanmalıdır. CHP'nin bir "devlet partisi" olarak halkı sokak eylemlerine çağırması ya da "iktidarı halk hareketiyle düşürmesi" zaten beklenmedik bir gelişme olurdu. Çünkü hem CHP hem de Cumhur bloku, esas olarak devletle birlikte hareket etmeyi tercih eden bir karaktere sahiptir.

İBB operasyonuyla ayyuka çıkan ve halen devam eden saldırılar, özellikle 19 Mart sürecinde halkın sisteme yönelen öfkesini kendisine yedeklemeye çalışan CHP yönetimine dair bir dizi tartışmayı beraberinde getirdi. Yapılan açıklamalar bu tartışmalara zemin hazırlasa da asıl sorun kitlelerin öfkesinin nasıl yönetildiğidir.

Kemal Kılıçdaroğlu ve ekibinin devre dışı bırakılmasının ardından, yapılan kongre ve seçimlerin şaibeli olduğu; delegelerin rüşvet ve tehdit yoluyla yönlendirildiği iddiaları gündeme gelmiş ve mahkeme başvurularıyla başka bir aşamaya taşınmıştır. Burjuva siyaseti açısından olağan olan bu durumların bugün ayyuka çıkarılması, CHP içindeki dalaşın, çürümenin ve koltuk kavgasının bir sonucudur.

BELEDİYELER ÜZERİNDEN DEVŞİRME POLİTİKASI

Belediyelere dönük operasyonlar, gözaltılar ve tutuklamalarla siyasal kuşatma altına alınan CHP'ye yönelik saldırılar bununla da sınırlı kalmamış, devşirme yöntemler de devreye sokulmuştur. Aydın

Belediye Başkanı'nın AKP'ye geçişinin ardından, Beykoz Belediye Başkan Vekili Özlem Vural Gürzel de yakasına AKP rozeti takan isimlerden biri olmuştur. Basına yansıyan ağır saldırılar karşısında CHP'li belediyelerin, kuşatmanın dozuna bağlı olarak AKP'ye katılma ihtimalinden söz edilmektedir. Henüz AKP kapısında fiilî bir "sıra" oluşmuş değilse de saldırı karşısında teslimiyet göstermeleri şaşırtıcı olmayacaktır. Zira AKP'nin yerel seçimlerde kaybettiği belediyeleri kayyım ya da devşirme yoluyla geri almaya çalışması ne kadar "olağan" ise, burjuva partilerin buna boyun eğmesi de o kadar olağandır.

KLİK DALAŞINA TARAF OLMAK!

Ağır ekonomik krizin yanı sıra derin bir siyasî kriz yaşayan iktidar, bu krizden çıkabilmek için saldırılarını yoğunlaştırıyor. Eriyen kitle desteğini yeniden toplamak ve iktidarını sürdürmek amacıyla yürütülen bu saldırılar, halkın yaşadığı ağır cendereden bütünüyle bağımsızdır. Kitleler ekonomik sorunlarla boğuşurken aynı zamanda demokratik hakların budanmasıyla nefessiz bırakılmaktadır. Dolayısıyla bugün yaşanan çatışmaların halkın çıkarlarını kapsadığı söylenemez. Halktan kopuk, halka düşman bu partilerin temsil ettiği kliklerin halkın çıkarlarını gözetmek gibi bir niteliği yoktur.

CHP'nin 19 Mart ve sonrasında gelişen süreçte, halkın sisteme yönelen öfkesini kendi potasında toplamak ve eritmek için ciddi bir çaba içinde olduğu açıktır. Rutine bindirilen miting serilerine halkın ilgisinin bir süre sonra azalması olağandır. İmamoğlu mağduriyeti üzerinden yürütülen siyasetin biktırıcı hale gelmesi ve rüşvet-yolsuzluk söylemlerinin yarattığı güvensizlik bu ilgisizliğin temel nedenleridir.

CHP, sistem içine hapsedilemeyecek öfkenin dizginlerini elinde tutma çabasıdadır. Hareketin kendi sınırlarını aşması ise en büyük korkusudur ve bu korkularını her fırsatta dile getirmektedirler. Bu, kimse için "bilinmez" bir gerçek değildir. Ancak buna rağmen, kendini sosyalist olarak tanımlayan ve devrimci geçmişe sahip bazı kurumların, CHP'ye dönük saldırılar karşısında sahiplenici bir duruş sergilediği görülmektedir. Reformist parti ve kurumlar

ise bu kenetlenmeyi, "demokrasiye sahip çıkma" gerekçesiyle meşrulaştırmaktadır.

Oysa kayyım ya da saldırı, hangi kesime, kliğe veya faşist partiye yönelirse yönelsin, buna karşı çıkmak gerektiği temelinden hareketle geliştirilen pratiklerin tartışılması ve ideolojik mücadele konusu haline getirilmesi zorunludur.

"Şimdi gün, CHP başta olmak üzere tüm sol, sosyalist, Kemalist, Atatürkçü partilerin, yapıların, demokratik kitle örgütlerinin, laik cumhuriyeti kararlılıkla savunmaları; faşizme ve gericiğe geçit vermemeleri; güç birliği içinde direnmelerinin günü. Gün geçirmeden." (Birgün, Haydar Ergülen) Bu yaklaşım farklı kesimlerin benimsediği ve ortak paydada bir araya geldiği bir görüş olarak öne çıkmaktadır. Ancak çizgisiz ve ilkesiz birlikteliklerin, AKP-MHP faşizmini geriletme iddiasıyla, CHP gibi Kemalist-faşist bir sistem partisinin etrafında ve önünde kenetlenmesi, tasfiyeci rüzgârın tüm kesimleri nasıl etkisi altına aldığını göstermektedir.

Demokrasiyi koruma adına kitlelerden kopuk ve halkın sorunlarına yabancılaşan bu faşist kliklerden birinin "mağduriyeti" üzerinden, kitlelerin öfkesinin sistemin potasına çekilmesi amacıyla geliştirilen ısrar, bugün somut olarak uygulanmaktadır.

Kürt ulusal sorununun beklenen "çözümü"nün demokratik nitelik taşımayaacağı, sözünü ettiğimiz bu saldırılardan açıktır. Faşist diktatörlüğün bu "çözüm" maskesini ne kadar süre taşıyacağı bilinmez; ancak bu maskenin işçi ve emekçilerin yaşamında hiçbir anlam ifade etmediği açıktır.

İşsizliğin çığ gibi büyüdüğü, umutsuzluğun derinleştiği, kadın cinayetlerinin sayısının artmaya devam ettiği ve daha birçok saldırının odağındaki kitleleri gerçek gündemleri etrafında örgütlemek bizim sorumluluğumuzdur. Kitleleri doğru bir çizgide, doğru hedeflerle ve kendi sorunları etrafında harekete geçirebilmek esastır. Bilinci karartan ve onları gerçek kurtuluş mücadelesinden uzaklaştıran anlayışlara karşı mücadele etmek ise görevlerimiz arasında yer almaktadır.

SINIRLARIN ÖTESİNE GEÇMEK

Düşünce Yetimizin Sınırları Var mıdır?

Hepimizin kulağına günlük hayatta, bilimsel olduğu iddia edilen ancak gerçekte pek de örtüşmeyen birçok şehir efsanesi şu veya bu şekilde çalınmıştır. Bu bilgiler doğru biçimde ayırt etmek, yeterli araştırma yapılmadığında mümkün olmayabilir; kimi zaman ise güvenilir kaynaklara kısa bir göz atmak, gerçeği ayırt etmek için yeterlidir. Bu bilgiler genellikle bazı gerçek olgulara getirilen öznel yorumlarla süslenir ve bir bütün olarak fenomenleri gerçek ile uyumlu biçimde açıklama kaygısı taşımaz. Aksine gerçeklik karartılır, olgular idealist bir forma dönüştürülür ve gerçeklerden uzaklaştırılır. Sözde bilimler, komplo teorileri ve şehir efsaneleri bu biçimde yaygınlaşır. Gerçek olgulara gerçektışı açıklamalar getirdiği için, kimi zaman gerçek ile uyumlu açıklamalardan daha ilgi çekici hale gelebilirler. Ancak tüm bunlar, toplumsal yaşam için zararlıdır ve dahası toplumsal ilerlemenin önünde engeller haline gelir.

İnsanın kendi varlığını ve çevresini tanımlamasına yönelik edindiği bilgiler, yine kendisini ve çevresini geliştirmeye yarayacak araçlardır. Ancak bu bilgilerin doğru ve sınanmaya açık olması gerekir. Doğruluk, bilginin gerçekte ve daha önce sınanmış bilgilerle uyumlu olup olmadığı ve yeniden gerçekte buluşabilme niteliğine sahip olmasıyla; sınanabilirlik ise bilginin pratiğe geçme hedefi olup olmamasıyla belirlenir. Yani bu zemine sahip olmayan bir bilgi, kendi doğruluğunu tartışmalı hale getirecektir.

Nihayetinde bilincimiz maddenin ürünüdür, ancak maddeyi değiştirme yetisine de sahiptir. Marks'ın da ifade ettiği gibi:

“Nesnel hakikatin insan düşüncesine atfedilip atfedilmeyeceği sorunu bir teori sorunu değil, pratik bir sorundur. İnsan,

hakikati, yani düşüncesinin gerçekliğini ve gücünü, bu dünyaya aitliğini pratikte kanıtlamalıdır. Pratikten yalıtılmış düşüncenin gerçekliği ya da gerçek dışılığı konusundaki tartışma, tamamıyla skolastik bir sorundur.” (Marx, Alman İdeolojisi)

Bununla birlikte, pratiğe geçme kaygısı taşımayan bilgi çoğu zaman faydasızdır ve toplum için yararlı bir forma dönüşmez. Pratikten kopuk, diğer bilgilerle uyumsuz ve yeniden pratiğe geçirilme olanağı ile hedefi bulunmayan bir bilginin toplumsal ilerlemeye katkı sağlaması mümkün değildir. Ayrıca bu tür bilgiler genellikle dogmadır; tartışma ve sorgulamaya kapalı olacak şekilde dizayn edilir. Dinî hikâyeler, komplo teorileri ve temelsiz siyasî argümanlar, kendi içerisinde bir güvenlik duvarı örerek sorgulanmaya karşı önlem alır ve böylece toplum için faydasız birer dogmaya dönüşür.

Bu dogmaları açığa çıkarmak, hangi yöntemle elde edildiklerini tanımlamak, sistemli hale getiriliş biçimlerini incelemek ve toplumsal pratikte nasıl bir rol oynayabileceklerini öngörebilmekle mümkündür. Bugün insan bilincine ve düşünme yetisine yönelik binlerce yıllık tartışmaların odağında ortaya çıkan dogmalar da ancak bu biçimde açığa çıkarılabilir. Bir bilgi ya toplumsal ilerlemeye hizmet edecek tir ya da etmeyecektir. Ne tür bilgiler edineceğimiz ve sınıf mücadelesinde hangi tarafı tutacağımız, bu ayrışmada belirleyici olacaktır. Unutmamak gerekir ki edinmemiz gereken bilgilerin toplumsal ilerlemeye hizmet edecek biçimde olması, insan toplumunun geleceği için bir zorunluluktur.

İnsan düşünce yetisi, hem diğer canlılardan farklılığı hem de üretim gücü ile

insanın kendisini dahi tanımlamak için çaba harcaması gereken bir özelliktir. Onun ortaya çıkışı, gelişimi ve bugünkü biçimine ulaşması, milyarlarca yıllık evrim serüveninin bir sonucudur. Bir primat, yüz binlerce yıl önce bir sabah birdenbire uyanıp nötron yıldızının varlığını keşfetmemiş, toplumsal üretim ve bilgi edinme ihtiyacını karşılamak için matematik dilini icat etmemiş, dalga-parçacık ikiliğini tartışmamıştır. Bu noktalara varmak için öncelikle kendi çevresinin ve kendi varlığının farkında olabilmek amacıyla nesiller boyunca süren girişim ve deneyimlere dayanmıştır; pratikten çıkan bilgileri nesiller boyu aktarabilme becerisini geliştirmiştir. Nihayetinde, edinilen bilgi birikimiyle birlikte düşünce kabiliyeti de sürekli olarak evrilmiş ve gelişmeye devam etmiştir.

Dolayısıyla, bu evrim başlangıçta tesadüflere dayansa da çevresel koşullardan ve müdahalelerden bağımsız değildir. Yani bilinç ve düşünce yetisi, neye yönelmiş ve ne ürettiğine bağlı olarak gelişebilir veya evrimde hızlı bir ilerleme gösterebilir. Ancak her durumda evrim, doğrusal bir ilerleme izlemez ve aynı ivme ile ilerlemez. Makro ölçekte bu durum daha belirgin biçimde gözlemlenebilir.

Termodinamik ilkeleri çerçevesinde yer alan entropi yasası gereği, her şey dağılma ve parçalanma eğilimi taşır. Evren sürekli genişler, ısı düşme eğilimindedir ve galaksiler arası mesafe sürekli artar. Bu süreçte kısa süreli bozulmalar veya tersine birleşmeler yaşanabilir; kimi galaksiler birbirinden uzaklaşması gerekirken kütleçekim etkisiyle birleşebilir, dağınık cisimler bir araya gelebilir. Ancak nihayetinde, bu geçici birleşmeler daha büyük bir dağılmanın ve bozulmanın tohumlarını

atmış olur.

Canlıların evrimi de benzer biçimde işler. Bir canlı evrim geçirirken bazı özellikleri körelebilir; tüm özellikleri aynı anda ileriye doğru bir gelişim göstermeyebilir. Bazı canlıların varlığı, tabiatın ihtişamlı düzeni içinde ilerleme şansı bulamamış olarak yok olabilir. Kimi organlarımızın gelişimi yüz milyonlarca yıl alırken, bazı özelliklerin yok olması için on binlerce yıl yeterli olabilir.

Maddenin ürünü olan bilincimiz de bu evrim ilkelerinden bağımsız değildir; sınırlarını temel olarak evrimin gidişatı belirler. Ancak bilinç ve düşünce yetisini diğer olgulardan ayıran bir yönü vardır: Maddenin ürünü olmasının yanı sıra, kendisinin ve çevresinin kritiğini yapabilme becerisidir. Eleştirinin olduğu yerde müdahale ve gelişim de vardır; değerlendirme, müdahalenin kapısını aralar. Dolayısıyla bilinç, kendi evrimini bir ölçüde tayin edebilecek yeteneğe sahiptir.

Tüm bunlardan yola çıkarak diyebiliriz ki, düşünce yetimizin ve bilincimizin sınırları elbette vardır. Ancak bu sınırları nasıl tanımlamak gerekir, bu ayrı bir tartışma konusudur.

DÜŞÜNCE YETİMİZİN SINIRLARI NELERDİR?

Kökeni çok eskilere dayansa da son yıllarda bazı bilim-kurgu filmleriyle popülerite kazanarak hayatımıza giren tartışmalı bilgiler vardır. Bu bilgiler kimi insanları yeteneklerini keşfetmeye yöneltse ve özgüven aşılasa da temelsiz oldukları için aslında yararsızdır. Örneğin, beynimizin yalnızca bir bölümünü kullandığımız ve tümünü kullanabilseydik maddeye müdahalelerimizin çok daha olağanüstü seviyelere ulaşacağı

iddiasının bilimsel bir dayanağı yoktur. Ancak bu tür bilgiler, düşünce yetimizin sınırlarına dair faydalı tartışmaları da tetikleyebilir.

Milyarlarca yıllık canlı geçmişinde elektro-kimyasal etki-tepki süreçleri, nihayetinde bildiğimiz en gelişkin nokta olan bilinç seviyesine ulaşmıştır. Bu bilinç ve düşünme aktivitesi, oldukça karmaşık ve diğer yaşamsal sistemlerimizle sıkı bağlantılar içinde olsa da esasında beyin organının bu aktiviteleri düzenleyen ve sürdürülmesini sağlayan temel organ olduğunu biliyoruz.

Bir bebeğin beyni, daha anne karnında gelişmeye başlar. Doğum sonrası ilk yıllarda, üçüncü yaşa gelindiğinde beyin gelişiminin yaklaşık yüzde 80'i tamamlanır; bu oran, diğer birçok organa kıyasla çok hızlı bir gelişim sürecini gösterir. Fiziksel gelişim ve nöron bağlantıları hızla artarken beyin olgun seviyeye ortalama 25 yaş civarında ulaşır. Öğrenme ve fikir üretme kapasitesi yıllar içinde bir miktar azalmakla birlikte, ömür boyu devam eder.

Dolayısıyla beyin kapasitesi ve düşünme yetisi yalnızca evrimsel süreçte değil, bir bireyin yaşamı boyunca da ilerleyip gerileyebilir. İnsan, bir iş sırasında kolunun kapasitesinin tamamını veya bir kısmını kullanabildiği gibi, beyninin de tüm kapasitesini kullanabilir. Diğer organların gelişimi gibi, beyin faaliyet kapasitesi de onu ne ölçüde işlevsel kullandığıyla doğrudan ilişkilidir. Yani, edinilen bilgilerin miktarı ve bu bilgileri işleme yöntemleri, aynı zamanda düşünce kapasitesinin sınırlarını da belirler.

Bunu şu şekilde görmek mümkündür: Fizik alanında yıllarca çalışmış ve bilgi edinmiş birinin, fiziksel fenomenlere dair düşünme yetisinin sınırları ile bu alanda hiç çalışma yapmamış veya bilgi edinmemiş birinin sınırları ve fikir üretme kapasitesi açıkça farklıdır. Hatta aynı alanda faaliyet gösteren iki kişi arasında bile bilişsel veya düşünsel farklar gözlemlenebilir. Bu durum, birden fazla faktörün etkisiyle şekillenir.

DÜŞÜNSEL SINIRLAR AŞILAMAZ MI?

Düşünce yetimizin sınırları; beyin sağlığı, çevresel faktörler, düşünme yöntemi, bilgi edinme sıklığı ve araçları, edinilen bilgilerin çeşitliliği, eleştiri kabiliyeti, zaman gibi çeşitli etkiler sonucu oluşur. Bu etkiler her bireye farklı oranda tezahür edeceği için aynı zamanda her

bir bireyde ortak paydalar olduğu gibi düşünsel farklar görmek de mümkündür.

Düşünsel becerileri geliştirmek veya bu beceriyi toplumsal gelişimin lehine kullanmak için esas sorun, bilgi edinme ve edinilen bilgiyi pratik sürece yeniden aktarmada tutarlı bir yöntem, yani bilimsel yöntem kullanma sorunudur. Pratikten elde edilen bilgilerin birbiriyle tutarlı olması kaygısını gütmek, yöntem sorununun ilk adımıdır. Bir tutarsızlık, yeni bilginin sorgulanmasını ve tekrar tekrar sınanmasını gerektirir. Edinilen bilgilerin diğer pratiklerin sonuçlarıyla uyumlu olması durumunda, toplumsal gelişimi destekleyecek biçimde sistemli hale getirilmesi gerekir. Elbette, bu sistematik ürün, pratiğe geçme kaygısı taşınmalı ve yeniden pratikte sınanmaya açık olmalıdır. Böylece bir bilginin gerçekte uyumlu olup olmadığı değerlendirilebilir.

Beynimiz soyutlamalar yoluyla çalışır; yani karşımıza çıkan maddenin belli yönleri ve özellikleri beynimize yansır ve tanımlanır. Ancak farkına varmanın ötesinde yargılama yetisi, soyutlamalara ve karşılaştırmalara dayanır. Bu nedenle karşımızdaki fenomenin tüm fiziksel özelliklerini ve doğasını eksiksiz kavramamız her zaman mümkün değildir; tamamlanmış bir “her şeyin teorisi” üretmek her zaman olası değildir. Dolayısıyla bilgiyi yakınsama yoluyla sınamak ve bu ölçüde doğruluğunu teyit etmek gerekir. Eğer bilgi, pratik uygulanabilirliğe sahip ve doğayla uyumlu sonuçlar üretiyorsa, bu bilgiye doğru bilgi demek mümkündür.

Ne kadar doğru ve sınanma ihtiyacı olan bilgiye sahipsek o kadar fazla pratik gerçekleştirme ve bu pratiklerden yeni sonuçlar çıkarma olanağını da sahibiz demektir. Her yeni bilgi, atılan her pratik adım, aslında hem toplumsal yaşamın hem de düşünme yetimizin sınırlarının ötesine atılmış birer adımdır.

Çoğu zaman beynimizi tam kapasite kullansak da her zaman sınırlarımız ve düşünürken karşılaştığımız zorluklar olacaktır. Tabiatın karşısında insan, çoğu zaman bir adım geride kalır. Ancak karşılaştığı sorunları aştıkça ve toplumsal pratiği çeşitlendirip geliştirdikçe bu sınırlar da genişler. Aşılmaz gibi görünen sınırlar, yalnızca yetersiz bilgi ve eksik pratiğe işaret eder. Bilimsel yöntemlerle donandıkça bilgi ve pratik de gelişir; böylece yalnızca düşünme yetimiz değil, toplumsal ilerlemenin temeli de atılmış olur.

Atina’da 3 Partizan okuru gözaltına alındı

Yunanistan’ın Atina kentinde 3 Partizan okuru gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar çıplak arama işkencesine maruz kaldı.

Partizan ve Yunanistan Komünist Partisi (marksist-leninist) Yunanistanlı ve Türkiyeli devrimcilere yönelik polis baskısına karşı bir açıklama yaptı.

Yapılan açıklamada öne çıkanlar şu şekilde:

“Yunanistan polisi son yıllarda Yunan ve Türkiyeli devrimcileri hedefleyen saldırılarını yoğunlaştırmıştır. Hak gaspları, takip, gözaltı ve tutuklama biçimlerinde gerçekleşen bu saldırılar artarak devam etmekte ve faşist Türk devleti ile ortak organize edilmektedir.

“İki devlet de emperyalizme bağımlıdır ve varlıklarını emperyalist talandan arta kalan kırıntılara borçludur. Dolayısı ile kimin daha fazla pay kapacağına dair gerici bir dalaş içerisindeyler. Kamuoyuna yansıyan iki ülke arası gerginlikler, bu iki ülkenin egemen sınıflarının çıkar çatışmasına dayanmaktadır. Ancak söz konusu emperyalistlerin çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi olduğunda, iki gerici devlet de ileri karakol olmaya aday hale gelmektedir. Yine devrimcilere ve komünistlere saldırılar söz konusu olduğunda, iki gerici devlet aynı ek-sende buluşabilmekte ve saldırılarını ortaklaştırabilmektedir.

“(…) Son yıllarda Yunan polisi tarafından Türkiyeli devrimcilere ve komünistlere yönelik birçok gerekçesiz saldırı gerçekleştirilmiştir. Bu saldırılar tamamen keyfi ve hukukî dayanağı olmayan, sindirmeyi ve baskı altında tutmayı hedefleyen saldırılardır. Bu saldırı dalgasının sonuncusu, 2 Eylül günü Atina’da gerçekleştirilmiştir. Partizan faaliyetçilerinin bulunduğu araç, gerekçesiz biçimde önu kesilerek durdurulmuş, araç defalarca aranmış, Türkiyeli mülteci olmaları gerekçe gösterilerek iki Partizan faaliyetçisi gözaltına alınmıştır.

“Karakola götürülen iki Partizan faaliyetçisi burada çıplak arama işkencesi ile karşı karşıya kalmıştır. O

esnada karakola gelerek durum hakkında bilgi edinmeye çalışan bir başka Partizan faaliyetçisi de bu işkenceye tepki gösterdiği için gözaltına alınmıştır. Bu yoldaşımız yine benzer saldırılara maruz kalmış ve polise mukavemet suçlaması ile gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan Partizan faaliyetçilerinden biri hiçbir gözaltı tutanağı dahi tutulmadan, 2 Eylül günü akşam saatlerinde serbest bırakılmıştır. Bir diğer Partizan faaliyetçisi ise faşist Türk devletinin talebi üzerine çıkarılan İnterpol arama kararı gerekçesi ile gözaltında tutulmaya devam etmiştir. (...) Polise mukavemet gerekçesi ile mahkemeye sevk edilen yoldaşımız tercüman bulunmaması sebebi ile tutuksuz yargılanmak üzere mahkemeden serbest bırakılmış ve mahkemesi ileri bir tarihe ertelenmiştir.

“Hakkında İnterpol arama kararı bulunan Partizan faaliyetçisi ise, 3 Eylül günü yine savcılık tarafından ifadeye alınmıştır. İfade işleminin ardından hakkında yurtdışı yasağı ve adli kontrol kısıtlamaları uygulanarak tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılma kararı verilmiştir. Ancak Yunan polisi, eşyalarını teslim etme gerekçesiyle Partizan faaliyetçisini mahkemede serbest bırakmamış ve eşyalarının bulunduğu bir başka merkezde serbest bırakılacağını “belirtmiştir. Bunun üzerine avukatlar ve ifade sürecini takip etmek için mahkemede bulunan yoldaşlarımız, belirtilen merkeze gitmiştir. Ancak yoldaşımız, burada bir başka polis birimi tarafından, hakkında serbest bırakılma kararı olmasına rağmen kaçırılarak polis merkezinde ‘Güvenlik Birimi’ adı verilen bir polis birimi tarafından sorgulanmaya çalışılmıştır. Hakkında serbest bırakılma kararı olduğunu belirten yoldaşımız, sorguyu kabul etmemiş ve sorulara cevap vermeyi reddetmiştir. Bunun üzerine eşyaları teslim edilerek serbest bırakılmıştır.

“Yoldaşlarımıza karşı gerçekleştirilen saldırılar ve baskılar bizi yıldıramayacaktır. Gericiler devletler halka ve onun örgütlü güçlerine karşı saldırılarda ortaklaşırken, bizler de devrim ve komünizm mücadelesini yükseltme görevimizde ortaklaşacağız. Bu saldırılara karşı, Yunanistan ve Türkiye halklarının her türden gericiliğe karşı mücadelesini sürdürmeye devam edeceğiz.”

ÇİN SOSYAL EMPERYALİZMİNİN YÜKSELİŞİ VE KESKİNLEŞEN ÇELİŞKİLER

Şanghay İş Birliği Örgütü'nün (ŞİÖ) son zirvesi, 31 Ağustos-1 Eylül tarihlerinde Çin'in Tiencin şehrinde gerçekleştirildi. Toplantı, emperyalist sistemin derin fay hatlarını etkileyecek kararların alındığı bir zemindi. "Küresel uyumun zaferi" olarak sunulan zirveye 26 ülke katıldı, 50'den fazla alanda iş birliği sağlandı ve yaklaşık 30 trilyon dolarlık toplam ekonomik çıktı ile ŞİÖ, dünyanın en büyük bölgesel örgütü olarak lanse edildi. Oysa gerçek şudur ki, örgüt bir uyum mekanizmasından çok, emperyalistler arasındaki hegemonya mücadelesinde güçlenen bloklaşmaya hizmet etmektedir.

ŞİÖ toplantısı, yalnızca alınan kararlarla değil, aynı zamanda toplantının hemen ardından Çin'in, Japon emperyalizmine karşı zaferinin 80. yılı vesilesiyle düzenlenen askerî geçit töreniyle de gündeme damgasını vurdu. Pekin'de sergilenen yeni silahlar, Şi Cinping, Putin ve Kim Jong Un'un yan yana fotoğrafları ve Trump'ın "Hindistan ve Rusya'yı Çin'e kaptırmışız" yakınması, bu gerçeği bir kez daha gözler önüne serdi. Emperyalist-kapitalist dünya sistemi, küreselleşme masalının değil, hegemonya mücadelesinin yasalarıyla işlemektedir.

Şanghay İş Birliği Örgütü (ŞİÖ), 1996 yılında Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan tarafından sınır güvenliği ve ekonomik iş birliği ittifakı olarak kuruldu. O dönemde "Şanghay Beşlisi" olarak anılan bu grup, 2001 yılında Özbekistan'ın katılımıyla örgütün kuruluşunu tamamladı.

2017'de Kazakistan'da düzenlenen Astana Zirvesi'nde Hindistan ve Pakistan'ın üyelik süreçleri tamamlanırken; 2021'de Tacikistan'da düzenlenen Duşanbe Zirvesi'nde İran, 2024'te ise Kazakistan'daki Astana Zirvesi'nde Belarus örgüte katıldı ve üye sayısı 10'a ulaştı.

Öte yandan, Moğolistan ve statüsü Eylül 2021'den bu yana aktif olmayan Afganistan, örgütte "gözlemci" olarak yer alıyor. ŞİÖ'nün ayrıca aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 14 ülkeyle "diyalog ortaklığı" bulunuyor.

Örgüt üyesi ülkelerin yüzölçümlerinin

toplamı, Avrasya kıtasının yaklaşık yüzde 65'ini kapsıyor; dünya nüfusunun yüzde 40'ını ve küresel gayrisafi hasılanın yaklaşık yüzde 30'unu temsil ediyor. Bu veriler, ŞİÖ'nün sadece bölgesel değil, küresel ölçekte de önemli bir jeoekonomik aktör olduğunu gösteriyor.

31 Ağustos-1 Eylül tarihleri arasında Çin'de gerçekleşen toplantıda kabul edilen "Tianjin Deklerasyonu" ile zirvede şu kararlar ön plana çıktı: Ortak bir kalkınma bankası kurulması hedefi, üye ülkeler arasında dolara bağımlılığı azaltacak yeni ödeme ve takas mekanizmaları, dijital ekonomi ve yeşil sanayi alanında iş birliği, ortak güvenlik merkezleri... Toplantı sonrası yayımlanan bildiride ise "Dünyada siyasetin, ekonomik durumun ve uluslararası ilişkilerin diğer alanlarının derin ve tarihi dönüşümlerden geçtiği, uluslararası sistemin bir yanda daha adil ve eşit temsile dayalı çok kutuplu bir yöne giderken diğer yanda jeopolitik cepheleşmenin yoğunlaştığı, bunun ŞİÖ bölgesinin ve dünyanın güvenlik ve istikrarına tehdit oluşturduğu" belirtildi. Bu kararlar, Batı'nın yaptırım ve baskı araçlarına karşı Çin-Rusya ekseninin yeni kalkanlar üretme girişimi olarak okunmalıdır. Bu gelişmeler Batı'nın ekonomik ve siyasî üstünlüğünü sarsmakta, dolar merkezli ekonomik dünya düzenini direkt hedef almaktadır.

Şanghay Toplantısında özellikle ekonomik alanda alınan kararlardan en önemlisi ŞİÖ Kalkınma Bankası'nın kurulmasına yönelik karar oldu. "Üye ülkeler arasında altyapı projeleri, ekonomik kalkınma ve sosyal ilerlemeyi desteklemeyi hedefleyen" bir girişim olarak yansıtılsa da esas olan IMF ve Dünya Bankası'na alternatif bir yapı olduğudur. Bu adım esas olarak Çin'in emperyalist finansal sistemdeki etkisini artırmayı amaçlayan, doların etki alanını zayıflatıp dolara bağımlılığı kırmayı hedefleyen bir plandır. Nitekim banka projesi ilk olarak dolar yerine üye ülkelerin kendi "millî para birimlerini" kullanarak ticareti teşvik etmeyi amaçlıyor. Esas amaç ABD emperyalizminin hegemonyasını kırmaktır.

Bir gerçeğin altını çizmek gerekir: Emperyalist blokların birinin gerilemesi, halklara özgürlük getirmez. Çünkü bu

kararların özü, halkların çıkarlarını değil; yeni hegemonya adaylarının sermaye çıkarlarını savunur. "Çok kutupluluk" söylemi, emperyalist rekabetin örtülme çabasıdır; eşitlik değil, yeni dengesizlikler üretir.

KÜRESELLEŞME MASALININ ÇÖKÜŞÜ

1990'larda "hepimiz aynı gemideyiz" masalı yayılmıştı. Ekonomiler birbirine bağlandıkça savaşların gereksizleşeceği, devletlerin çelişkilerini uyumla çözeceği iddia ediliyordu. Fakat bu gemi eşit yolcuların olduğu bir yolcu gemisi değil, emperyalist tekellerin güvertesinde şampanya patlattığı, işçi sınıfı ve halkların ambarlara zincirlendiği bir sömürü gemisiydi. Tarih bize gösteriyor ki bu gemi dalgalandığında önce ambarlara zincirlenmiş olanlar suya gömülür.

Bu masalın en güçlü dayanaklarından biri çok uluslu şirketler (ÇUŞ) oldu. Sermayenin sınırsız dolaşımı ve üretim zincirlerinin iç içe geçmesi, emperyalist tekeller arası kısmi birlik görüntüsü yarattı. Otomotivden enerjiye, teknolojiye kadar tekeller aynı üretim ağında birleşiyor; bu görüntüye bakıp "artık savaşlar tarihe karıştı" derekesine varan yaklaşımlar ortaya çıkıyordu. Oysa Lenin'in belirttiği gibi, emperyalist ittifaklar daima geçicidir ve rekabetin yeni biçimlerinden ibarettir. ÇUŞ'ların entegrasyonu paylaşım savaşlarını engellemez, sadece onları daha geniş boyutlara taşır.

Bugün ABD'nin teknoloji tekelleri ile Çin'in yükselen devleri arasındaki kapışma bu gerçeği canlı biçimde sergiliyor. Huawei ile Apple, Tesla ile BYD, Google ile TikTok... Ortak pazarlarda iş birliği yapan bu şirketler aynı zamanda ölümcül bir rekabet içindedir. ÇUŞ'ların ağlarla bağlandığı bu yeni dünya, daha kapsamlı çelişkileri doğuruyor.

ZAYIFLAYAN ABD/AB HEGEMONYASI, YÜKSELEN ÇİN SOSYAL EMPERYALİZMİ

ABD önderliğindeki Batı hegemonyası, doların yükü altında zayıflıyor. Washington'un finansal yaptırımları hâlâ güçlü bir silah, fakat etkinliği her yeni

bölgesel girişimle aşınıyor. Avrupalı emperyalistler ekonomik krizle siyasî kriz içinde debeleniyor: Fransa'da hükümet düştü, Almanya istikrarsız yönetim altında, İngiltere sürekli bir bunalımda.

Buna karşılık olarak, Çin sosyal emperyalizmi; üretim gücü, teknoloji kapasitesi ve ŞİÖ gibi bloklarla "eşitler arasında en güçlü" olma hedefiyle ilerliyor. Fakat bu, halkların lehine bir gelişme değil. Küreselleşme(!) çağında vaat edilen "çelişkisiz dünya" değil; tam tersine, emperyalist çelişkilerin daha da keskinleştiği bir dönem ortaya çıkıyor. Lenin'in emperyalizmi "kapitalizmin çelişkilerini en keskin biçimde biriktiren aşama" olarak tanımlaması, bugün bütün açıklığıyla doğrulanıyor.

Ama halklar için asıl mesele, bu kapışmayı kimin kazanacağı değildir. Ne Washington'un ne de Pekin'in zaferi, işçi sınıfı ve ezilen halklara özgürlük getirebilir. Emperyalist zincir hangi merkezden çekilirse çekilsin, zincir yine boynumuzda kalır. Mao'nun dediği gibi, emperyalizm ve bütün gerici güçler kâğıttan kaplandır; onları devirmek mümkündür, ancak emperyalist bloklardan medet umarak değil, kendi mücadelemizle.

Bugün işçi sınıfı ve halkların önündeki görev nettir: emperyalistlerin kavgasını seyretmek değil, zinciri kırarak bağımsız devrimci mücadeleyi örgütlemektir. Çünkü "küreselleşme" adıyla anlatılan birlik masalı çökmüştür. Emperyalistlerin hegemonya mücadelesinde artan bloklaşması hamlelerinde halklara özgürlük ve refah yoktur. Onlar yalnızca yeni paylaşım savaşlarının habercisidir.

Sonuç açıktır: Masal bitti, gerçek yüzünü göstermeye başladı. Emperyalist sofralarda planlanan yeni pazar planları, artan sömürü hesapları, talan ve daha fazla kâr hırsına karşı, işçi sınıfı ve ezilen halklar için kendi sofralarını kurmak, yani devrimci mücadeleyi büyütmek dışında çıkış yoktur. Çünkü emperyalistler hangi gemiyi inşa ederse etsin, o gemide kaptanlar başka, zincirlenmiş yolcular başkadır ve zincirleri kırmadan gemi halkların olmayacaktır.

VENEZUELA'DA F-35 KRİZİ VE TIRMANAN GERİLİM

Emperyalist güçler arasındaki keskin rekabet her gün yeni bir gerilimi doğurmaktadır. Karadeniz'den Güney Amerika'ya, Hint-Pasifik'ten Orta Doğu'ya her bölgede emperyalizmin çıkarıcı ve kâr amaçlı yarışı sahnelenmektedir. Silahlanma, yaptırımlar ve ekonomik kuşatmalarla emperyalistler sömürüyü derinleştirmeye devam etmekte.

ABD emperyalizmi, bir yandan Orta Doğu'da istikrar sağlamaya çalışırken, diğer yandan Rusya ve Çin ile bağları olan ülkelere ultimatom vermektengeri durmamaktadır. Bu ekonomik yarışta kaybetmek istemeyen ABD, sahnede elindeki askerî, diplomatik ve ekonomik araçları aynı anda kullanarak çıkarlarını güvence altına almaya çalışmakta; rakiplerini dizginlemeye yetmeyeceğini hesaplamaktadır.

Orta Doğu'da istikrar yakalayamayan ABD emperyalizmi, çeşitli bahanelerle ülkelerin iç işlerine müdahale etmektedir. Bunun en yakın örneği, Venezuela sularında bir geminin uyuşturucu taşıdığı iddiasıyla vurulup batırılmasıdır. Resmî açıklamalara göre geminin vurulması, ABD'nin uluslararası uyuşturucu ticaretine yönelik bir darbe olarak sunulabilir; ancak vurulan yalnızca gemi değildir. Asıl hedef, Çin sosyal emperyalizminin Venezuela'ya uzanan stratejik kollarıdır. Bu açıklamaların ardında halktan gizlenen gerçekler vardır: Amaç uyuşturucu ticaretini önlemek değil, daralan hegemonya alanlarını yeniden şekillendirmek ve hegemonya dışı bölgelere doğrudan mesaj vermektir.

ABD'DEN YIĞINAK MADURO'DAN SİLAHLI KARŞILIK ÇIKIŞI

Trump'ın Temmuz ayında imzaladığı gizli talimatla bazı Latin Amerika uyuşturucu kartelleri "terör örgütü" ilan edildi; aynı dönemde Venezuela'daki bir suç grubunun da "terörist" kabul edildiği ve liderinin Maduro olduğu iddia edildi. Bunun üzerine Pentagon, gözetleme uçakları ve savaş gemilerinden oluşan bir filo kurarak operasyonlara başladı. ABD'nin 11 kişinin ölümüne yol açan saldırısının ardından, iki Venezuela F-16 savaş uçağı ABD'ye ait güdümlü füze destroyerini taciz etti ve gerilim

tırmandı. ABD, buna karşılık Porto Riko'ya 10 adet F-35 savaş uçağı sevk etti.

Reuters'a konuşan bilgi sahibi iki kaynak, sevkiyatın Donald Trump'ın uyuşturucu ile mücadele taahhüdünün bir parçası olduğunu ve bölgedeki gerginliği artırmasının muhtemel olduğunu aktardı. Bölgede halihazırda yedi savaş gemisi ve bir nükleer denizaltı bulunuyor; bu birliklerde görevli 4 bin 500'den fazla denizci ve deniz piyadesi Porto Riko'nun güneyinde amfibi eğitimler ve uçuş operasyonları yürütüyor. Bu askerî yığınak, Washington'un "uyuşturucu baronu" olarak nitelendirdiği Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro üzerindeki baskıyı artırmayı hedefliyor. Maduro ise ABD'nin askerî hamlesini "son 100 yılın bölgedeki en büyük tehdidi" olarak nitelendirirken, saldırıya hedef olmaları halinde silahlı direnişle karşılık vereceklerini ve "maksimum askerî baskıya, maksimum savunma hazırlığı" yaptıklarını açıkladı.

UYUŞTURUCU BAHANE, ASIL MESAJ ÇİN'E

Saldırıyı "uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele" ile açıklayan ABD Venezuela'yı hedefe koymakla asıl hedefinin bölgedeki hegemonyası için adım atmak, önlem geliştirmek olduğunu duyurmaktadır. Uyuşturucu taşıyan gemi bunun için bir bahane sunmuş olabilir sadece. Çünkü geminin de geminin vurulduğu saha da Venezuela'nın sorumluluğundadır. Maduro'nun sözünü ettiği tehdit iddiası bu bakımdan yerindedir.

Venezuela, son yıllarda ABD yaptırımlarını aşmak için Çin ve Rusya ile enerji, savunma ve finans alanında sıkı ilişkiler kurdu. Çin'in Orinoco havzasındaki petrol projeleri ve Rusya'nın askerî teknoloji desteği, ABD açısından "arka bahçede" rakiplerin güçlenmesi anlamına geliyor. ABD'nin Venezuela sularındaki gemiyi vurması, bu ağlara doğrudan bir gözdağıdır, bu yolla "Latin Amerika bizim kontrol alanımızdır" mesajı verilmektedir. ABD'nin korkusu, Latin Amerika'daki hegemonya boşluğunun Çin sosyal emperyalizmi tarafından doldurulmasıdır. Bunun "haklı" bir kaygı olduğu ise şüphesizdir. Bu nedenle bu gemi olayını abartarak göze batan bir askerî yığınak yaptı. Por-

to Riko'ya F-35'lerin sevkı ve nükleer denizaltıların bölgeye kaydırılması bu stratejinin parçasıdır.

Venezuela-Çin ilişkileri yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda stratejik bir öneme sahiptir. 2023'te iki ülke arasındaki ticaret hacmi 4,18 milyar dolara ulaşmıştır. Bunun 3,45 milyar doları, Çin'den Venezuela'ya makine, elektronik cihaz ve sanayi ekipmanı ihracatını oluşturmaktadır. Venezuela ise Çin'e ağırlıklı olarak ham petrol göndermektedir; 2024 yılında Çin'in Venezuela'dan yaptığı ham petrol ithalatı 728,6 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu, Venezuela'nın ham petrol ihracatının yüzde 90'ından fazlasının Çin tarafından alındığını göstermektedir. Böylece ABD'nin yaptırımlarla daraltmak istediği alan, Çin'in kendi çıkarları doğrultusunda doldurulmaktadır.

ABD'nin Karayipler'e savaş uçakları ve donanma yığmasının nedeni yalnızca Maduro yönetimini köşeye sıkıştırmak değil; Çin'in Venezuela'daki ekonomik varlığını sınırlamaktır. Çünkü bugün Venezuela'nın Orinoco havzasında Petrozamor ve Sinovensa gibi projeler Çin ile ortak yürütülmektedir. Çinli şirketler aynı zamanda göl ve kara sahalarında üretim tesisleri inşa etmektedir. Bu durum, ABD'nin "arka bahçesi" olarak gördüğü Latin Amerika'da kendi hegemonyası dışında yeni bir nüfuz alanının ortaya çıkması demektir.

Fakat Venezuela'nın bu ilişkilerden kazancı sınırlıdır. Çin kredileri ve yatırımları çoğunlukla petrol gelirlerine endekslenmiştir; yani Venezuela, Çin'e olan borcunu petrol varilleriyle ödemektedir. Böylece Venezuela bağımsızlaşmak bir yana, yalnızca ABD'nin zincirlerinden kurtulup Çin'in ekonomik zincirine takılmaktadır. 2025'in ilk yarısında ticaret hacmi, yaptırımlar ve lojistik sorunlar nedeniyle yüzde 12 gerilemiştir. Bu tablo, Venezuela'nın Çin'e yaslanarak emperyalizmden kurtulamayacağını, yalnızca emperyalistler arasında bir bağımlılık ilişkisi kurduğunu göstermektedir.

Emperyalizmin girdiği her alanı bir savaş arenasına dönüştürdüğü günlerden geçerken, bu tarz konumlanışlar emperyalistlerin ekonomik ve politik olarak ne denli sıkıştığını göstermektedir. Her

kıtada yeni cepheler açmaları, askerî yığınaklar yapmaları, aslında güçten değil, zayıflıktan kaynaklanmaktadır. ABD, daralan hegemonya sınırlarını genişletmek için saldırganlaşırken; Çin ise ekonomik zincirlerle yeni bağımlılıklar yaratarak nüfuz alanını büyütmektedir. Bu tablo, emperyalist sistemin çözülmekte olduğunu ve halklara yeni acılar dışında hiçbir şey sunamayacağını açıkça ortaya koymaktadır.

Tartışmalar ABD-Maduro arasındaki gerilim sarmalında sürerken, halkın ne koşullarda yaşamını sürdürdüğü göz ardı edilmektedir. Venezuela'da hiperenflasyon, kitlesel işsizlik ve gıda, ilaç ile elektrik gibi temel ihtiyaçların ciddi ölçüde kıtlığı nedeniyle insanî bir kriz yaşanmaktadır. Bir zamanlar Latin Amerika'nın en zengin ülkelerinden biri olan Venezuela ekonomisi, küresel petrol fiyatlarındaki keskin düşüş ve iç petrol üretimindeki gerilemenin ardından çökmüştür. Hükümetin bu zorlukları azaltmaktan uzak tepkisi ve temel sosyal hizmetleri sağlamadaki başarısızlığı, krizi daha da derinleştirmiştir. Aralık 2024 itibarıyla 7,8 milyondan fazla kişi Venezuela'yı terk etmek zorunda kalmıştır.

Ülkedeki krizden ve siyasî iktidarsızlıktan faydalanmaya çalışan ABD, yeni saldırılar ve ekonomik yaptırımlarla bir yandan Maduro'yu zapturapt altına almaya çalışırken, diğer yandan Venezuela halkının yaşam standartlarını düşürmektedir. Venezuela yönetimi ise çareyi Çin'de aramaktadır. Ancak bu arayışlar halkın sefaletine çare bulmaktan ziyade yeni bir bağımlılığın kapısını aralamaktadır. Çin kredileri ve yatırımları, Venezuela'ya nefes aldırmak yerine ülkeyi borç sarmalına sokmakta ve petrol gelirlerini ipotek altına almaktadır. Çin'in Venezuela'ya uzattığı "yardım eli", halkı özgürleştiren değil, tersine emperyalist zincirlerin biçimini değiştiren bir politikadır.

Böylece Venezuela halkı, bir yandan ABD yaptırımlarının yıkıcı etkisi, diğer yandan Maduro yönetiminin bağımlılığı sürdürmeye dayalı idaresi ve Çin sosyal emperyalizminin ekonomik zincirleri arasında sıkıştırılmıştır. Sonuç olarak, emperyalistler kendi çıkar hesaplarını yaparken en ağır bedeli ödeyen, açlık, yoksulluk ve göçle yaşamaya zorlanan Venezuela halkı olmaktadır.

2026-2028 OVP: HAYALLER VE GERÇEKLER

2026-2028 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) açıklandı. Ekonomi yönetimi, yeni programı yine bir dizi revize edilmiş rakamla sundu; önüne yeni, ancak ulaşılamayacak hedefler koyarak duyurdu. OVP'yi, ülke ekonomisinin geleceğine dair somut hedefler olarak görmek isabetli değil. Çünkü ne veriler ne de hedefler gerçekçi; ekonomi yönetiminin söylemleri de temennilerden öteye geçmiyor. Hep aynı hayal dünyası!

SÜREKLİ HASTA BİR EKONOMİ

Türkiye ekonomisi, uluslararası sermayeye mutlak bağımlıdır. Uluslararası tekeli sermayenin yaşadığı her kriz, Türkiye'yi doğrudan sarsmaktadır. Siyasal iktidarın krize karşı tek reçetesi ise yabancı sermaye girişini sağlamak ya da mevcut sermayenin çıkışını engellemektir. Mehmet Şimşek'in kapı kapı dolaşarak yatırım arayışına çıkması da, ondan önce devreye sokulan Kur Korumalı Mevduat uygulaması da, aynı kaygının ürünüdür: Yabancı sermayeyi içeri çekmek veya en azından içerde tutmak.

Mevcut sistemin sigortası yabancı sermayedir. Bu nedenle "para arayışı" sonlanmış değil; hazinedeki rezerv sorunu sürüyor.

Kısacası ülke, süregelen bir ekonomik kriz sarmalında debeleniyor. Uluslararası sermayenin çıkarlarını önceleyen politikalar ise bu krizi çözmek yerine, en iyi ihtimalle sürdürülebilir kılmaya yarıyor.

BAĞIMLILIK VE RASYONALİTE

Türkiye ekonomisinin dışa bağımlı karakteri, ülkeyi süregelen bir kriz sarmalına hapsetmekle kalmıyor; aynı zamanda ekonomi politikalarında uluslararası sermayenin çıkarlarını önceleyen refleksleri de kronikleştiriyor. Bunun doğal sonucu ise yoksul işçi ve emekçi kitlelere ağır bir fatura çıkarılmasıdır. Ekonomik açığın kapatılması için yük, her defasında halka pay edilmekte; örneğin OVP'lerde sürekli şaşan cari açık hedefi, geniş kesimlere bindirilen

vergilerle telafi edilmeye çalışılmaktadır. Halkın sırtına ek vergi yükü bindirmek, ekonomi yönetimlerinin kriz karşısında ilk aklına gelen "çözüm" olmaya devam ediyor.

Hatırlanacaktır, Mehmet Şimşek, Nebati döneminin sona ermesini "rasyonaliteye dönüş" olarak duyurmuştu. Nebati'nin düşük faiz politikası, yandaş ve türedi çevrelere ucuz kredi olanağı sağlayarak Türk Lirasının "gerçeğe rağmen" kur karşısında tutunmasını sağladı. Elbette bu düşük seviyeli, gelişmemiş ekonominin güçlenmesini değil yabancı sermayenin kaçmasını önlemekten başka bir işe yaramadı. Kur görece uzun bir süre baskılandı. Bu politikadan da rantı dayanan ekonomi çevreleri yararlandı. Geçtiğimiz haftalarda sonlandırılan Kur Korumalı Mevduat (KKM) ile bir gecede yapılan vurgunlar, ekranlarda kahkahalar eşliğinde anlatıldı. Nebati'nin "gözlerindeki ışıltı" sadece spekülasyon sermayeye kapıların sonuna kadar açıldığının göstergesiydi.

Şimşek bu modele karşı, yabancı sermayenin çıkarlarına "tam biat eden" olarak ekonomi yönetiminin başına getirildi ve aslına ülke ekonomisinin kaçınılmaz ve süregelen işlevini yenilemekten başka bir işlev görmedi. Uluslararası sermayenin desteğini almak için her türlü fedakârlığı göze aldı; Uydurulmuş Nas manipülasyonunu son vererek yüksek faiz politikasını devreye soktu ve sermaye transferinde sözcülüğünü yaptığı kesimlere güven vermek için türlü taklalarla ekonomi modelini klasik biçimlerini uygulamaya soktu. Bununla da kalmadı, kapı kapı dolaşarak uluslararası sermaye çevrelerini ikna turlarına çıktı. OVP'nin asıl işlevinin, bu kesimleri ikna etmeye dönük bir çerçeve sunmak olduğuna kuşku yok.

Ekonomi yönetiminin, adı konmamış bir IMF programı uyguladığı artık sır değil. Bu programın hem sonucu hem de amacı olan ekonomik daralma, geniş kesimlere yoksulluk olarak dönmektedir. Alınan tedbirler sermaye çevrelerinin çıkarlarını gözetirken, işçi ve emekçi kitleleri doğrudan hedef haline ge-

tirmektedir. Kemer sıkma politikaları, yabancı sermayenin takdirini kazanmak için kararlılıkla uygulanıyor.

Bugün AKP eliyle temsil edilen klik, asalaklığına itibar adı altında özel bir ihtişam katmış durumda. Bu da çürümenin seviyesine işaret ediyor aslında. İtibardan tasarruf etmeyen, halkı yoksulluğa mahkûm eden bir düzen.

Belirlenen politikalar ve bu doğrultuda atılan adımlar, esasında sınıfsal bir tercihi imlemektedir. Ekonomi yönetiminin özü, sermaye transferini güvenceye almak ve bu doğrultuda işleyen bir mekanizmayı sürdürmektir. Hazırlanan planlar da bu eksendedir; öncelikler buna göre sıralanmaktadır. OVP gibi programları bir "yol haritası" olarak tanımlamak mümkünse, bu haritalar ancak hâkim sınıflar lehine belirlenmiş hedeflerin ilaştırıldığı metinler olarak görülebilir.

Bu noktada rutine bağlanmış haldeki tutarsızlıklar dikkat çekicidir. Önceki programlara bakıldığında programlarda belirtilen hiçbir hedefe ulaşılamadığı açıkça görülür. Sürekli bir öncekini yalanlayan hedefler, tek başına bile ekonominin içine sürüklendiği açmazın bir göstergesidir. Bu tutarsızlık, yalnızca teknik bir başarısızlık değil; aynı zamanda sistemin sınıfsal niteliğinin, yani krizin yükünü halka, rantı ise sermayeye yükleme tercihinin bir sonucudur.

ENFLASYON OYUNU

OVP'nin en dikkat çekici yönlerinden biri, enflasyon tahminlerinin sürekli ve yüksek sapmalarla revize edilmesidir. Hedef enflasyondan hareketle maaş artışlarını belirleyen siyasal iktidar, daha sonra bu hedefi büyük oranlarla revize ederek geniş emekçi kesimlerin gelirlerini fiilen budamaktadır. Bu yöntem, yalnızca teknik bir revizyon değil; bilinçli bir manipülasyondur. Gerçek veriler çarpıtılmakta, emekçilerin maaşları enflasyona ezdirilmekte, milyonlar yoksulluğun girdabına itilmekte ve bütün bunlar bir oyunmuş gibi sunulmaktadır. Asıl sorulması gereken

ise bu manipülasyonun hangi sınıfın lehine, hangisinin aleyhine yapıldığıdır. Cevap açıktır: Emekçilerin aleyhine, sermayenin lehine.

GEREKLİ GÜVENCESİZLİK

OVP'nin bir diğer hedefi ise çalışma güvencesini ortadan kaldırmaya dönük, absürt bir kavramlaştırma olan "güvenceli esneklik"tir. Esnek çalışma modelinin önüne "güvenceli" sıfatı eklenerek iş güvencesini yok eden uygulamalar şirin gösterilmeye çalışılmaktadır. Oysa bu yaklaşım, uluslararası sermayenin ve yerli iş birlikçilerinin uzun süredir talep ettiği bir dönüşümdür. Program, bu talebi hayata geçirmeye hazır olduğunu açıkça ilan ederek sınıfsal safını belli etmektedir.

Güvenceli esneklik adı altında dayatılan model, kıdem tazminatının ötelenmesini içerdiği gibi, güvencesiz çalışma koşullarını devlet eliyle olağanlaştırma ve yaygınlaştırma çabasını da göstermektedir. Bu durum, emekçiler açısından yeni bir sömürü evresi anlamına gelirken, bizim açımızdan ise şaşırtıcı değildir: çünkü iktidar, her zaman olduğu gibi, sermayenin çıkarlarını önceleyen bir tercih yapmaktadır.

OVP'nin gerçeklerden kopuk, dahası temenniden öteye gitmeyen içeriği, düzenin bilindik ekonomistleri tarafından da dile getirilmektedir. Bu ve benzeri programların ortak kaygısı şudur: yabancı sermayeye güvence sunmak ve sürdürülebilir bir sermaye transferine zemin hazırlamak.

Sonuç olarak OVP, belli başlıklardaki hedefler bağlamında tutarsız; dahası, önceki programlar gibi ölü doğmuş bir metindir. Program, AKP iktidarının ruhunu ve karakterini yansıtmaktadır: temennilerle süslenen hedefler ve onlara eşlik eden uydurma bir başarı öyküsü... Bu, benzeri tüm siyasal iktidarlardan açısından mutlak bir sunum biçimidir.

Önceki programlarda olduğu gibi, bu OVP'nin de işsizlik, cari açık, enflasyon ya da refah artışı gibi hedefleri tutmayacaktır. Bu tutarsızlık, siyasal iktidar için bir sorun değildir. Çünkü verilerin çarpıtılması geniş kitlelerin aldatılması içindir; uluslararası sermaye açısından ise bu çarpıtmalar tolere edilebilir. Asıl önemlisi, programın sermaye transferi yönünde kararlı, emekçiler açısından ise çalışma yaşamını güvencesizleştiren bir çizgide olmasıdır.

Bir çocuk işçinin kaleminden...

TARLADAN OKULA UZANAMAYAN YOL

Ben 16 yaşında, resmî kriterlere göre söylemek gerekirse, gençlik çağının basamaklarını adımlayan bir çocuk işçiyim. Benim gibi birçok genç ekonomik zorluklar nedeniyle eğitim hayallerine ulaşamıyor ve mevsimlik ya da yevmiyeli işlerde çalışmak zorunda kalıyor. Bu ekonomik sorunlar, bizi okula devam etmekten alıkoyarak düşük ücretlerle, ağır koşullarda çalışmaya mecbur bırakıyor. Ancak biz bu muameleyi hak etmiyoruz. Yevmiyeli işlerde 12-15 saat çalışıp sadece 700 TL alırken, mevsimlik işlerde 18 saate varan mesailerle 800-900 TL gibi yetersiz ücretlerle geçinmeye çalışıyoruz. Bu işlerde çalışanların yaşı 70'e kadar uzanıyor; çocuklar, gençler ve yaşlılar aynı zorlu koşullarda omuz omuza çalışıyor.

Mevsimlik işçiler, memleketlerinden yüzlerce kilometre uzakta, çadırlarda yaşamak zorunda kalıyor. Yazın kavurucu sıcaklarda, 40-45 dereceyi bulan kurak arazilerdeki çadırlar adeta bir fırına dönüşürken, kışın eksi derecelerde dondurucu soğuklarla mücadele ediliyor. Bu koşullarda temel ihtiyaçlara erişim son derece sınırlı; temiz su, yeterli beslenme ve uygun barınma koşulları çoğu zaman bir hayal. İş güvenliği ise neredeyse hiç yok. Tarlalarda kullanılan tehlikeli aletler ve ağır yükler, gençlerin ve çocukların sağlığını riske atıyor. İş kazaları sıkça yaşanıyor, ancak ne sigorta ne de sağlık hizmeti gibi temel haklar sağlanıyor.

Okula gidebilmek için bir çantaya, deftere ya da kaleme ihtiyacımız var; ama bunları alabilmek için bile 18 saat alın teri dökmemiz gerekiyor. Çanta dışındaki diğer temel ihtiyaçları hesaba katamıyoruz; çünkü alım gücümüz bu kadar kısıtlı. Verdiğimiz emek bu kadar değersiz olmamalı. Bizler eğitim almak, geleceğimizi inşa etmek istiyoruz. Ancak zengin çocukları lüks arabalarla özel okullara giderken, bizler sadece bir sınıf sırasına oturabilmek için

mücadele ediyoruz. Bu fırsat eşitsizliği gençlerin hayallerini çalıyor ve onları erken yaşta umutsuzluğa sürüklüyor. Küçük kardeşlerimiz, henüz 1 yaşında, ellerinde biberon yerine tarlada 40-45 derece sıcakta soğan, biber, domates ya da patlıcan tutuyor. Bu çocuklar, oyun oynayıp öğrenmeleri gereken yaşta ağır iş yükü ve sağlıksız koşullarla yüzleşiyor.

Bu ağır çalışma koşulları sadece fiziksel değil, psikolojik olarak da gençleri yıpratıyor. Sürekli yorgunluk, gelecek kaygısı ve ailelerine destek olma zorunluluğu gençlerin ruh sağlığını derinden

altında ezilen aileler, bebek bezi ya da mama gibi en temel giderleri bile karşılayamıyor. Bu nedenle, günün 18 saati tarlada çalışmak zorunda kalıyorlar. Bu süreçte, çocuklar da tarlada, güneşin altında ya da dondurucu soğukta kalıyor. 1 yaşındaki bir çocuk, 45 derece sıcakta ya da eksi derecelerdeki soğuğa dayanabilecek bir bedene sahip değil; bu koşullar, çocukların hayatını riske atıyor. Ayrıca, tarımsal üretimle uğraşan halkın bilincine karabasan gibi çöken feodalizm aktif bir rol oynuyor; geçim sıkıntısını dile getirip hak aramak yerine, çocuklarını erken yaşta evlendirmeyi

için çabalıyordum ancak yıllardır o işi yapan ve benden birkaç yaş büyük gençlerle kıyaslanıyordum. Babam neden onlar gibi çalışmadığımı, ne eksikim olduğunu sorardı. Yapamayınca beni döverdi, içime kapanırdım ve bir şey diyemezdim, yoksa tekrar aynı şekilde dövülürdüm. Yani, bir çocuk işçi olarak bizi ailecek sömüren toprak sahiplerini yeteri kadar memnun edemediğim için evin otoritesinin gazabına uğramış oluyordum.

Bu örnekle anlatmaya çalıştığım şudur; bu sistem, halkımızı kılcal damarlarına kadar varisle kaplamış durumdadır; kan akışı tamamen durmamıştır ancak bozulmuş ve yavaşlamıştır. Çocuk işçiliği, kadın işçilerin yaşadığı sorunlar sistemle bütünleşmiş olan işçi aileler tarafından da halı altına süpürülmektedir. Yoksul, emekçi kitleler bir bütün halinde sömürücü egemen sınıflar tarafından ezilmektedirler ancak onların köle-efendi ilişkisini yeniden üreten gerici düşünceler kitleler içerisinde bu şekilde yer yer karşılık bulmaktadır. Dolayısıyla bütüne bakıp sömürünün niteliğini ve biçimini sorgulamak yerine "efendiye daha iyi hizmet etme" sorunuyla da karşı karşıya kalabiliyoruz.

etkiliyor. Birçoğumuz çocukluk hayallerimizi bir kenara bırakıp ailelerimizin geçimine katkıda bulunmak için erken yaşta yetişkinler gibi sorumluluklar üstleniyoruz. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği de bu sorunları derinleştiriyor. Özellikle genç kızlar hem ağır işlerde çalıştırılma hem de erken yaşta evlendirilme baskısıyla karşı karşıya. 14 yaşındaki bir kızın hakkı evlenmek ya da çocuk sahibi olmak değil, ortaokul çağında nitelikli bir eğitim almak ve kendi geleceğini özgürce şekillendirmektir.

Yeni evlenen çiftler ise geçim sıkıntısı ve ekonomik belirsizlik nedeniyle çocuk sahibi olmak istemiyor. Faturalar, vergiler ve temel ihtiyaçların maliyeti

çözüm sanıyorlar. Oysa hiçbir çocuk, ne kız ne erkek, bu yaşta böyle bir sorumluluğun altına girmemeli.

Biz çalışma hayatımızda yalnızca patron-ağa baskısı değil aile baskısıyla da karşı karşıyayız. Borç kaygısı nedeniyle ailelerimizin üzerimizde baskı kurması psikolojimizi derinden etkiliyor. Elimizden geldiğince iyi ve hızlı çalışmak için çabalasak da sürekli olarak "çalışmıyorsun" baskısı altındayız. Kendi deneyimimden örnek vermek istiyorum; henüz 9 yaşındayken ilk kez mevsimlik bir işte (soğan) çalışmaya gitmiştim. Zordu, yapamıyordum ama işten kaytarma şansım yoktu, iki dakika dahi dinlenme hakkım yoktu. Daha iyi ve hızlı çalışmak

Biz çocuklar ve gençler, eğitim almak ve daha iyi bir gelecek kurmak istiyoruz. Ancak mevcut sistem alın terimizi ucuza satın alıp hayallerimizi elimizden alıyor. Eğitimde fırsat eşitliği, güvenli çalışma koşulları ve adil ücretler talep ediyoruz. Çocuk işçiliğinin sona ermesi, gençlerin potansiyellerini özgürce gerçekleştirebilmesi için toplumsal bir dönüşüm şart. Biz, egemen sınıfların zenginliklerinin kaynağı olmak için değil, kendi geleceğimizi inşa etmek için çalışmayı istiyoruz. Ancak bilinmeli ki kendi geleceğimizi inşa etmenin yegâne yolu bu çarpık düzene karşı mücadeleyi büyütme. Bu nedenle yol göstericimiz kızıl sancağı daha da yükseltmekten başka bir alternatifimiz yok.

Partizan emektarı Gazi Ünder, Linz'de anıldı

AGEB Tatil Kampı sonrası dönüş yolunda geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybeden Partizan emektarı Gazi Ünder, Avusturya'nın Linz kentinde anıldı.

Gazi Ünder, uzun yıllar Avrupa Göçmen

Emekçiler Birliği (AGEB) bileşeni olan Avusturya Türkiyeli İşçiler Federasyonu'na (ATİGF) bağlı derneklerde faaliyet yürüttü.

ATİGF'e bağlı Linz Umut Kültür Merkezi Derneği tarafından derneğin yönetim kurulu üyesi olan Gazi Ünder için 06 Eylül tarihinde bir anma gerçekleştirildi.

Gerçekleştirilen anmaya ailesi ve yoldaşlarının yanı sıra federasyona bağlı dernek üye ve taraftarlar katıldı.

Anma etkinlik saygı duruşu ile başladı. Kurumlar adına yapılan konuşmalarının ardından anma, aile üyeleri ve Umut Kültür Merkezi tarafından verilen yemek ile sonlandırıldı.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Hasan Saz (Parti Militanı): Proletarya Partisinin Avrupa'daki faaliyetinin gelişmesinde aktif bir şekilde mücadele yürüten Hasan Saz, 22 Eylül 1977 yılında Almanya'da geçirdiği trafik kazasında yaşamını yitirdi.

Ergin Altın (Parti Militanı): 1954 yılında Ardahan'ın Hanak ilçesinde doğan Ergin Altın, mücadele yürütürken 30 Eylül 1978 tarihinde Ardahan'ın Damlal ilçesinde Dev-Yolcular tarafından katledildi.

AMUTKA ŞEHİTLERİ

Takvim yaprakları 26 Eylül 1983'ü gösterdiğinde Dersim'in Hozat ilçesi Amutka mezrası, Ali Karadağ komutanlığındaki Aziz Süer ve Murat Diri'den oluşan profesyonel gerilla biriminin silah sesleriyle yankılandı. **Parti Üyesi Ali Karadağ** ve **Parti militanları Aziz Süer ile Murat Diri**, 200 kişilik teçhizatlı, çelik yelekli TC güçlerine karşı "Biz şerefli ölümü seçtik, teslim olmayacağız" diye haykırarak silahlarının son mermilerine kadar savaşarak ölümsüzleştiler. Üç halk savaşçısının ihbarcıları olan Hayri Yıldırım ve Müslüm Yıldırım ise Proletarya Partisi tarafından Ekim 1983'te cezalandırıldı.

Hasan Hakkı Erdoğan (Parti Üyesi): 1960 yılında Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde doğan Hasan Hakkı Erdoğan, 1976 yılında Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanıştı. Elazığ, Dersim, Malatya, Maraş, Mersin, İzmir ve İstanbul'da görev yaptı. İşçi Köylü Kurtuluşu (İKK) yazı kurulunda görev aldı. Elazığ ve Adana'da iki kez yakalandı ve yoğun işkencelerden geçirildi. Tutuklandı, işkencede "ser verip sır vermeme" tavrının takipçisi

oldu. Her seferinde hapisneden çıktı-ğında hiç tereddütsüz mücadelenin farklı alanlarında yerini aldı. Neşeli, araştırmacı ve ısrarcı yapısı ile yoldaşları arasında çok sevilirdi.

18 Eylül 1984'te Partiye yönelik bir operasyonda İstanbul'da yakalanan Hasan Hakkı Erdoğan, 30 Eylül tarihine kadar yoğun işkencelerden geçirildi. Ama tavrı netti, hiçbir Parti sırrını düşmanına vermedi. Üzerindeki sahte kimliği de kabul etmeyerek işkencecileri adeta çılgına çevirdi. Son çare olarak işkence timinin başında bulunan Ekrem Yiğit ve diğer işkenceciler çareyi onu katletmekte buldular.

Hıdır Yeter (Parti İleri Militanı): 1963 yılında Dersim'in Hozat ilçesinde doğan Hıdır Yeter, 1982 yılında Halk Ordusuna katıldı. 25 Eylül 1986'da Erzincan Tercan'a bağlı Yollarüstü Karakolu baskını sırasında çıkan çatışmada yaralandı ve işkencede katledildi. Karakol baskını sırasında bir astsubay ve bir çavuş ölürken birçok er de yaralandı.

DUMANLI ŞEHİTLERİ

27 Eylül 1998 tarihinde Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Varzıl köyü yakınlarında, Tokat ile Sivas arasında yükselen Dumanlı Dağı'nda Halk Ordusu gerillaları ile faşist TC güçleri arasında çatışma çıktı. Çıkan çatışmada **Parti ileri militanları Bahattin Günel ve Ümit Güner** ile **Parti Militanları Leyla Karakoç ve Zeynel Çalpar** ölümsüzleştiler.

Halil Türker (Parti İleri Militanı): 1993 yılında Proletarya Partisi ile tanışan Türker, disiplinli oluşu, çalışkanlığı, fedakârlığı ve militanlığı ile kısa sürede gelişti. 1997 yılında Özgür Kemal Karabulut'un şehit düşmesinin ardından gerçekleştirilen bir eylemde gözaltına alınan Halil Türker, iki yıla yakın kaldığı

Ulucanlar Hapishanesinde Proletarya Partisinin bilincini daha da yükseltti. Ulucanlar'da devrimci ve komünist değerleri can bedeline koruyan Halil Türker, başından aldığı kurşunla ölümsüzleşti.

ALMUS KADIVAKFI ŞEHİTLERİ

Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Kadivakfı köyünde 27 Eylül 2001'de TC askerleriyle Halk Ordusu gerillaları arasında çıkan çatışmada **Parti militanları Mehmet Şahin ve Cihan Fındık** ölümsüzleşti.

Güzel Şahin: Yaşamı direniş ve mücadeleyle geçen Güzel Ana önce çocuklarını savunuyordu, sonra da onların düşüncelerini savunmaya başladı. Tüm devrimcilerin yoldaşı, Güzel Anası, Partizan emektarı, PŞTA faaliyetçisi Güzel Ana 20 Eylül 2017'de geçirdiği beyin kanaması sonucu yaşamını yitirdi.

Hatun İldem (Parti Taraftarı): PŞTA'nın da yer aldığı, her hafta düzenlenen Cumartesi eylemlerine katıldı. Bu süreçte çocuğu Erol Volkan İldem'in de tutsak düşmesiyle onun dışarıdaki sesi soluğu olmaya başladı. Proletarya Partisi içinde çıkan bozguncu, hizipçi faaliyetlere karşı her zaman Partiyi sahlendi. Özellikle Beşler'in kaybı onu derinden etkiledi. Onun gücünü ve direnişini artıran en önemli şey, Parti şehitlerine olan bağlılığıydı. Hatun İldem, 3 yıl boyunca mücadele ettiği kanser hastalığı yüzünden 23 Eylül 2019 tarihinde yaşamını yitirdi.

Ali Kemal Yılmaz (Parti Üyesi): Ali Kemal Yılmaz 1985'te Sivaslı emekçi bir ailenin çocuğu olarak doğdu. 16 yaşında Komsomol içinde devrimci mücadeleye katıldı. Kısa sürede Komsomol faaliyetinde öne çıkmayı başardı. 2003 yılında Komsomol üyesi olan Yılmaz, T. Kürdistan Bölge Komitesi'nde örgütlendi ve 2007'de Halk Ordusuna katılana kadar Komsomolun etkin bir kadrosu olarak sınıf mücadelesinde yer aldı. Kısa sürede kitle çalışmasındaki

yetenekleri, cüreti ve ataklığı ile komutanlık basamaklarını hızla tırmandı. Sağ tasfiyeci Parti ve savaş kaçını güruhunun ayrılmasından sonra Parti üyeliği onaylandı. 2015'te Proletarya Partisi içinde boy veren hizipçiliğe karşı etkin tutum aldı. Sağ tasfiyeci güruhunun gerilla alanında gerçekleştirmeye çalıştığı hizipçi çalışmaya karşı aktif bir partili olarak konumlandı. Gerilladaki bozgunculuğa prim vermedi. Yılmaz, kavgada kararlı olduğu kadar sorun çözmede de ıradeliydi. Gerilla savaşında sorumluluk almaktan asla geri durmadı. Ancak gerillada en fazla öne çıkan yanı; en kötü koşullar içinde gerillanın moralini yükseltmek, kavgaya ve Partiye daha sıkı bağlanmasını sağlamaktı. Yoldaşları onu şöyle bildirdi: Onun olduğu yerde, bulunduğu koşullarda umutsuzluk yoktur. Onun olduğu yerde kitlelerle sağlam ve sıkı ilişki vardır. Onun olduğu yerde yoldaşlarının tereddütsüzlüğü ve sonsuz bir güven hali vardır.

Gökçe Kurban (Parti İleri Militanı): Gökçe Kurban, 1997 yılında Dersim'in Pertek ilçesine bağlı Kacarlar köyünde doğdu. Kurban, devrimci düşüncelerle daha çocuk yaşta tanıştı. Dersim Atatürk Anadolu Lisesinde okurken Komsomol lise faaliyetinde örgütlendi. Kısa zamanda eylemlerin aktif bir militanı haline geldi. Halkın, hele de kadınların ve çocukların yaşadığı acıları, çelişkileri en derinden hissetti. Sınıf arkadaşı ve can yoldaşı olan Fadime Çakıl'ın ardından "Kimse karanlıklara uyanmasın diye sabahlara güneş olmaya" karar verdi. Fadime Çakıl'ın ilk adımı atmasının ardından 2014 yılının ekim ayında cüretini ve inancını kuşanarak gerillaya katıldı. Kısa zamanda canlılığı ve coşkusuyla gerilla içinde büyük bir yer kapladı. Yanı başında ölümsüzleşen her yoldaşı onun düşmanına olan kinini ve hesap sorma bilincini artırdı. Ne sağ tasfiyeci kaçınıklığın yaratmaya çalıştığı umutsuzluk ne düşmanın yoğun operasyonları ne de yaşanan kayıplar onu geriletebildi.

SU KRİZİ DEĞİL, EGEMENLERİN KÂR HIRSI

Ülke, bir yandan ekonomik ve siyasî krizlerle boğuşurken diğer yandan doğayla olan savaşını sürdürüyor. Egemenler, işçi sınıfını sömürerek çarklarını döndürürken, doğa üzerinden de rant devşiriyor. Bu kâr ve rant hirsının yansımaları, bugün halkın gündemini belirleyen temel sorunlar haline gelmiş durumda. Dünyanın dört bir yanında bu hirs yüzünden su kaynakları yok ediliyor, temiz içme suyuna erişim giderek zorlaşıyor. Ülkemizin neredeyse her bölgesinde içme suyu problemiyle birlikte derin bir kuraklık baş göstermiş durumda.

Su kaynakları yalnızca temel ihtiyaçlar için değil, enerji, sanayi, madencilik ve tarım alanlarında da kullanılıyor. Dünya genelinde yaşanan doğa talanı, mevsim değişikliklerini etkilerken, kâr hırsı uğruna yürütülen vahşi su kullanımı, kuraklığı daha da derinleştiriyor. Sorunun çözümü olarak belediyelerden ve burjuva-feodal medyadan “su tasarrufu” çağrıları yapılması, gerçekliği saptıran bir yaklaşım. Su tasarrufu yapması gerekenler, organize sanayi bölgeleri, doğayı talan eden maden şirketleri ve daha fazla kâr uğruna vahşi sulamayı tercih eden tarım tekelleridir. Sorunu bireysel kullanıma indirgemek, emperyalist-kapitalist sistemin günahlarını örtmek, sermayenin açgözlülüğünü ve siyasî iktidarların yağma politikalarını görmezden gelmek anlamına gelir.

Bunun en somut örneğini geçtiğimiz günlerde Uşak'ta yaşanan su krizinde gördük. 265 bin nüfuslu Uşak'ın kullandığı suyun yüzde 10'undan fazlası Kışladağ Altın Madeni tarafından tüketiliyor. Kanadalı Eldorado Gold

şirketine ait bu maden, siyanürle altın ayırıştırarak Uşak'ın tatlı su kaynaklarını yok ediyor.

KAPİTALİST SİSTEMDE SU SORUNU

Susuzluk sorununun birçok nedeni vardır; ancak başlıca neden küresel ısınma ve iklim değişikliğidir. Dünyamız uzun zamandır bu tehditle yüz yüze. Küresel ısınmanın en önemli nedeni, atmosfere salınan karbondioksit, metan ve ozon gibi sera gazlarındaki artıştır. Sera gazı salımının en büyük kaynağı, enerji ve sanayi sektöründe kullanılan petrol, kömür ve doğalgaz gibi fosil yakıtlardır. Bunun yanı sıra ormanların yakılması ve tahrip edilmesi de önemli bir etkenidir.

Sera gazlarının atmosferdeki yoğunluğu arttıkça, güneşten gelen enerji yeryüzünde hapsolur ve dünyamız sürekli ısınır. Bu normalin üzerinde ısınma, küresel iklim değişikliğinin temel nedenidir.

İklim değişikliği, tüm dünyada seller, kasırgalar, orman yangınları, buzulların erimesi, okyanuslarda asitlenme ve balık ölümleri ile kuraklık gibi felâketlerle kendini göstermektedir. Ani yağışlar yeraltı sularını besleyemediği gibi, sel ve taşkın gibi felâketlere yol açarak ciddi zararlar yaratır. Uzun süreli yağışsızlık ise önce tarımsal kuraklığa, ardından hidrolojik kuraklığa neden olur.

Tarımsal kuraklık, toprağın yüzeye yakın bölümündeki nemin kaybolması anlamına gelir; ekilen bitkilerin kökleri yeterince beslenemez, ürün verimi düşer ve sonuçta gıda krizi

ile gıda fiyatlarının artması görülür. Hidrolojik kuraklık ise yüzey ve yeraltı sularının azalması anlamına gelir ve su kıtlığına dönüşür. Elbette hidrolojik kuraklığın ana nedeni iklim değişikliği olsa da, yüzey ve yeraltı sularının kâr ve rant uğruna hesapsızca tüketilmesi de kuraklığı şiddetlendiren önemli bir faktördür.

Dersim'den Eskişehir'e, Sivas'tan Muğla'ya, Antakya'dan Artvin'e ülkenin dört bir yanında, taş ocakları, mermer ocakları, kömür, altın, gümüş, krom ve bakır madenleriyle dağlar delik deşik ediliyor, ormanlar yok ediliyor. Üstelik çoğunlukla “ÇED gerekli değildir” raporu verilerek. Oysa içilebilir su kaynaklarının yarısından fazlası dağlarda bulunuyor. Ormanlar ise hem yeraltı hem de yüzey sularını besliyor, erozyon ve toprak kaymasını önüyor, sel ve taşkınları engelliyor ve fosil yakıtların yol açtığı karbon emisyonunu azaltıyor.

Madenler, yeraltı ve yerüstü sularının hem kirlenmesine hem de hesapsızca tüketilmesine yol açıyor. AKP-MHP iktidarının yeni maden yasasıyla birlikte madenler daha kolay açılabilir ve ormanlar yok edilebiliyor. Bunun en somut örneği, 15 Eylül sabahı Muğla Akbelen'de yaşandı: Termik santral kapasite artırımı için “taşınacak” denilen zeytin ağaçları, iş makineleri ve jandarma eşliğinde kökünden sökülerek talan edildi. Bu saldırı, su kaynaklarının nasıl yok edildiğinin en açık kanıtıdır.

Altın madenleri gibi termik santraller de çok fazla su tüketiyor. Düşünün ki, sadece termik santrallerde yılda 8 milyar metreküp su harcanırken ülke

genelinde evlerde kullanılan toplam su miktarı 6–6,5 milyar metreküp. Üstelik termik santraller yalnızca suyu tüketmekle kalmıyor; suyu, toprağı ve havayı zehirliyor, çevresindeki ekosisteme ciddi zararlar veriyor.

ÇÜRÜMÜŞ DÜZEN YIKILMADAN BU SORUN ÇÖZÜLEMEZ

Tarihsel bir krizle debelenen kapitalist sistem, dünyayı aynı zamanda derin bir ekolojik krize sürüklemiştir. Küresel ısınma ve iklim değişikliği, ısı adasına dönüşen beton kentler, çevre kirliliği, nehirlerin ve göllerin kuruması ve kirlenmesi, yeraltı sularının azalması ve kirlenmesi, denizlerde ve okyanuslarda yoğun kirlilik, orman yangınları, kimyasal ve radyoaktif atıklar, ekilebilir toprakların kirlenmesi ve kuruması; bütün bunlarla birlikte yok olan sayısız canlı türü ve göç etmek zorunda kalan milyonlarca insan... Bugün kapitalist sistemin dünyayı getirdiği ekolojik kriz tablosu budur. Susuzluk ve kuraklık, bu tablonun yalnızca bir parçasını oluşturuyor, ama önemli bir parçasını.

Su sorununu ya da ekolojik krizi çözmek, kapitalist sistemin kâr hırsını yani bu sistemi ortadan kaldırmakla mümkün olacaktır. Kapitalist sistem, doğası gereği “gölgesini satamadığı ağacı keser” (Karl Marks), doğayı kendi amaçları doğrultusunda kullanır, tahrip eder. Sürdürülebilir bir üretim ve doğayla uyumlu bir yaşam, doğayı azami ölçüde tahrip edecek bir düzeni yalnızca Yeni Demokratik Devrim, sosyalizm ve komünizm aracılığıyla mümkün kılabilir.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasi gazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi3

yenedemokrasi gazetesi

yenedemokrasi36.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasi gazetesi@gmail.com

Filistin Direnişi için Tek Yumruk Olalım!

7 Ekim'in ikinci yılına yaklaşıyoruz. Bu tarih, yalnızca bir günün değil, bir dönüm noktasının ifadesidir. Filistin halkının onlarca yıllık işgal altındaki topraklarında "adaleti beklemeyeceğiz, adaletin ta kendisi olacağız" diyerek direnişe geçmesinin ikinci yılı. 7 Ekim, köleştirilmek istenen bir halkın, itildiği "barış çukurundan" çıkmasının, zorbalığa karşı direnişi yaratışının sembolü.

Filistin halkının Gazze toprakları üzerinde verdiği en kararlı direnişin; emperyalizmin sürdürdüğü saldırıların, soykırımın ikinci yılı. Filistin halkı iki yıldır bombalar altında, açlıkla, susuzlukla; hastaneden, ilaçtan ve barınmadan yoksun var olma mücadelesi veriyor. Bunu direnişten bir an bile kopmadan, direnişten başka bir yol olmadığını göstererek sürdürüyor.

Siyonizm'in direnişe yönelik saldırısı tankla, tüfikle sınırlı değil. Filistin halkını zorla teslim alamayanlar, füzelerle korkutamayanlar direnişi içeriden çöktürmeye yöneldiler. Direniş merkezleri olan mülteci kampları hedef aldılar. İşbirlikçi Filistin Yönetimi ve emperyalist destekli çeteler aracılığıyla halkın temel ihtiyaçları direnişe karşı pazarlık malzemesi haline getirildi. Direnişi Hamas ile özdeşleştirerek Filistin halkının meşru mücadelesini gölgelemek istediler. Saldırıları yalnızca Gazze'de, Batı Şeria'da değil; dünyanın dört bir yanında Filistin'le dayanışan her sese yöneldi; İngiltere'de binler gözaltına alındı, Almanya'da işkence uygulandı, Türkiye'de tutuklama, Mısır'da kaybetme korkusu yayıldı, Yemen'de bombalar yağdı, Lübnan'da direnişçiler katledildi.

Bu saldırılar bize güçlü bir devrimci konumlanışı dayatıyor. Bu kendi devrim mücadelemize karşı da tarihsel sorum-

luluğumuz. Mehmet Demirdağ yoldaş "Devrim nasıl müdahaleye bağlıysa, devrimci olup olmamak da müdahaleci olup olmamaya bağlıdır. Devrimciliğin birinci temel bileşimi müdahaleciliktir; yaratıcılık, belirleyicilik, dönüştürücülük ve yönlendiricilik." diyor. Hepimiz bu soruyla yüzleşerek sormalıyız: Yeterince müdahale ettik mi? Bu soruyu yanıtlamak için yol almalıyız. Emperyalist sistemin iğrenç ve korkakça saldırıları, Filistin, Lübnan, Yemen ve Suriye halklarına yönelik katliamları karşısında emperyalizmi tüm araçlarımızla hedef alma yoluna gerçekten girdik mi? Bu soruya samimiyetle vereceğimiz yanıt "hayır" olacaktır.

Emperyalizmi bir bütün olarak kavramak ve onu bulduğumuz her alanda teşhir edecek, zayıflatacak adımlar atmalıyız. Filistin'in kurtuluş mücadelesiyle kendi devrim mücadelemiz arasındaki tarihsel bağı kurmalı ve bu bağı güçlendirmeliyiz. Filistin halkının devrimci şairi Gassan Kanafani'nin dediği gibi, "Emperyalizm vurduğunuz her yerdedir; ona zarar verdikçe dünya devrimine hizmet edersiniz."

Türkiye devrimcileri için çıkarılacak ders açıktır: Filistin halkı en zor koşullarda bile ayağa kalkıyor, direniyor ve kendi gücünü yaratıyor. Bu bize gösteriyor ki düşman ne kadar güçlü olursa olsun, doğru hazırlık ve kararlı örgütlenmeyle dengeleri değiştirebiliriz. Enternasyonalizm yalnızca Filistin saflarında yer almak değildir; kendi ülkemizde emperyalizmin işbirlikçilerine ve dayanaklarına karşı dimdik durmak, her alanda inisiyatif almak demektir.

Son iki yılda direnişi selamlamak, direnişi büyütme için adımlar atıldı.

Filistin dostlarının birleşik mücadelesi için Filistin Eylem Komitesi kuruldu. İsrail'e tam ambargo, askerî ambargo, Zorlu'ya boykot, Türkiye limanlarının ve kara sularının Siyonist ve emperyalist güçlere kapatılması gibi taleplerle eylemler düzenlendi. Direnişin tarihî günlerinde sokaklar dolduruldu, kitle harekete geçirilmeye çalışıldı. Ancak tüm bu eylemler, kitlesel katılım açısından İstanbul merkezli sınırlı bir etkiye sahip oldu.

Şimdi sorulması gereken sorular şunlardır: Bu çaba yeterli midir? Yetersiz bulduğumuz noktada çözüm nerede aranmalıdır? Bu eylemliliği nasıl yaygınlaştıracakız, derinleştireceğiz ve kalıcı bir politik hatta dönüştürecekiz? Enternasyonal dayanışma yalnızca kınamalar, yürüyüşler, boykot ve ambargo çağrılarında mı ibarettir? Filistin halkı kan ve ateş içinde direnmeye devam ederken devrimci örgütlerin güçlü, etkili ve sarsıcı eylemler üretmemesi tarihsel bir sorun değil midir?

7 Ekim'in ikinci yılına giderken daha fazla üretmeye, eylemi ve eylemcileri çoğaltmaya ihtiyacımız var. Panellere, forumlara, çalışmalara ve eylemlere katılmak yetmez; onları örgütlemek, sahiplenmek ve çoğaltmak zorundayız. Tarihi incelemeli ve öğrenmeliyiz. Ancak bilmek için değil, müdahale etmek için hareket etmeliyiz.

"Müdahale etmek yani yaratmak, belirlemek, dönüştürmek ve yönlendirmek iradi bir çaba gerektirir." diyor Demirdağ yoldaş. Yaşama karşı atak olmayan, ona saldırmayan, saldırmak için donanmayan, kavgaya hazırlanmayan müdahale edemez. Attığımız her adımı bu bilinçle atmak zorundayız.

Sokaklara astığımız her pankart, dağıttığımız her afiş, katkı sunduğumuz her çalışma bizim yaşamlarımızda ve mücadelemizde nereye düşüyor? İki yıldır katliamlarla, soykırımla, binlerce şehitle, toprağa verilemeyen cenazelerle, açlıktan ölen çocuklarıyla karşı karşıya kalan bir halk hâlâ beyaz bayrak değil, kırmızı bayrak kaldırıyor. Bundan öğrenmek zorundayız. Yakınanlar, umutsuzluğa kapılanlar, yılgınlık içinde olanlar bu tabloya bakıp gerçeği görmüyor mu? Görmeyenlere göstermek, gösteremeyenleri harekete geçirmek bizim görevimiz değil mi?

Emperyalist sistemin iç çelişkileri derinleşiyor ve ezilen halklara yönelik saldırı savaşları genişliyor. Buna rağmen Filistin halkının gerçek dostu, dünyanın dört bir yanında anti Siyonist ve anti emperyalist bir kararlılıkla sokakları dolduran milyonlarca insandır. Filistin'in tecridini ve Siyonist katliamı meşrulaştıran tahakküme karşı Filistin'in yanında duran; duvarlara, sokaklara "Nehirden Denize Özgür Filistin" nakşını işleyen, sembollerini bayraklaştıran bağımsız halk eylemleridir.

Unutmayalım: Devrimi gerçekleştirecek olan, kitlelerdir. Filistin'de gördüğümüz gibi, halka dayanan bir savaşın etrafında kenetlenmiş kitleler, en yüksek teknoloji füzelerle, bombalarla bile kırılmazlar. Bu direniş öğretmelidir: Ondan öğrenmek, bayrağını bulduğumuz her alanda yükseltmek ve somut eylemler üretmek görevimizdir. Yeterince güçlü ve örgütlü olmamak bizi pasifleştiremez; yapılabilecekleri çoğaltmak ve ileriye taşımak tarihsel bir sorumluluktur.